

AFSTUDEERWERKSTUK

ZWEEPGEBRUIK IN DE NEDERLANDSE PAARDENSPORT

MYRNA SCHONEWILLE

AERES HOGESCHOOL DRONTEN

28 JUNI 2021

AFSTUDEERWERKSTUK

ZWEEPGEBRUIK IN DE NEDERLANDSE PAARDENSPORT

“WAT IS DE HUIDIGE SITUATIE OMTRENT HET ZWEEPGEBRUIK IN DE NEDERLANDSE PAARDENSPORT?”

Auteur: Myrna Schonewille
3024421@aeres.nl

Afstudeerdocent: Irma Schouwenaars
Docent gedrag en welzijn
i.schouwenaars@aeres.nl

Opdrachtgever: Aeres Hogeschool Dronten
De Drieslag 4
8251 JZ Dronten

Major: Diergezondheid en Management

Nijverdal, 28 juni 2021

DISCLAIMER

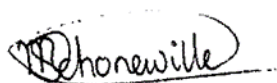
Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

VOORWOORD

Voor u ligt mijn afstudeerwerkstuk 'Zweepgebruik in de Nederlandse paardensport'. Dit onderzoek is uitgevoerd in het kader van mijn afstuderen van de opleiding Diergezondheid en Management aan de Aeres Hogeschool in Dronten. Het onderwerp van dit onderzoek is tot stand gekomen doordat het dierenwelzijn in de paardensport momenteel een veelbesproken onderwerp is. Ik heb een grote passie voor paarden en graag wil ik met dit onderzoek een bijdrage leveren aan het verbeteren van het welzijn van deze dieren.

Graag wil ik Irma Schouwenaars, mijn begeleider vanuit Aeres Hogeschool Dronten, bedanken voor de begeleiding tijdens het schrijven van dit afstudeerwerkstuk en de mogelijkheid om dit onderzoek uit te voeren. Daarnaast wil ik Kathalijne Visser bedanken voor haar feedback en nieuwe inzichten met betrekking tot het onderzoek.

Myrna Schonewille

Nijverdal, 28 juni 2021

SAMENVATTING

Zweepgebruik in de paardensport is momenteel een veelbesproken onderwerp. Mensen binnen en buiten de paardensector vragen zich af of het gebruik van zweepen ethisch verantwoord en noodzakelijk is. De hoofdvraag van het onderzoek is daarom: “Wat is de huidige situatie omtrent het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?”.

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het zweepgebruik binnen verschillende disciplines in Nederland en de mening van ruiters over zweepgebruik. Zo kunnen er aanbevelingen gedaan worden over het zweepgebruik aan de paardensector en kan het paardenwelzijn verbeterd worden tijdens trainingen en wedstrijden. Hiervoor werd er een kwantitatief beschrijvend onderzoek uitgevoerd aan de hand van een enquête. Deze enquête is uitgezet via Facebook. De data is geanalyseerd met het programma SPSS.

Bij deze steekproef wordt naast de categorie ‘overig’, waaronder de kleine groepen aangespannen sport, endurance, eventing, mennen en reining vallen, het vaakst met een zweep gereden binnen de discipline dressuur. Hierbinnen rijdt 22,4% van de recreatieve ruiters en 23,6% van de wedstrijdruiters in deze steekproef vaak met een zweep. Zwepen worden door recreatieve ruiters (24,8%) en wedstrijdruiters (23,5%) voornamelijk gebruikt om beenhulpen te versterken. Tijdens trainingen gebruiken wedstrijdruiters in deze steekproef zwepen daarentegen voornamelijk om de achterhand van het paard te activeren (28,0%).

60,1% van de ruiters in dit onderzoek vindt dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden, omdat onervaren ruiters de impact van een zweep niet kunnen inschatten. 55,0% van de ruiters in dit onderzoek vindt zwepen wel een handig hulpmiddel en 53,9% vindt niet dat het rijden met een zweep het welzijn van het paard vermindert. Daarentegen vindt 37,5% van de ruiters in dit onderzoek wel dat het comfortabeler is voor het paard om zonder zweep bereden te worden.

37,1% van de ruiters in dit onderzoek ziet problemen in de Nederlandse paardensport met betrekking tot zweepgebruik. 41,3% vindt echter niet dat er strengere regels nodig zijn, maar dat de huidige regels beter gehandhaafd moeten worden.

Aan de hand van de resultaten wordt voor de korte termijn geadviseerd om strenger op te treden tegen zweepmisbruik tijdens wedstrijden. Voor de lange termijn wordt de KNHS aanbevolen om een film of rapport uit te brengen om ervoor te zorgen dat iedereen in de paardensector hetzelfde uitgangspunt heeft met betrekking tot juist zweepgebruik en om zo de kennis en bewustwording over zweepgebruik te vergroten. Dit draagt eraan bij dat het paardenwelzijn tijdens trainingen en wedstrijden verbeterd wordt.

SUMMARY

Whip use in equestrian sports is currently a much-discussed topic. People inside and outside the horse sector are questioning if the use is ethical and necessary. Therefore, research has been done about the following question: “What is the current situation regarding whip use in Dutch equestrians sports?”.

The aim of this research is to gain more insight into whip use within different disciplines in the Netherlands and the opinion of riders about whip use. Then recommendations can be made about whip use to the horse sector and horse welfare can be improved during training and competitions. Therefore, a quantitative descriptive research was set out through a survey. This survey was disseminated through Facebook. The data was analysed with SPSS.

In this sample, besides the category ‘other’, which includes the small groups of harness sport, endurance, eventing, driving and reining, whips are mainly used within the discipline dressage. Within this discipline, 22.4% of the recreational riders and 23.6% of the competition riders in this sample often ride with a whip. Most recreational riders (24.8%) and competition riders (23.5%) mainly use whips to reinforce leg aids. During training, however, competition riders in this sample mainly use whips to activate the horse's hindquarters (28.0%).

60.1% of the riders in this research believe that whips should only be used by experienced riders, because inexperienced riders cannot estimate the impact of a whip. However, 55.0% of the riders in this research think whips are a useful tool and 53.9% do not think that riding with a whip reduces the well-being of a horse. On the other hand, 37.5% of the riders in this research think it is more comfortable for the horse to be ridden without a whip.

37.1% of the riders in this research see problems in Dutch equestrian sports with regard to whip use. However, 41.3% do not think that stricter rules are needed, but that the current rules should be better enforced.

Based on the results for the short term it is advised to take stricter action against whip abuse during competitions. For the long term, the KNHS is recommended to release a film or report to ensure that everyone in the horse sector has the same starting point regarding correct whip use, and thus increase knowledge and awareness about whip use. This contributes to improving the well-being of horses during training and competitions.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Samenvatting.....	3
Summary.....	4
Hoofdstuk 1: Inleiding	6
Hoofdstuk 2: Materiaal en methode	18
2.1 Materiaal.....	18
2.2 Methode	18
Hoofdstuk 3: Resultaten.....	21
3.1 Beschrijving steekproef.....	21
3.2 Zweepgebruik per discipline	23
3.3 Redenen zweepgebruik.....	26
3.4 Mening zweepgebruik.....	33
3.5 Mening huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport	41
Hoofdstuk 4: Discussie	44
4.1 Reflectie methode.....	44
4.2 Reflectie resultaten	46
Hoofdstuk 5: Conclusies en aanbevelingen	48
5.1 Antwoorden deelvragen	48
5.2 Antwoord hoofdvraag	49
5.3 Relevantie	50
5.4 Aanbevelingen	50
5.5 Adviezen aan de doelgroep.....	50
Bibliografie	52
Bijlagen	56
Bijlage 1: Zweepgebruik in wedstrijdreglementen.....	56
Bijlage 2: Enquêtevragen	60
Bijlage 3: Variabelen en meetniveaus	70
Bijlage 4: Onderbouwing resultaten	75

HOOFDSTUK 1: INLEIDING

DIERENWELZIJN IN DE PAARDENSECTOR

Dierenwelzijn is in Nederland de afgelopen 25 jaar steeds belangrijker geworden. Er is steeds meer aandacht voor goede zorg en gezondheid van dieren. Ook is er in de wet meer vastgelegd over de wettelijke bescherming van dieren. Door de toegenomen maatschappelijke aandacht voor het dierenwelzijn, worden er steeds hogere eisen gesteld aan dierhouders en dierhouderijsystemen (Raad voor Dierenaangelegenheden, 2019). Ook de positie van dieren in de maatschappij verandert. Door een verbeterde mens-dierrelatie staat het dierenwelzijn steeds hoger in het vaandel. Het idee van de mens als heerser over dieren verandert geleidelijk naar meer betrokkenheid bij dieren en acceptatie van de eigenwaarde. Aantasting van het dierenwelzijn wordt steeds minder geaccepteerd (Mota-Rojas, Broom, Orihuela, Velarde, Napolitano & Alonso-Spilsbury, 2020).

De Raad voor Dierenaangelegenheden heeft in 2019 onderzoek gedaan naar de staat van het dier in de ogen van Nederlanders. Hieruit is gebleken dat 73% van de Nederlanders dierenwelzijn erg belangrijk vindt. Daarnaast vindt 86% van de Nederlanders dierenmishandeling en verwaarlozing de meest negatieve kant aan de omgang van mensen met dieren. Verder vindt een grote meerderheid van 72% dat de mens een morele plicht heeft om goed te doen voor alle dieren. 80% vindt dat alle dieren een moreel recht op leven hebben en bijna alle Nederlanders (99%) vinden dat alle dieren een eigenwaarde hebben. Het belangrijkste argument dat voor dit laatste gegeven werd, is dat mensen vinden dat dieren levende wezens zijn en gevoel hebben (Raad voor Dierenaangelegenheden, 2019). Een eigenwaarde, ook wel intrinsieke waarde, betekent dat het dier een waarde heeft die losstaat van het nut dat een dier voor de mens kan hebben. Respect voor deze eigenwaarde betekent dat bij het nemen van beslissingen de belangen van het dier worden meegenomen (Vilkka, 1997; Bovenkerk, 2020). Tot slot vindt meer dan de helft van de Nederlanders (53%) dat het welzijn van recreatiedieren in de afgelopen 10 jaar sterk verbeterd is (Raad voor Dierenaangelegenheden, 2019).

Ook in de paardensector wordt dierenwelzijn steeds belangrijker. Er zijn dan ook veel ontwikkelingen geweest in deze sector. Hoe paarden vroeger als lastdier werden gebruikt, lopen de dieren nu hoog in de sport. Paardeneigenaren en -sporters willen graag zo goed mogelijk voor het paard zorgen. Dit komt voort uit de band die eigenaren met de paarden voelen. Uit het Nationaal Ruitersonderzoek 2019 is gebleken dat 56% van de ruiters het paard als een vriend(in) beschouwt, 28% van de eigenaren ziet het paard zelfs als een kind. Daarentegen ziet 13% het paard als de manier van sporten en ziet 3% het dier slechts als inkomstenbron (Trendpanel Paard, 2019).

Een voorbeeld van een ontwikkeling in de paardensector is de ontwikkeling van de Welzijnsmonitor Paardenhouderij onder leiding van dr. Kathalijne Visser, onderzoeker bij Wageningen UR Livestock Research. De Welzijnsmonitor Paardenhouderij is gebaseerd op de internationaal erkende methode van Welfare Quality, waarbij alle parameters die van invloed zijn op het welzijn van de paarden in kaart zijn gebracht. Voor het eerst is hierbij niet alleen de omgeving meegenomen, maar vooral ook het paard zelf in de vorm van gedragingen en uiterlijke gezondheidskenmerken. Hierbij worden alle aspecten van welzijn meegenomen: voeding, huisvesting, gezondheid en gedrag. De welzijnsmonitor biedt bedrijven in de paardensector de mogelijkheid een auditsysteem op te zetten, om paardenhouders te ondersteunen bij het verbeteren van het welzijn van de paarden (Dierenwelzijnsweb, 2012; Wageningen UR Livestock Research, 2012).

In het onderzoek van de Raad voor Dierenaangelegenheden werd ook gevraagd wat de respondenten vonden van de wet- en regelgeving in Nederland op het gebied van dieren. 43% van de Nederlanders gaf aan het ermee eens te zijn dat de Nederlandse overheid doet wat nodig is om het welzijn van recreatiedieren te waarborgen (Raad voor Dierenaangelegenheden, 2019). Regels

over het welzijn van recreatiedieren, waaronder paarden, zijn vastgelegd in de Wet Dieren van 2011. Een belangrijk uitgangspunt van deze wet is de intrinsieke waarde van dieren. In de wet is bepaald dat er voor een goed dierenwelzijn voldaan moet worden aan de vijf vrijheden (Wet Dieren, 2011). In 1965 heeft de commissie Brambell de basis gelegd voor de vijf vrijheden, de Britse Farm Animal Welfare Council (FAWC) heeft deze later in 1993 gedefinieerd tot de volgende lijst:

1. Dieren moeten vrij zijn van honger, onjuiste voeding en dorst.
2. Dieren moeten vrij zijn van fysieke en thermale ongemakken.
3. Dieren moeten vrij zijn van pijn, letsel en ziekte.
4. Dieren moeten vrij zijn van angst en chronische stress.
5. Dieren moeten vrij zijn om natuurlijk gedrag te kunnen uiten (Laan, 2010).

De Nieuw-Zeelandse professor David Mellor kwam in 2015 tot nieuwe inzichten en ontwikkelde een benadering die recht doet aan het bewustzijn van het dier en de mentale kant van dierenwelzijn. Hiervoor ontwikkelde Mellor het vijfdomenienmodel. Dit model biedt een overzicht van pijlers die een rol spelen in het beoordelen van dierenwelzijn en legt daarnaast de link tussen meetbare variabelen en de subjectieve waarnemingen van dieren. De domeinen in dit model staan voor overkoepelende thema's die van belang zijn bij welzijnsbeoordelingen. De vier domeinen voeding, omgeving, gezondheid en gedrag geven de fysieke gesteldheid en het functioneren van het dier weer. De subjectieve waarnemingen uit deze vier domeinen komen samen in het vijfde domein: de mentale staat van het dier. Elk domein bestaat uit verschillende factoren die beoordeeld kunnen worden (Mellor & Beausoleil, 2015). In 2020 heeft Mellor het model uitgebreid met richtlijnen voor de evaluatie van de negatieve en positieve effecten van menselijk gedrag op het dierenwelzijn (Mellor, Beausoleil, Littlewood, McLean, McGreevy, Jones & Wilkins, 2020).

In 2014 is als aanvulling op de Wet Dieren het Besluit Houders van dieren ingegaan. Hierin zijn meer regels vastgelegd over het houden en verzorgen van dieren en het voorkomen van dierenmishandeling (Besluit houders van dieren, 2014).

De Sectorraad Paarden wil zich inzetten om het welzijn van paarden te vergroten. Omdat de Sectorraad Paarden de wet- en regelgeving van de overheid op het gebied van paardenwelzijn onvoldoende vond, zijn er de afgelopen jaren door de organisatie als aanvulling op het Besluit houders van dieren verschillende paardenwelzijnsrichtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn ook opgesteld aan de hand van de eerdergenoemde vijf vrijheden (Sectorraad Paarden, 2020).

In 2014 heeft de Sectorraad Paarden de Paardenwelzijnscheck geïntroduceerd. Wanneer een paard wordt ingezet in bijvoorbeeld de recreatie, sport of fokkerij, wordt het paard enigszins beperkt om eigen keuzes te kunnen maken. Aan de hand van de paardenwelzijnscheck kan een paardenhouder een inschatting maken van het welzijnsniveau van het paard. Op basis van de gegeven antwoorden krijgt de invuller van de checklist een rapport met advies. In de checklist komen de volgende onderwerpen aan bod: voeding, huisvesting en beweging, gezondheid en gedrag en management (Sectorraad Paarden, 2021).

In 2014 heeft Wageningen UR Livestock Research aan de hand van de Welzijnsmonitor Paardenhouderij ook het Keurmerk Paard en Welzijn ontwikkeld voor de implementatie van de monitor in de sector. Dit keurmerk is in 2017 overgenomen door de Sectorraad Paarden. Voor het beheer is de Stichting Welzijn Paard opgericht. In het keurmerk staan welzijnsnormen voor goede voeding, huisvesting, gezondheid en gepast gedrag. Wanneer een paardenbedrijf aan de gestelde welzijnsnormen voldoet, krijgt het bedrijf het Keurmerk Paard en Welzijn. Zo draagt het keurmerk bij aan het vergroten van paardenwelzijn op bedrijven (Sectorraad Paarden, 2018; Stichting Welzijn Paard, sd).

De Sectorraad Paarden richt daarnaast op het vergroten van de kennis en bewustwording van paardeneigenaren, om het paardenwelzijn nog verder te kunnen verbeteren. In 2019 heeft de Sectorraad Paarden daarom de Gids voor Goede praktijken opgesteld. Hierin staan twaalf richtlijnen voor de paardenhouder met betrekking tot onder andere voeding, huisvesting, beweging, gezondheid en gedrag. Deze richtlijnen zijn een handvat voor de paardenhouder voor het dierenwelzijn (Sectorraad Paarden, 2019).

Door de verbeterde mens-dierrelatie en hogere eisen aan het dierenwelzijn, is dierenwelzijn in de paardensector de laatste jaren een belangrijk discussiepunt. Er zijn in Nederland als aanvulling op de Wet Dieren en het Besluit houders van dieren dus meerdere paardenwelzijnsrichtlijnen opgesteld voor het verbeteren van het welzijn. De wetten en richtlijnen in Nederland zijn voornamelijk gericht op het juist houden van paarden op het gebied van voeding, huisvesting, gezondheid en gedrag en het voorkomen van pijn en ongemak bij het paard. Regels met betrekking tot het welzijn tijdens het rijden van paarden zijn er echter niet tot nauwelijks.

ONDERZOEK NAAR ZWEEPGEBRUIK

Zweepgebruik in de paardensport is momenteel een veelbesproken onderwerp. De paardensport wordt steeds meer onder de loep genomen en mensen binnen en buiten de paardensector vragen zich af of het gebruik van zweepen ethisch verantwoord en noodzakelijk is. ISES (International Society for Equitation Science) heeft in november 2019 een onderzoek gepubliceerd naar het zweepgebruik in de paardensport. Daarvoor waren er in het Verenigd Koninkrijk alleen onderzoeken gedaan naar het zweepgebruik in de rensport, daarom richtte dit onderzoek zich op het gebruik in verschillende disciplines. ISES heeft aanbevolen dat er meer onderzoek gedaan moet worden naar het zweepgebruik in de paardensport (McGilloway, 2019). Dit is ook in Nederland nog niet onderzocht. Door in Nederland meer inzicht te krijgen in hoe zweepen bij verschillende disciplines worden gebruikt en wat de mening van ruiters over zweepgebruik is, kunnen er aanbevelingen gedaan worden over het zweepgebruik aan de paardensector en kan het welzijn van paarden verbeterd worden tijdens de training en tijdens wedstrijden.

ZWEEPGEBRUIK IN HET VERENIGD KONINKRIJK

Zweepgebruik bij verschillende disciplines

Onderzoek naar het gebruik van zweepen in de rensport heeft geleid tot wijzigingen in de regelgeving om het welzijn van renpaarden te waarborgen. Situaties van ongepast zweepgebruik in andere disciplines hebben echter ook de aandacht gelegd op hoe andere disciplines het dierenwelzijn waarborgen met betrekking tot zweepgebruik. Het hierboven genoemde onderzoek in het Verenigd Koninkrijk is daarom uitgevoerd om te onderzoeken op welke manier ruiters zweepen gebruiken in verschillende disciplines, om zo vast te stellen of er mogelijk problemen zijn in de paardensport. Van de 3463 respondenten was 96% vrouw en beschouwde 96% zichzelf als een ervaren ruiter. Uit het onderzoek bleek dat 60% van de ruiters regelmatig met een zweep rijdt, 28% rijdt daarentegen nooit met een zweep (Williams, Greening, Marlin & Randle, 2019).

Ook werd aan de respondenten gevraagd naar de mening over hoe een zweep gebruikt dient te worden. Ruiters die regelmatig met een zweep rijden, hadden significant verschillende meningen over zweepgebruik dan ruiters die af en toe of nooit een zweep dragen. Het merendeel van de respondenten (70%) was het er echter mee eens dat het dragen van een zweep het vertrouwen van een ruiter niet vergroot en dat zweepen alleen door ervaren ruiters mogen worden gebruikt (Williams, et al., 2019).

Daarnaast gebruiken respondenten die regelmatig een zweep dragen een zweep voornamelijk om hulpen te versterken of als noodhulpmiddel, terwijl respondenten die geen zweepen gebruiken, vinden dat zweepen een negatief effect hebben op de gevoeligheid van het paard, dat goede training

de noodzaak van een zweep vermindert of dat het gebruik van een zweep niet ethisch is. Respondenten vinden bovendien dat zwepen alleen gebruikt mogen worden als dit absoluut noodzakelijk is voor training en bekrachtiging van de hulpen, en niet gebruikt mogen worden als straf, door woede of frustratie van de ruiter of om pijn te veroorzaken. Echter, slechts 30% van de ruiters is van mening dat zwepen pijn veroorzaken (Williams, et al., 2019).

De meeste ruiters zijn daarnaast voorstander van strengere regels met betrekking tot zweepgebruik bij wedstrijden om het welzijn van paarden te waarborgen. Hierbij werden de volgende opmerkingen gegeven: goede ruiters hebben geen zweep nodig, professionals mishandelen paarden regelmatig in het openbaar en betere voorlichting is nodig. 21% van de respondenten gelooft bovendien dat de publieke perceptie op de paardensport tot een toekomstig zweepverbod zal leiden (Williams, et al., 2019).

De resultaten van dit onderzoek suggereren dat er een wisselend zweepgebruik is en dat ook het kennisniveau met betrekking tot het gebruik van zwepen wisselt bij ruiters (Williams, et al., 2019).

Zweepgebruik springsport

Ook is er in Engeland een onderzoek gedaan naar het zweepgebruik in de springsport. Hieruit is gebleken dat van de 285 combinaties 76% een zweep droeg. Hiervan gebruikte 14% van de ruiters de zweep ook daadwerkelijk tijdens de wedstrijd. Bovendien kwam er uit dit onderzoek dat ruiters die vaker een zweep gebruikten, verminderde prestaties hadden en dus meer fouten maakten. Uit observaties bleek dat zwepen vaak met een slechte timing werden gebruikt, wat kan wijzen op onvoldoende kennis van ruiters over hoe paarden leren (McGilloway, 2019).

Zweepgebruik rensport

Daarnaast is er een onderzoek uitgevoerd naar het zweepgebruik in de rensport in het Verenigd Koninkrijk. Bij dit onderzoek werden 'zweepvrije' races vergeleken met races waarbij wel zwepen zijn toegestaan. Uit de vergelijking tussen zweepvrije races en races waarbij wel zwepen waren toegestaan, zijn geen significante verschillen gevonden in de beweging op de baan, botsingen op de baan, incidenten gerelateerd aan jockeygedrag of eindtijden. Er is dus geen bewijs dat het gebruik van zwepen paarden stimuleert om sneller te rennen of dat zweepgebruik bijdraagt aan het beter sturen, het verminderen van de kans op botsingen en het verbeteren van de veiligheid van paard of jockey (Thompson, McManus, Stansall, Wilson & McGreevy, 2020).

ZWEEPGEBRUIK IN AUSTRALIË

Zweepgebruik bij verschillende disciplines

In Australië is ook een onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van hulpmiddelen bij populaire disciplines in de paardensport. Hieruit is gebleken dat dressuurruiters significant vaker een zweep gebruiken dan ruiters in andere disciplines, zoals western en endurance (Hill, McGreevy, Caspar, White & McLean, 2015).

Zweepgebruik rensport

In Australië worden de regels met betrekking tot het zweepgebruik tijdens paardenrennen opgesteld door de Racing Australia's Rules of Racing. In 2009 kwam de regel dat ruiters alleen nog een specifiek type zweep mochten gebruiken, namelijk de 'gewatteerde' zweep. Daarnaast hebben de ruiters sinds 2016 een limiet van vijf zweepslagen tijdens de laatste 100 meter van een race. Ruiters mogen paarden wel een onbeperkt aantal keren met de zweep op de schouder slaan, onder voorwaarde dat de ruiter de teugels vast blijft houden. Wanneer ruiters zich niet aan de regels houden, kunnen de ruiters een boete krijgen of gediskwalificeerd worden (RSPCA, 2020).

Uit onderzoek in 2013 en 2016 is echter gebleken dat veel ruiters zich nog niet aan de regels houden, met name niet aan het limiet van vijf slagen op de laatste 100 meter (Hood, McDonald, Wilson, McManus & McGreevy, 2017). Een onderzoek uit 2012 toonde daarnaast aan dat de regels niet goed werden gehandhaafd en dat de sancties de ruiters niet afschrikten (McGreevy, Corken, Salvin & Black, 2012).

In 2011 is onderzoek gedaan naar het effect van zweepgebruik op de prestaties van de paarden tijdens de races. Dit onderzoek heeft aangetoond dat paarden het vaakst worden geslagen tijdens de laatste 100 meter van de race, om de paarden sneller naar de finishlijn te laten rennen. Het bleek echter dat dit niet bijdroeg aan het sneller laten rennen van het paard. Zweepen worden dus het vaakst gebruikt wanneer de paarden vermoeid zijn en minder capaciteit hebben om te reageren (Evans & McGreevy, 2011).

Steeds meer Australiërs staan achter het verbannen van een zweep tijdens paardenrennen. Uit onderzoek in 2011 bleek dat 74% van de Australiërs het gebruiken van zweepen tijdens paardenrennen niet ondersteunt (Evans & McGreevy, 2011). Zweepvrije races worden, net als in andere landen, op steeds meer plaatsen in Australië georganiseerd (RSPCA, 2020).

PIJNPERCEPTIE PAARDENHUID

Uit het onderzoek in het Verenigd Koninkrijk bleek dat slechts 30% van de respondenten dacht dat zweepen pijn veroorzaken. Een Australisch onderzoek heeft echter bewijs gevonden dat paarden niet zo'n dikke huid hebben als veel mensen altijd dachten. Dit onderzoek onder leiding van veterinaire patholoog Dr. Lydia Tong werd uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in het vermogen van paardenhuid om pijn te detecteren wanneer deze direct wordt vergeleken met de menselijke huid. De studie richtte zich op de huid van de bil waar paarden tijdens paardenrennen het vaakst met een zweep worden geslagen. De wereldwijde race-industrie staat steeds meer onder druk om het gebruik van zweepen te rechtvaardigen. De zweep wordt in de rensport namelijk vaak gebruikt om het paard aan te dringen om de best mogelijke prestaties te halen. Aan de hand van dit onderzoek kon worden aangetoond of paarden pijn ervaren wanneer de dieren met een zweep worden geslagen (Tong, Stewart, Johnson, Appleyard, Wilson, James & McGreevy, 2020).

Het blijkt dat de huid van een paard in totaliteit een fractie dikker is dan een mensenhuid, maar de epidermis van het paard – de bovenste laag van de huid waar de zenuwen pijn waarnemen – is daarentegen dunner dan de menselijke epidermis. Dit betekent dat paarden minder huidcellen hebben tussen de bron van de pijn, zoals een zweep, en de gevoelige zenuwuiteinden. De paardenhuid waar de ruiter het paard raakt met de zweep is volgens Tong gevoeliger voor pijn dan de meeste mensen denken, en heeft waarschijnlijk meer gevoel dan de menselijke huid. Dit kan er op wijzen dat ruiters de prestaties van het paard – vaak onbewust – proberen te verbeteren door middel van de pijn die ontstaat bij het gebruik van de zweep (Tong, et al., 2020).

HET TRAINEN VAN PAARDEN

Paardrijden is gebaseerd op subtiele interacties tussen paarden en mensen. Ruiters hebben een diepgaande invloed op het gedrag van het paard. Paarden worden onder het zadel verplicht om een groot aantal verschillende oefeningen te leren en uit te voeren. Een groot deel van deze oefeningen zijn geen natuurlijke gedragingen voor het paard (McGreevy & McLean, 2005). Aan de hand van training wordt ongewenst natuurlijk gedrag onderdrukt en gewenst natuurlijk gedrag beloond. Hierdoor wordt passend nieuw gedrag gevormd (Hockenhull & Creighton, 2013). Training is gebaseerd op timing en consequentie. Wanneer er inconsequentie en variabele timing is, ontstaat er een verminderd leerproces. Duidelijk trainers zijn dus consequent in de signalen en hulpen. Een goede techniek is hierbij belangrijker dan de grootte of sterkte van de trainer of de hulpmiddelen die

trainers kunnen gebruiken om meer kracht te kunnen uitoefenen, zoals zwepen (McGreevy & McLean, 2009).

Tijdens het rijden geeft de ruiter prikkels met de handen via de teugels en met de benen aan de zijdes van het paard, en meer subtiel door het gebruiken van het lichaamsgewicht en het veranderen van houding in het zadel (McGreevy, et al., 2005). Paarden worden doorgaans zo getraind dat de dieren reageren op druk en de afname hiervan als beloning zien: negatieve bekrachtiging (Hockenhull, et al., 2013). Met behulp van negatieve bekrachtiging kan de trainer het paard de gewenste motorische reacties aanleren (McGreevy, et al., 2009). Om dit op de juiste manier te bereiken, moeten de volgende stappen worden uitgevoerd:

1. De trainer bepaald welke reactie er getraind wordt. Het is belangrijk dat alleen de gewenste reactie resulteert in het wegnemen van druk.
2. De druk moet worden verhoogd tijdens de ongewenste reactie. Tijdens deze fase mag de druk niet toenemen of afnemen, omdat de afgenomen druk door het paard als bekrachtiging kan worden ervaren. De druk wordt verhoogd tot de gewenste reactie gegeven wordt.
3. Als er onderbroken druk wordt gebruikt, zoals het tikken met een dressuurzweep, mogen de onderbrekingen niet langer zijn dan één seconde, zodat het paard de onderbreking niet als bekrachtiging ervaart.
4. Bij het begin van de gewenste reactie, moet de druk onmiddellijk worden weggenomen. Het wegnemen van de druk moet absoluut afhankelijk zijn van het begin van het gewenste gedrag (McGreevy, et al., 2009).

Paarden leren met behulp van negatieve bekrachtiging dat de druk op het bit via de teugels verdwijnt als het paard stopt of vertraagt en dat de druk van de benen van de ruiter minder wordt wanneer het paard vooruit gaat (Cooper, 1998; McGreevy, et al., 2005). Om deze manier van trainen effectief en ethisch te laten zijn, moet er subtiële toepassing van druk gebruikt worden en moet deze druk onmiddellijk verminderd worden wanneer het paard reageert. Wanneer het paard niet meteen bevrijd wordt van de druk, kunnen er schadelijke conflicten ontstaan tussen ruiter en paard (Hockenhull, et al., 2013). Als het paard namelijk niet begrijpt welke reactie verlangd wordt bij druk en het niet de juiste associatie kan maken tussen de hulp en de gewenste reactie, leert het paard dat het niet kan ontsnappen aan de druk. Uiteindelijk wordt het paard hierdoor minder gevoelig voor hulpen (McGreevy, et al., 2009). Wanneer het paard niet begrijpt hoe het druk kan vermijden, kan het angst of frustratie voelen en zal het paard proberen te vluchten. Dit kan zich uiten in gedragsproblemen die de veiligheid van ruiter en paard in het geding brengen. Bovendien komt door de stress die het paard hierbij ervaart het welzijn van het paard in het geding (Hockenhull, et al., 2013). Wanneer paarden herhaaldelijk worden blootgesteld aan pijn in de vorm van aanhoudende druk en het paard hier niet aan kan ontkomen, kan daarnaast aangeleerde hulpeloosheid optreden. Het paard probeert dan niet langer met de stress om te gaan, maar geeft het op en wordt afgestompt (McGreevy, et al., 2009).

JUIST ZWEEPGEBRUIK

Zwepen kunnen gebruikt worden om de beenhulpen van de ruiter te versterken. Wanneer een paard niet voldoende voorwaartse beweging of impuls vertoont, of niet voldoende reageert op een beenhulp, kan een ruiter de druk verhogen door een zweep te gebruiken om de voorwaartse beweging effectiever te versterken. Hoewel sommigen het gebruik van een zweep afkeuren, is het gebruik ervan niet altijd negatief. Een zweep kan minimaal en met precisie worden gebruikt als mild signaal om de beenhulpen van de ruiter te versterken (Odendaal, 2009). Zwepen versterken de hulp echter alleen effectief als het paard een duidelijk aangeleerde motorische reactie heeft op een lichte aanraking met de zweep. Zwepen mogen nooit gebruikt worden om een paard te straffen wanneer het een oefening niet goed uitvoert of verkeerd gedrag vertoont, omdat het paard een aanraking

met de zweep dan kan koppelen aan een onjuiste reactie op deze hulp. Daarnaast levert straffen het paard veel angst en stress op (McGreevy, 2009).

STRAFFEN

Straffen betekent het presenteren van een prikkel die een ongewenste gedraging onderdrukt (McGreevy, et al., 2009). Straf kan worden onderverdeeld in twee categorieën: positieve straf en negatieve straf, afhankelijk van of de straf een toegevoegde of verwijderde prikkel is. Slaan, de zweep gebruiken en schoppen zijn voorbeelden van positieve straffen. Negatieve straf is het achterhouden van iets aantrekkelijks, zoals voer. Positieve straffen worden vaker gebruikt bij paardentraining (McGreevy, et al., 2009; Hockenhull, et al., 2013).

Straf beëindigt het gedrag waarop de straf volgt. Het gedrag dat volgt na de straf is onbelangrijk, terwijl bij negatieve bekrachtiging het gedrag dat volgt daarentegen van cruciaal belang is. Het theoretische onderscheid tussen straf en negatieve bekrachtiging wordt onduidelijk als het gedrag dat volgt na straf steeds gelijk is. Als de straffende prikkel bijvoorbeeld steeds in hetzelfde gedrag resulteert, zou er gesteld kunnen worden dat er sprake is van negatieve bekrachtiging. Een voorbeeld hiervan is het gebruiken van een zweep op de achterhand van het paard wanneer het paard bij het trailerladen weigert verder te gaan. Elke keer dat de zweep wordt gebruikt, rent het paard echter juist achteruit, waardoor de zweep het tegenovergestelde effect heeft dan wat de bedoeling was. Wat begon als een zinloze straf is nu veranderd in een proces van negatieve bekrachtiging, waarbij het paard geleerd heeft dat het zich kan verwijderen van de zweep door achteruit te rennen. Helaas staat de hoeveelheid geweld dat gebruikt wordt in naam van straf vaak niet in verhouding tot het oorspronkelijke ongewenste gedrag (McGreevy, et al., 2009).

Straf wordt geassocieerd met bepaalde emotionele toestanden zoals angst en frustratie bij het gestrafte dier en er is aangetoond dat straf het leervermogen van paarden vermindert. Kleine hoeveelheden angst en frustratie kunnen het leervermogen wel verbeteren (McGreevy, et al., 2009). Angst kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat waakzaamheid verhoogt wordt en frustratie kan pogingen versterken om de controle te herstellen. Grote hoeveelheden angst en frustratie zorgen er echter voor dat het leervermogen verminderd wordt en dragen bij aan een zeer ongelukkig paard (McGreevy, et al., 2009; Hockenhull, et al., 2013).

In gevallen waarin gedrag van paarden gevaarlijk is, zoals bokken of trappen, voelen trainers zich vaak gerechtvaardigd bij het geven van straf. Er zijn twee veelvoorkomende problemen bij dit gebruik van straf. Beide problemen hebben betrekking op de overtuiging dat het gedrag van het paard opzettelijk was en dat het paard zich bewust is van zijn ongewenste gedrag. Het eerste probleem is het mogelijke buitensporige fysieke straffen om het paard 'een lesje te leren', dat niet past in de moderne paardentraining. Het tweede probleem is het gebruik van onvoorwaardelijke straffen. Om straf effectief te laten zijn, moet het voorwaardelijk zijn (McGreevy, et al., 2009; Hockenhull, et al., 2013). Voorwaardelijkheid betekent dat de straf letterlijk moet worden gekoppeld aan het ongewenste gedrag. Wanneer een paard bijvoorbeeld trapt, moet de straf plaatsvinden terwijl het paard trapt of op het exacte moment dat de trap eindigt. Het gebruik van onvoorwaardelijke straffen zal de betrokken paarden waarschijnlijk verwarren en frustreren (McGreevy, et al., 2009).

Wanneer springpaarden hindernissen weigeren, komt het vaak voor dat de ruiter de zweep gebruikt wanneer het paard bewegingloos voor de hindernis staat. Straf is op dat moment onvoorwaardelijk en heeft geen nuttig trainingseffect. Om de zweep op zo'n moment op de juiste manier in te zetten, moet de straf uitgevoerd worden als het paard begint te vertragen of uit te wijken. In sommige gevallen wordt het paard dat weigerde gestraft en dan opnieuw aangereden naar de hindernis. Wanneer paarden een hindernis proberen te nemen na een onvoorwaardelijke straf, is het mogelijk

dat een verhoogd angstniveau de vluchtreactie verbetert en dat het paard de hindernis goed springt. In het beste geval is dit een lukrake trainingsoefening met lage of helemaal geen efficiëntie. In het ergste geval leert het het paard om standaard een vluchtreactie te krijgen bij aanwezigheid van hindernissen (McGreevy, et al., 2009).

THEORY OF PLANNED BEHAVIOUR

In de menselijke psychologie wordt de Theory of Planned Behaviour vaak gebruikt om uit te leggen hoe mensen het toekomstige gedrag wel of niet zullen veranderen. Ajzen laat met deze theorie zien dat de intentie om bepaald gedrag uit te voeren, samenhangt met het gedrag dat daadwerkelijk getoond wordt (Ajzen, 1991).

De theorie stelt dat menselijk gedrag gestuurd wordt door drie overwegingen: attitude, subjectieve norm en waargenomen gedragscontrole. Attitudes zijn de overtuigingen over het gedrag door de persoon zelf. Subjectieve normen geven de waargenomen sociale druk aan om het gedrag wel of niet te vertonen. Waargenomen gedragscontrole is in hoeverre de persoon gemak of moeite ervaart om het specifieke gedrag uit te voeren (Ajzen, 1991).

PAARDENSPORT IN NEDERLAND

Nederland is een echt paardenland en staat wereldwijd goed bekend in de hippische sector. Nederland telt bijna 500.000 ruiters en 450.000 paarden. Er zijn 10.000 paardensportbedrijven en 3.000 ruitersportcentra en rijverenigingen die samen 7.300 evenementen per jaar organiseren. Dat levert 765.000 wedstrijdstarts op in acht verschillende disciplines: springen, dressuur, eventing, endurance, menen, reining, voltige, aangespannen sport. Het aantal wedstrijdstarts per ruiter is het hoogste van Europa (KNHS, 2015).

De KNHS is de Nederlandse paardensportbond. Binnen de bond zijn tien disciplines verenigd: dressuur, springen, eventing, endurance, menen, aangespannen sport, reining, TREC, voltige en recreatie (KNHS, 2015).

De KNHS heeft in 2015 het grote Paardensportonderzoek uitgevoerd om onder andere onderzoek te doen naar de interesses en keuzes van ruiters op hippisch gebied. 60% van de 5140 respondenten is aangesloten bij een KNHS-vereniging of FNRS-manege ('aangesloten paardensporters') en 40% is ongebonden ('ungebonden paardensporters'). Bij de aangesloten paardensporters is dressuur met 52% de populairste discipline, gevolgd door recreatie, springen en menen. Bij de ongebonden paardensporter is recreatie met 31% de populairste discipline, gevolgd door dressuur (KNHS, 2015).

67% van de aangesloten paardensporters rijdt wedstrijden, tegen maar 19% van de ongebonden paardensporters. Aangesloten paardensporters rijden dus gemiddeld vaker wedstrijden. Zowel bij aangesloten als ongebonden paardensporters neemt de wedstrijddeelname af met het stijgen van de leeftijd. 35% van de aangesloten paardensporters gaat meerdere keren per jaar op wedstrijd, 25% één keer per maand en 29% vaker dan één keer per maand. 72% van de ongebonden sporters is enkele keren per jaar op een wedstrijd te vinden (KNHS, 2015).

DISCIPLINES

Dressuur

Dressuur is onder de paardensporters de meest beoefende discipline. Dressuur is de basis van het paardrijden. Het doel is om het paard te ontwikkelen tot een soepel, ontspannen en tevreden paard. Tijdens een dressuurwedstrijd laten ruiter en paard zien in hoeverre het koppel de oefeningen beheerst die op dat niveau worden gevraagd (KNHS, sd).

Officiële dressuurwedstrijden beginnen bij de beginnersklasse en lopen door tot het met het topsportniveau:

- Voor het kennismaken met de sport zijn er de BB-rubrieken.
- De breedtesport bestaat uit klasse B, L1, L2, M1, M2, Z1, Z2 en ZZ-Licht.
- De subtop bestaat uit ZZ-Zwaar, Lichte Tour en Zware Tour.
- Topsport bestaat uit internationale (FEI)-wedstrijden (KNHS, sd).

Daarnaast zijn er ook para-dressuurwedstrijden (KNHS, sd).

Springen

Springen is na dressuur de meest beoefende discipline in de paardensport. Paard en ruiter moeten hierbij een springparcours afleggen waarin 10 tot 13 hindernissen zijn opgesteld. De bedoeling is dat ruiter en paard het parcours springen zonder fouten te maken. Wanneer er een balk valt of het paard weigert, worden er strafpunten uitgedeeld. Daarnaast moet het parcours binnen een vastgestelde tijd afgelegd worden (KNHS, sd).

Officiële springwedstrijden beginnen bij de klasse BB en lopen door tot en met de topsport. De wedstrijden worden ingedeeld in de volgende klassen:

- Onder de breedtesport vallen de klassen BB (Impuls), B (Beginners), L (Licht), M (Midden), Z (Zwaar) en ZZ (Zeer Zwaar).
- De topsport bestaat uit internationale FEI-wedstrijden (KNHS, sd).

Eventing

Een eventingwedstrijd (ook wel SGW genoemd) bestaat uit drie onderdelen, waarbij de deelnemer steeds hetzelfde paard berijdt: een dressuurproef, springparcours en cross (KNHS, sd).

Eventingwedstrijden worden ingedeeld in klassen BB, B, L, M en Z (KNHS, sd).

Endurance

Bij endurancewedstrijden worden er routes tussen de 20 en 160 kilometer door de natuur gereden. Endurancewedstrijden worden op tijd gereden, maar het welzijn van het paard staat voorop (KNHS, sd). Tijdens een wedstrijd worden de snelheid en de marathoncapaciteiten van een paard onder het zadel beproefd. De wedstrijden testen de kennis en kunde van de ruiter om het paard zo goed mogelijk, met een optimale snelheid, over een route door verschillende terreinen te rijden waarbij het paard continue in goede gezondheid verkeert (KNHS, 2020).

Endurancewedstrijden worden gereden in de volgende klassen:

- Impulsrubriek (20 t/m 39 km)
- Klasse I (20 t/m 39 km)
- Klasse II (40 t/m 79 km)
- Klasse III (80 t/m 119 km)
- Klasse IV (>120 km) (KNHS, sd)

Mennen

Er zijn vier verschillende typen menwedstrijden: samengesteld wedstrijdmen (SWM), dressuur, vaardigheid en mendurance (KNHS, sd).

Bij het onderdeel dressuur wordt er net als bij dressuur onder het zadel een proef gereden. De dressuurwedstrijden worden ingedeeld in de klassen B, L, M, Z en ZZ (KNHS, sd).

Bij een vaardigheidswedstrijd is er een parcours uitgezet met kegels. Op iedere kegel ligt een bal. De menner moet door het parcours sturen, zonder de ballen van de kegels af te stoten (KNHS, sd). Vaardigheidswedstrijden kunnen gereden worden in de klassen L, M en Z (KNHS, sd). Een samengestelde menwedstrijd bestaat uit drie proeven: een dressuurproef, een marathon en een vaardigheidsproef. Deze wedstrijden worden ingedeeld in de klassen L, M en Z (KNHS, sd).

Bij mendurancewedstrijden worden er routes door de natuur gereden met een lengte van 20 tot 100 kilometer. Net als bij edurancewedstrijden worden mendurancewedstrijden op tijd gereden, maar staat het welzijn van het paard voorop (KNHS, sd).

Aangespannen sport

Bij aangespannen sport worden tuigpaarden, Friese paarden en Hackney's voor de wagen gereden en beoordeeld op de 'wijze van gaan'. Daarmee wordt bedoeld of het paard zijn voorbenen ver genoeg naar voren zet, hoe groot het zweefmoment van de draf is, of het paard zijn benen hoog genoeg optilt en of het paard zijn achterbenen goed gebruikt. Wanneer er meerdere paarden voor de wagen lopen, worden de dieren ook beoordeeld op in hoeverre de paarden als een geheel optreden (KNHS, sd).

Wedstrijden bij het enkelspan wordt opgedeeld in de competitieklasse, limietklasse, ereklasse en damesklasse. Het tweespan is opgedeeld in de limietklasse en ereklasse (KNHS, sd).

Reining

Reining is het dressuuronderdeel van western rijden. Bij reining rijden de ruiters een proef in galop, waarbij de ruiter het paard met bijna onzichtbare hulpen van benen en teugels moet leiden. In de proef zijn verschillende oefeningen verwerkt. De deelnemers worden beoordeeld op uitvoering van de oefeningen, snelheid en spektakel (KNHS, sd).

Bij reiningwedstrijden (CRI) zijn de verschillende klassen 1*, 2* en de 3*. Een door de ruiter behaalde klasse/ster geldt voor het leven (KNHS, sd).

TREC

TREC (Technique de Randonnée Equestre de Compétition) is van oorsprong een Franse discipline en werd ontwikkeld om de bekwaamheid van paard en ruiter tijdens een trektocht te testen. Deze vorm van paardensport kan zowel recreatief als in wedstrijdverband beoefend worden, zowel onder het zadel als met een rijtuig. De nadruk ligt bij TREC op het plezier en de samenwerking tussen mens en paard (KNHS, sd). Een wedstrijd bestaat uit de volgende onderdelen: de oriëntatierit, de gangenbeheersingsproef en een hindernissenparcours (TREC club Nederland, 2020).

TREC kan op vier niveaus gereden worden:

- Initiatieklasse (T1)
- Beginnersklasse (T2)
- Regionale klassen (T3) junioren
- Nationale klasse (T4) senioren (KNHS, sd)

Voltige

Bij voltige voert de ruiter op de rug van een paard gymnastische oefeningen uit. Het paard loopt aan een longe op een cirkel en heeft een speciale voltigesingel met handvaten om. Bij voltigeren draait het om ritme, evenwicht, ontspanning en souplesse (KNHS, sd).

In de voltigesport worden de klassen BB, B, L, M, Z en ZZ gebruikt (KNHS, sd).

Recreatie

Recreatief paardrijden betekent dat de ruiter paardrijdt ter ontspanning en vermaak, hieronder valt ook het buitenrijden. Een recreatieve ruiter kan de andere disciplines beoefenen, maar heeft geen wedstrijdambitie. Een wedstrijdruiter kan daarentegen ook recreatief rijden, wanneer er niet getraind wordt voor een wedstrijd maar er bijvoorbeeld een buitenrit gemaakt wordt (KNHS, sd; Vereniging Eigen Paard, sd).

REGELS ZWEEPGEBRUIK

Wedstrijdreglementen

In bijlage 1 wordt per discipline beschreven wat er in het wedstrijdreglement van de discipline wordt genoemd over het zweepgebruik. Bij alle disciplines, behalve bij reining, is een zweep toegestaan. Bij voltige draagt de ruiter zelf geen zweep, alleen de longeur. Bij alle disciplines wordt benoemd dat wreedheid en misbruik van de zweep verboden is en dat dat leidt tot diskwalificatie.

Zweepgebruik Gids voor Goede Praktijken

In de eerdergenoemde Gids voor Goede Praktijken, die algemene richtlijnen bevat voor het houden van en de omgang met paarden, wordt bij de richtlijnen voor het gedrag van paarden ook ingegaan op het zweepgebruik:

“Bovenmatig zweepgebruik is verboden. Zweepgebruik is toegestaan om het paard te corrigeren maar niet om te straffen.” (Sectorraad Paarden, 2019)

Deze richtlijn is van belang voor ruiters in de recreatieve sector én de wedstrijdsport.

Voorgaande onderzoeken gaan dus in op het zweepgebruik bij verschillende disciplines in Australië en het Verenigd Koninkrijk. Hieruit bleek onder andere dat het mereldeel van ruiters met een zweep rijdt en dat ruiters vinden dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden. Ook is uit deze onderzoeken gebleken dat ruiters van mening zijn dat zwepen alleen zacht gebruikt mogen worden als versterking van de beenhulp en dat zwepen nooit gebruikt mogen worden als straf. Bovendien is gebleken dat paarden meer pijn ervaren van een zweeps slag op de huid dan de meeste mensen denken.

In Nederland zijn welzijnsnormen vastgesteld in de Wet dieren en het Besluit houders van Dieren. De Sectorraad Paarden heeft als aanvulling hierop verschillende welzijnsrichtlijnen opgesteld. Daarnaast worden er regels en maatregelen met betrekking tot het zweepgebruik genoemd in de wedstrijdreglementen van de Nederlandse disciplines. Er is echter nog geen onderzoek gedaan naar in hoeverre deze normen en richtlijnen worden nageleefd. Door meer te weten te komen over het zweepgebruik van ruiters in verschillende disciplines en de mening van ruiters over zweepgebruik, kunnen er adviezen opgesteld worden over het zweepgebruik en kan het welzijn van paarden in Nederland ook op het gebied van training en wedstrijden verbeterd worden.

ONDERZOEK

Met dit onderzoek wordt er gekeken naar het huidige zweepgebruik van ruiters in de Nederlandse paardensport. Hierbij wordt er ingegaan op de tien disciplines van de KNHS: dressuur, springen, eventing, endurance, menen, aangespannen sport, reining, TREC, voltige en recreatie. Het onderzoek richt zich daarnaast op wedstrijdruiter en recreatieve ruiters, niveau wordt hierbij niet meegenomen. Ook manegeruiters worden buiten beschouwing gelaten, het onderzoek richt zich alleen op ruiters met een eigen paard of verzorgpaard. Het onderzoek kijkt bovendien alleen naar het zweepgebruik tijdens het rijden, niet naar het zweepgebruik tijdens grondwerk. Daarbij gaat het onderzoek alleen in op het zweepgebruik, niet op het spoorgebruik.

De hoofdvraag van dit onderzoek is: “Wat is de huidige situatie omtrent het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?”

Om bovenstaande hoofdvraag te beantwoorden, worden tijdens dit onderzoek de volgende deelvragen beantwoord:

- Binnen welke discipline rijden ruiters het vaakst met een zweep?
- Welke redenen geven ruiters voor het gebruiken van een zweep?
- Op welke manier vinden ruiters dat een zweep gebruikt moet worden?
- Wat vinden ruiters van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het huidige zweepgebruik van ruiters binnen de verschillende disciplines in Nederland en om de mening van ruiters over zweepgebruik te achterhalen. Zo kunnen er conclusies getrokken worden en adviezen opgesteld worden over het zweepgebruik en kan het welzijn van paarden in Nederland ook op het gebied training en wedstrijden verbeterd worden.

HOOFDSTUK 2: MATERIAAL EN METHODE

Om te onderzoeken wat de huidige situatie met betrekking tot het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport is, werd er een kwantitatief beschrijvend onderzoek uitgevoerd door middel van een enquête. Aan de hand van een beschrijvend onderzoek kan de huidige stand van zaken in kaart gebracht worden. Bij een kwantitatief onderzoek wordt er daarnaast data verzameld en gecategoriseerd en kunnen er conclusies getrokken worden (Swaen, 2013; Baarda, 2014).

De hoofdvraag van dit onderzoek luidde: “Wat is de huidige situatie omtrent het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?”

Om de hoofdvraag te beantwoorden, werden de volgende deelvragen behandeld binnen het onderzoek:

- Binnen welke discipline rijden ruiters het vaakst met een zweep?
- Welke redenen geven ruiters voor het gebruiken van een zweep?
- Op welke manier vinden ruiters dat een zweep gebruikt moet worden?
- Wat vinden ruiters van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?

2.1 MATERIAAL

De antwoorden op de hoofdvraag en deelvragen werden verkregen door middel van een enquête. Deze enquête werd online uitgezet met behulp van Google Forms. De onderzoekspopulatie van deze enquête bestond uit ruiters in Nederland. Er zijn ± 500.000 ruiters in Nederland (KNHS, 2015). Aan de hand van een online steekproefcalculator werd bepaald dat de steekproefgrootte voor deze aselechte steekproef ten minste 384 moet bedragen bij een foutenmarge van 5% en een betrouwbaarheidspercentage van 95% (Checkmarket, 2020).

2.2 METHODE

2.2.1 Dataverzameling

Het kwantitatieve beschrijvende onderzoek vond plaats aan de hand van een schriftelijke vragenlijst. Aan de hand van deze enquête werd informatie verzameld over het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport. De enquête werd verspreid via de Facebookpagina van de student en verschillende paardengroepen op Facebook. Er werd geprobeerd om een zo aselekt mogelijke steekproef te creëren door te kiezen voor algemene groepen met zo min mogelijk gedeelde voorkeuren en opvattingen. De enquête werd gedeeld in de volgende Facebookgroepen:

- Paard en Spullen Nederland (12.000 leden)
- Vacatures in de dierenbranche (14.000 leden)
- Paardenspullen te koop (44.000 leden)
- Paard & Pony Maatje (64.000 leden)

De enquête stond 10 dagen open. Er is een totaal van 863 respondenten bereikt. De enquête is toegevoegd in bijlage 2 en bevat vragen over de discipline waarin de respondenten rijden, het zweepgebruik van de respondenten tijdens trainingen en wedstrijden en de mening van de respondenten over zweepgebruik.

Vraag 1, 2 en 3 van de enquête waren bedoeld als filtervragen om te bepalen of de respondent de volledige enquête in kon vullen. Wanneer de respondent niet op het moment van het invullen van de enquête paardreed (in de afgelopen drie maanden minimaal één keer per week) en/of geen eigen paard of verzorgpaard had, werd de enquête afgesloten. Met vraag 4, 5 en 6 van de enquête werden demografische gegevens verkregen om de steekproef te beschrijven. Vraag 7 en 8 werden gesteld om een beeld te krijgen van de ervarenheid van de respondenten.

Deelvraag 1: Binnen welke discipline rijden ruiters het vaakst met een zweep?

Binnen de Nederlandse paardensportbond, de KNHS, zijn tien disciplines verenigd: dressuur, springen, eventing, endurance, menen, aangespannen sport, reining, TREC, voltige en recreatie (KNHS, 2015). Om te achterhalen binnen welke disciplines de respondenten rijden en hoe vaak de respondenten met een zweep rijden binnen deze disciplines, werd er aan de hand van vraag 9 eerst onderscheid gemaakt tussen recreatieve ruiters en wedstrijdruiters. Vervolgens werden vraag 10, 11 en 12 aan recreatieve ruiters gesteld en vraag 14, 15 en 16 aan wedstrijdruiters. Met de antwoorden op deze vragen kon geanalyseerd worden binnen welke discipline ruiters het vaakst met een zweep rijden en of er verschillen zijn tussen de recreatie en wedstrijd sport.

Deelvraag 2: Welke redenen geven ruiters voor het gebruiken van een zweep?

Uit een onderzoek in het Verenigd Koninkrijk is gebleken dat ruiters voornamelijk een zweep gebruiken om hulpen te versterken of als noodhulpmiddel (Williams, et al., 2019). Om in Nederland te onderzoeken hoe vaak de respondenten een zweep gebruiken tijdens het rijden en welke redenen de respondenten hiervoor geven, werden in de enquête vraag 11 en 13 aan de recreatieve ruiters gesteld. Daarnaast werd aan de wedstrijdruiters aan de hand van vraag 17 en 18 gevraagd hoe vaak de respondenten een zweep gebruiken tijdens wedstrijden en welke redenen de respondenten hiervoor geven. Ook werd aan de wedstrijdruiters gevraagd aan de hand van vraag 19 en 20 hoe vaak de respondenten een zweep gebruiken tijdens trainingen en welke redenen de respondenten hiervoor geven. Aan de hand van deze vragen kon het zweepgebruik en de redenen van ruiters voor het gebruiken van een zweep geanalyseerd worden. Ook lieten de antwoorden op deze vragen zien of er verschillen zijn tussen de redenen voor het zweepgebruik bij recreatieve ruiters en wedstrijdruiters, en of er bij de wedstrijdruiters verschillen zijn tussen het zweepgebruik bij wedstrijden en trainingen.

Deelvraag 3: Op welke manier vinden ruiters dat een zweep gebruikt moet worden?

Uit een onderzoek in het Verenigd Koninkrijk is gebleken dat het merendeel van ruiters vindt dat zwepen alleen gebruikt mogen worden als het absoluut noodzakelijk is of als versterking van de hulpen, en dat zwepen nooit gebruikt mogen worden als straf. Slechts 30% van de respondenten was van mening dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden, terwijl uit een Australisch onderzoek gebleken is, dat de paardenhuid gevoeliger is voor aanrakingen met de zweep dan de mensenhuid (Williams, et al., 2019; Tong, et al., 2020). Om te achterhalen of de respondenten vinden dat zwepen in de Nederlandse paardensport alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden, werden enquêtevragen 21, 22 en 23 gesteld. Met behulp van vraag 24 werd onderzocht wat de respondenten vinden van het gebruiken van een zweep tijdens het rijden. Daarnaast werd vraag 25 gesteld om erachter te komen of de respondenten denken dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden. Ook werd aan de hand van vraag 26 gevraagd wanneer de respondenten het niet gerechtvaardigd vinden om een zweep te gebruiken. Aan de hand van deze vragen kon onderzocht worden wat voor mening ruiters hebben over zweepgebruik en wat ruiters verstaan onder juist zweepgebruik.

Aan de hand van de theory of planned behaviour werd vervolgens aan de respondenten gevraagd om bij een zestal stellingen aan te geven in hoeverre de respondenten het met de stelling eens waren, om zo nog meer inzicht te krijgen in de mening en houding van ruiters tegenover zweepgebruik. De eerste drie stellingen werden gesteld om achter de 'attitude' van de respondenten ten opzichte van zwepen te komen. De laatste drie stellingen werden gesteld om inzicht te krijgen in de 'subjectieve norm' (Ajzen, 1991).

Deelvraag 4: Wat vinden ruiters van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?

Uit een onderzoek in het Verenigd Koninkrijk is gebleken dat de meeste ruiters voorstander zijn van strengere regels met betrekking tot het zweepgebruik bij wedstrijden (Williams, et al., 2019). Om de mening van de respondenten over het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport te

achterhalen aan de hand van de 'waargenomen gedragscontrole' van de theory of planned behaviour (Ajzen, 1991), werden vraag 27 en 28 gesteld in de enquête. Zo werd duidelijk of ruiters problemen zien in het huidige zweepgebruik en of ruiters vinden dat er strengere regels nodig zijn.

2.2.2 Data-analyse

De verzamelde gegevens werden aan de hand van de programma's Excel en SPSS geanalyseerd. In Excel konden de antwoorden op basis van filters gecategoriseerd worden. Het statistische programma SPSS werd gebruikt om de gegevens te toetsen.

Om de deelvragen te beantwoorden, werd het meest gekozen antwoord weergegeven. Vraag 1 tot en met 8 en vraag 26 werden geanalyseerd aan de hand van beschrijvende statistiek. De enquête bestond daarnaast voornamelijk uit nominale vragen en had betrekking op slechts één onafhankelijke groep. Daarom werd er voor de analyse gebruik gemaakt van de chikwadraattoets. Met behulp van een chikwadraattoets kunnen verschillen in aantal tussen groepen geanalyseerd worden en kan er aangetoond worden of de resultaten significant zijn en niet op toeval berusten. Hierbij werden vraag 10 en 11, vraag 11 en 13, vraag 14 en 15, vraag 17 en 18 en vraag 19 en 20 van de enquête met elkaar vergeleken. Vraag 9, 11, 12, 16, 17, 19, 21 tot en met 25 en vraag 27, 28 en 29 werden ook geanalyseerd aan de hand van beschrijvende statistiek. Daarna werd met behulp van een chikwadraattoets aangetoond of de resultaten van deze vragen significant waren en niet op toeval berustten (P. van Honk, persoonlijke communicatie, 3 maart 2021).

2.2.3 Inclusie- en exclusiecriteria

Alleen volledig ingevulde enquêtes werden voor de verdere analyse gebruikt. Enquêtes die onvolledig waren ingevuld, werden uitgesloten. De enquête kon alleen ingevuld worden door mensen die op het moment van het invullen van de enquête paardreden (in de afgelopen drie maanden minimaal één keer per week) en een eigen paard of verzorgpaard hadden.

2.2.4 Variabelen

De variabelen van de enquête waren: rijden, eigen paard, verzorgpaard, leeftijd, geslacht, provincie, hoe lang, hoe vaak, recreatief of wedstrijden, discipline recreatief, zweep disciplines recreatief, nooit zweep recreatief, waarom zweep rijden, discipline wedstrijden, zweep disciplines wedstrijden, nooit zweep wedstrijden, zweep wedstrijden, waarom zweep wedstrijden, zweep trainingen, waarom zweep trainingen, ervaren ruiters, waarom ervaren ruiters, waarom onervaren ruiters, mening zweep, pijn, rechtvaardig, zweepgebruik, regels, comfortabeler, noodzakelijk, welzijn, aanpreken misbruik, mij aanspreken misbruik en instructeur.

Er waren twee meetniveaus van toepassing op de enquête, namelijk nominaal en ordinaal. Bij een nominaal meetniveau heeft een variabele waarden die van hetzelfde niveau zijn, er is geen verschil in waarde. Dit was van toepassing bij vraag 1, 2, 3, 5 en 6 en vraag 9 tot en met 28 van de enquête. Bij een ordinaal meetniveau is er wel een verschil in niveau tussen de waarden van de variabele. Dit was van toepassing bij enquêtevragen 4, 7, 8 en 29 (Baarda, 2014).

Een overzicht van de variabelen en meetniveaus is te zien in bijlage 3.

HOOFDSTUK 3: RESULTATEN

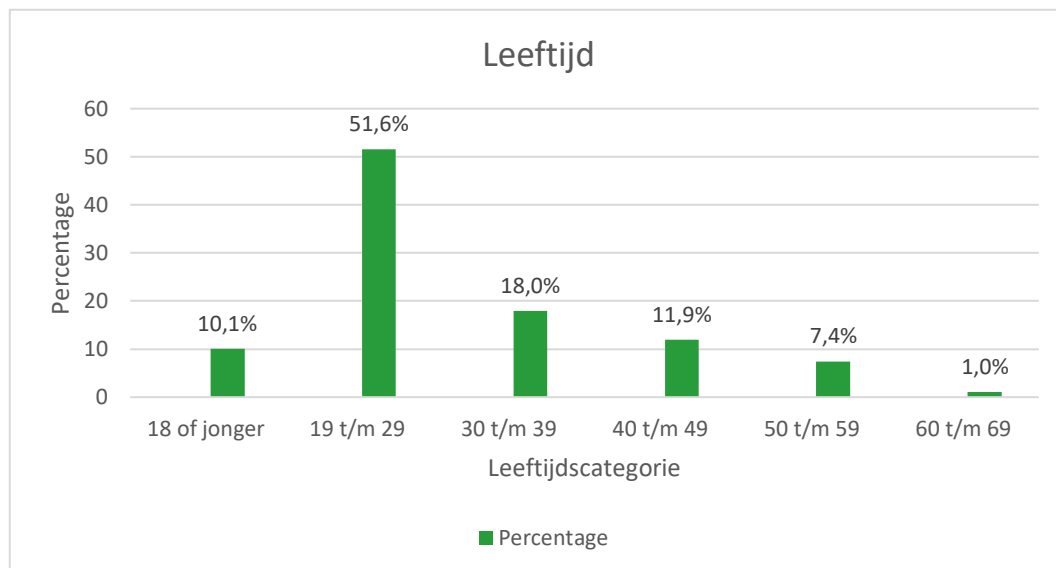
Het doel van dit onderzoek is om de huidige situatie met betrekking tot het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport in kaart te brengen, door meer inzicht te krijgen in het huidige zweepgebruik van ruiters binnen de verschillende disciplines in Nederland, en om de mening van ruiters over zweepgebruik te achterhalen. Zo kunnen er conclusies getrokken worden en adviezen opgesteld worden over het zweepgebruik en kan het welzijn van paarden in Nederland ook op het gebied training en wedstrijden verbeterd worden. Om dit te onderzoeken werd er een kwantitatief beschrijvend onderzoek uitgevoerd door middel van een enquête. Deze enquête is uitgezet via het sociale medium Facebook. Er is een totaal van 863 respondenten bereikt. De data is geanalyseerd met het programma SPSS.

3.1 BESCHRIJVING STEEKPROEF

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de steekproef. Eerst worden de demografische gegevens van de respondenten beschreven, waaronder leeftijd, geslacht en woonplaats. Vervolgens wordt de ervarenheid van de respondenten beschreven aan de hand van hoe lang de respondenten al paardrijden en hoe vaak per week de respondenten paardrijden.

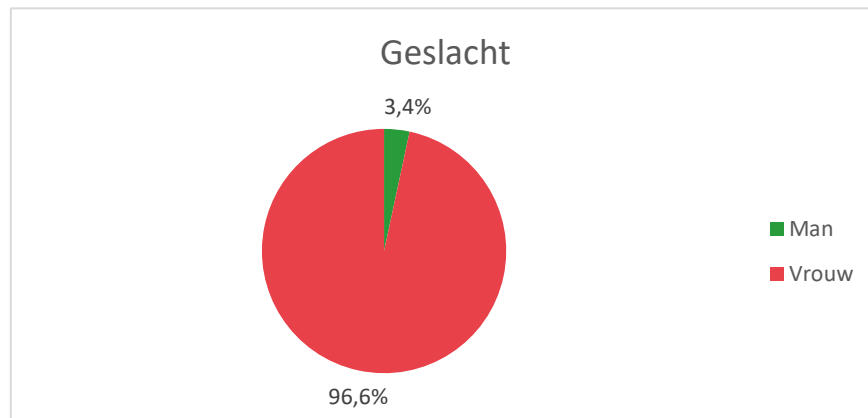
3.1.1 Demografie

Aan het begin van de enquête werden de respondenten (n=863) gevraagd naar een aantal demografische gegevens. Uit de resultaten van de enquête blijkt dat het grootste deel van de respondenten binnen de leeftijdscategorie van 19 tot en met 29 valt (51,6%), zie figuur 1.

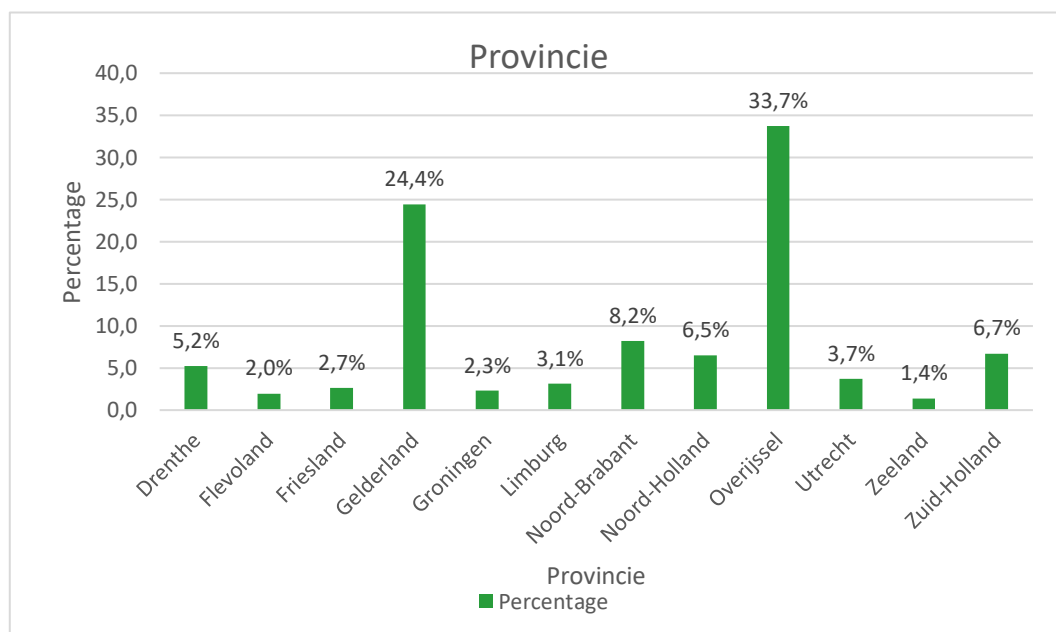
Figuur 1 Leeftijd respondenten (n=863)

Vervolgens werd in beeld gebracht wat het geslacht van de respondenten is. Figuur 2 laat zien wat de verdeling hiervan is. Het grootste deel van de respondenten, namelijk 96,6%, is vrouw.

Figuur 2 Geslacht respondenten (n=863)

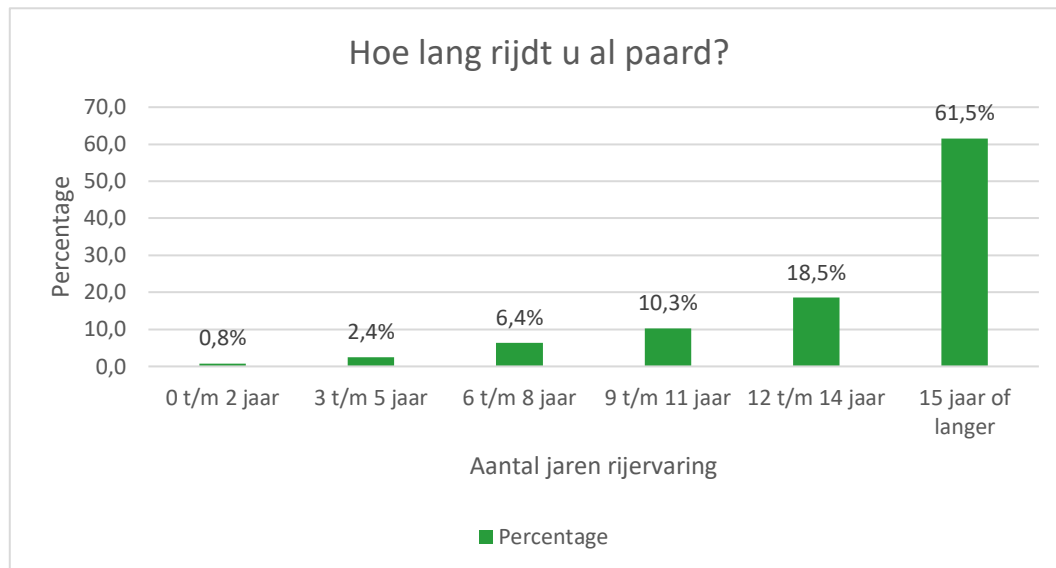
Ook werd aan de respondenten gevraagd in welke provincie de respondenten woonden. In figuur 3 is te zien dat het grootste deel van de respondenten, namelijk 33,7%, uit de provincie Overijssel komt.

Figuur 3 Provincie respondenten (n=863)

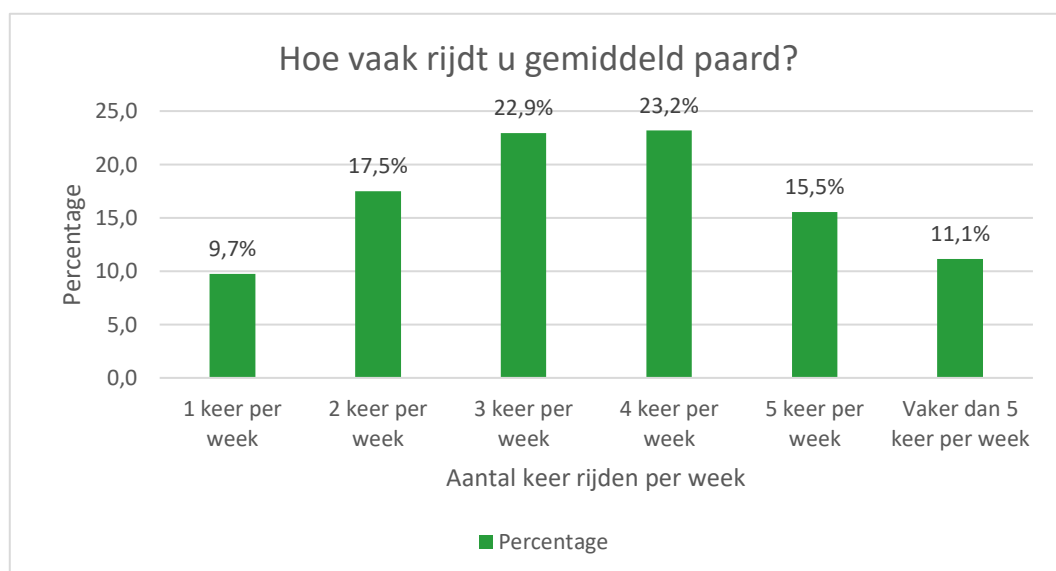
3.1.2 Ervarenheid

Om de ervarenheid van de respondenten in kaart te brengen, werden de respondenten een tweetal vragen gesteld. In figuur 4 is te zien dat het grootste deel van de respondenten (61,5%) 15 jaar of langer paardrijdt.

Figuur 4 Aantal jaren rijervaring respondenten (n=863)

Vervolgens werd in kaart gebracht hoe vaak de respondenten per week paardrijden. Uit de resultaten blijkt dat de meeste respondenten 3 keer per week (22,9%) of 4 keer per week (23,2%) paardrijden, zie figuur 5.

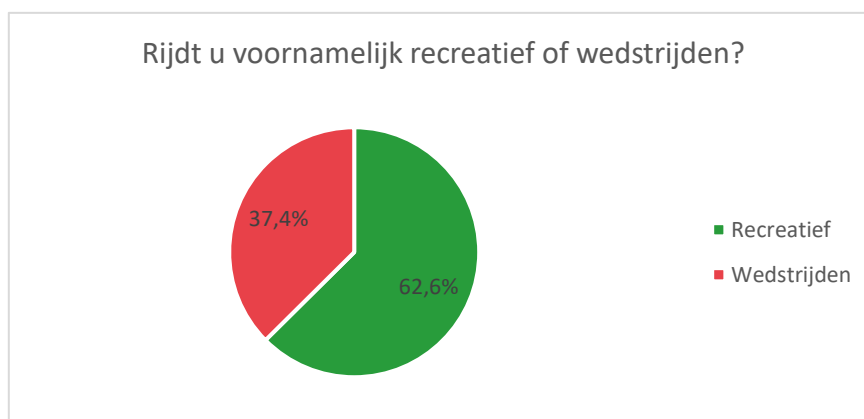
Figuur 5 Hoe vaak rijden de respondenten per week? (n=863)

3.2 ZWEEPGEBRUIK PER DISCIPLINE

De volgende paragraaf beschrijft de resultaten die antwoord geven op de eerste deelvraag. Deze luidde: 'Binnen welke discipline rijden ruiters het vaakst met een zweep?'. Eerst wordt beschreven van de respondenten voornamelijk recreatief of wedstrijdrijden. Vervolgens wordt beschreven hoe vaak de respondenten die voornamelijk recreatief rijden per discipline met een zweep rijden. Daarna wordt hetzelfde beschreven voor wedstrijdruiters. Tot slot wordt een kort overzicht gegeven van de frequentie van het zweepgebruik per discipline.

3.2.1 Recreatief of wedstrijden

Eerst werd er bepaald of de respondenten voornamelijk recreatief of wedstrijden rijden (normaal gesproken buiten de coronacrisis). Zoals te zien is in figuur 6, rijdt het grootste gedeelte van 62,6% van de respondenten recreatief.

Figuur 6 Rijden de respondenten voornamelijk recreatief of wedstrijden? (n=863)

Tabel 9 en 10 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 9 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 431,5. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 9 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 10) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, er wordt met name recreatief gereden binnen de onderzoeksgroep.

3.2.2 Zweepgebruik per discipline recreatief

Vervolgens werd in beeld gebracht hoe vaak de respondenten die voornamelijk recreatief rijden met een zweep rijden per discipline. In tabel 1 hieronder wordt dit weergegeven. Hier is te zien dat het grootste deel van de respondenten die voornamelijk buiten rijden, nooit met zweep rijdt (36,5%). Het grootste deel van respondenten die voornamelijk dressuur rijden, rijdt vaak (22,4%) of altijd (22,1%) met een zweep. Het merendeel van de respondenten die voornamelijk springen, rijdt zelden met een zweep (20,7%). Onder de categorie 'overig' vallen de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, menen en reining. Deze groepen waren te klein om apart te analyseren. Binnen deze categorie rijden de meeste respondenten altijd met een zweep (44,4%). Tot slot rijdt het grootste deel van 41,7% van de respondenten die 'anders' aangegeven heeft bij de discipline die voornamelijk beoefend wordt, nooit met een zweep. Antwoorden die bij deze antwoordoptie genoemd werden, zijn onder andere western, natural horsemanship en een combinatie van de gegeven disciplines.

Tabel 1 Zweepgebruik per discipline recreatief (n=540)

			Rijdt u met zweep?						Totaal
			Nooit (0% van de tijd)	Zelden (0% - 25%)	Soms (25% - 50% van de tijd)	Regelmatig (50% - 75% van de tijd)	Vaak (75% - 100% van de tijd)	Altijd (100% van de tijd)	
Welke discipline beoefent u voornamelijk recreatief?	Buiten rijden	Aantal	61	17	15	15	24	35	167
		%	36,5%	10,2%	9,0%	9,0%	14,4%	21,0%	100%
	Dressuur	Aantal	52	49	28	32	65	64	290
		%	17,9%	16,9%	9,7%	11,0%	22,4%	22,1%	100%
	Springen	Aantal	5	6	7	2	5	4	29
		%	17,2%	20,7%	24,1%	6,9%	17,2%	13,8%	100%
	Overig	Aantal	4	2	1	1	2	8	18
		%	22,2%	11,1%	5,6%	5,6%	11,1%	44,4%	100%
	Anders	Aantal	15	8	0	4	4	5	36
		%	41,7%	22,2%	0%	11,1%	11,1%	13,9%	100%
Totaal		Aantal	137	82	51	54	100	116	540
		%	25,4%	15,2%	9,4%	10,0%	18,5%	21,5%	100%

Tabel 11 en 12 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. In tabel 12 is te zien dat de p-waarde van $p = <0,001$ kleiner is dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Naast de categorie 'overig', waaronder de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, menen en reining vallen, wordt er door de recreatieve ruiters binnen de onderzoeksgroep het vaakst met een zweep gereden binnen de discipline dressuur.

3.2.3 Zweepgebruik per discipline wedstrijden

Vervolgens werd in beeld gebracht hoe vaak de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden met een zweep rijden per discipline. De resultaten hiervan worden weergegeven in tabel 2. Hierin is te zien dat het grootste deel van de respondenten die voornamelijk dressuur beoefenen, vaak met een zweep rijdt (23,6%). Het grootste deel van de respondenten bij de discipline springen rijdt zelden met een zweep, namelijk 27,8%. Tot slot vallen onder de categorie 'overig' de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, menen en reining. Deze groepen waren te klein om apart te analyseren. Bij deze categorie rijden de meeste respondenten altijd of zelden met een zweep (beide 22,0%).

Tabel 2 Zweepgebruik per discipline wedstrijden (n=323)

Rijdt u met zweep?

			Nooit (0% van de tijd)	Zelden (0% - 25%)	Soms (25% - 50% van de tijd)	Regelmatig (50% - 75% van de tijd)	Vaak (75% - 100% van de tijd)	Altijd (100% van de tijd)	Totaal
Welke discipline beoefent u voornamelijk op wedstrijden?	Dressuur	Aantal	23	46	36	28	48	22	203
		%	11,3%	22,7%	17,7%	13,8%	23,6%	10,8%	100%
	Springen	Aantal	8	22	14	12	14	9	79
		%	10,1%	27,8%	17,7%	15,2%	17,7%	11,4%	100%
	Overig	Aantal	8	9	6	5	4	9	41
		%	19,5%	22,0%	14,6%	12,2%	9,8%	22,0%	100%
Totaal		Aantal	39	77	56	45	66	40	323
		%	12,1%	23,8%	17,3%	13,9%	20,4%	12,4%	100%

Tabel 13 en 14 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. In tabel 14 is te zien dat de p-waarde van $p = 0,407$ groter is dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet significant zijn, maar op toeval berusten (SPSS Tutorials, sd).

3.2.4 Overzicht frequentie zweepgebruik per discipline

De resultaten uit tabel 1 en 2 zijn samengevat in onderstaande tabel, tabel 3. Per discipline is aangegeven wat de meeste ruiters hebben geantwoord op de vraag 'Rijdt u met zweep?'. Hier is te zien dat bij de respondenten die voornamelijk recreatief rijden het vaakst met een zweep gereden wordt binnen de categorie 'overig'. Onder deze categorie vallen de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, menen en reining. 44,4% van de respondenten rijdt binnen deze categorie altijd met een zweep. Naast deze categorie wordt er binnen de discipline dressuur het vaakst met een zweep gereden. 22,4% van de respondenten rijdt binnen deze discipline vaak met een zweep. Bij de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden, wordt naast de categorie 'overig', waarbinnen 22,0% van de respondenten altijd met een zweep rijdt, ook het vaakst met zweep gereden binnen de discipline dressuur. 23,6% van de respondenten rijdt binnen deze discipline vaak met een zweep.

Tabel 3 Overzicht frequentie zweepgebruik per discipline

Frequentie zweepgebruik		
Discipline	Recreatief	Wedstrijden
Buiten rijden	Nooit (36,5%)	-
Dressuur	Vaak (22,4%)	Vaak (23,6%)
Springen	Soms (24,1%)	Zelden (27,8%)
Overig	Altijd (44,4%)	Zelden/altijd (22,0%/22,0%)
Anders	Nooit (41,7%)	-

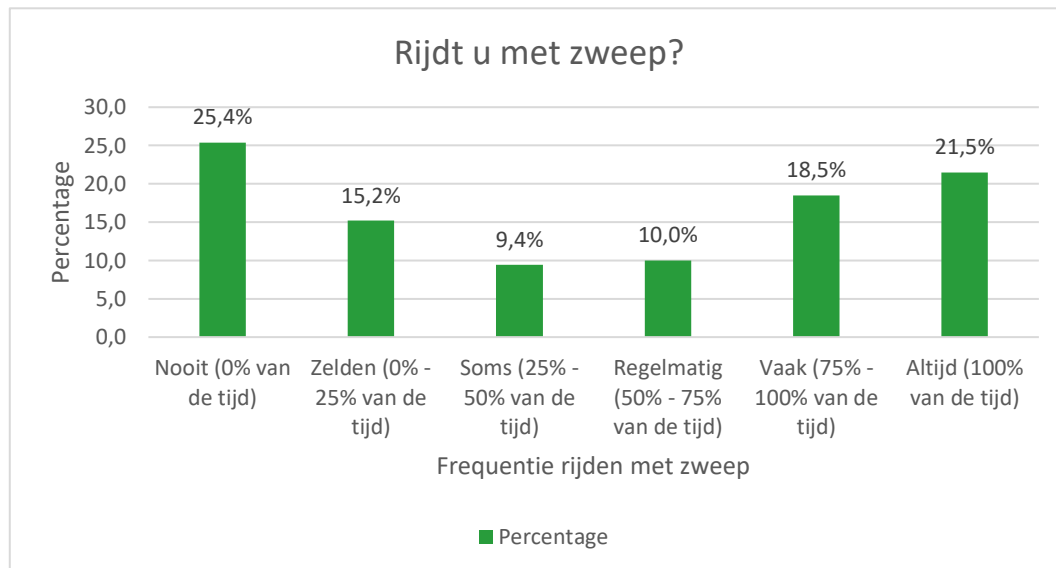
3.3 REDENEN ZWEEPGEBRUIK

De volgende paragraaf beschrijft de resultaten die antwoord geven op de tweede deelvraag. Deze luidde: 'Welke redenen geven ruiters voor het gebruiken van een zweep?'. Eerst wordt beschreven hoe vaak de respondenten die voornamelijk recreatief rijden met een zweep rijden. Daarna wordt beschreven welke redenen de respondenten geven voor het gebruiken van een zweep. Hetzelfde wordt toegelicht voor de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden, hierbij wordt er

onderscheid gemaakt tussen wedstrijden en trainingen. Tot slot wordt er een kort overzicht gegeven met de voornaamste redenen van de respondenten voor het gebruiken van een zweep bij recreatief rijden, wedstrijden en trainingen.

3.3.1 Frequentie rijden met zweep recreatief

Eerst werd aan de respondenten die voornamelijk recreatief rijden gevraagd hoe vaak de respondenten met zweep rijden. Het grootste deel van 25,4% de respondenten gaf aan nooit met een zweep te rijden, zie figuur 7.

Figuur 7 Frequentie rijden met zweep recreatief (n=540)

Tabel 15 en 16 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 15 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 90,0. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 15 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 16) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, het grootste deel van de recreatieve ruiters rijdt nooit met een zweep binnen de onderzoeksgroep.

3.3.2 Redenen zweepgebruik recreatief

Vervolgens werd aan de respondenten die met zweep rijden gevraagd welke redenen de respondenten geven voor het gebruiken van een zweep tijdens het rijden. De resultaten hiervan zijn te zien in tabel 4. De respondenten die zelden met een zweep rijden, gebruiken de zweep voornamelijk als noodhulpmiddel (24,3%) of om de beenhulpen te versterken (19,5%). De respondenten die soms met een zweep rijden, gebruiken de zweep voornamelijk om de beenhulpen te versterken (33,3%) of om het paard attent te maken of te houden (17,6%). De respondenten die regelmatig met een zweep rijden, hebben als voornaamste reden ook het versterken van de beenhulpen (26,0%). Daarna is het activeren van de achterhand van het paard als voornaamste reden genoemd (18,5%). De respondenten die vaak met een zweep rijden, gebruiken de zweep ook voornamelijk om beenhulpen te versterken (26,0%) of om de achterhand van het paard te activeren (22,0%). Daarnaast heeft het grootste deel van de respondenten die altijd met een zweep rijden het versterken van de beenhulpen als voornaamste reden genoemd (23,3%). Daarop volgt het gebruiken van de zweep als noodhulpmiddel (19,8%). Tot slot geven de respondenten die voornamelijk recreatief rijden gemiddeld als voornaamste reden voor het gebruiken van een zweep tijdens het rijden het versterken van de beenhulpen (24,8%).

Tabel 4 Redenen zweepgebruik recreatief (n=403)

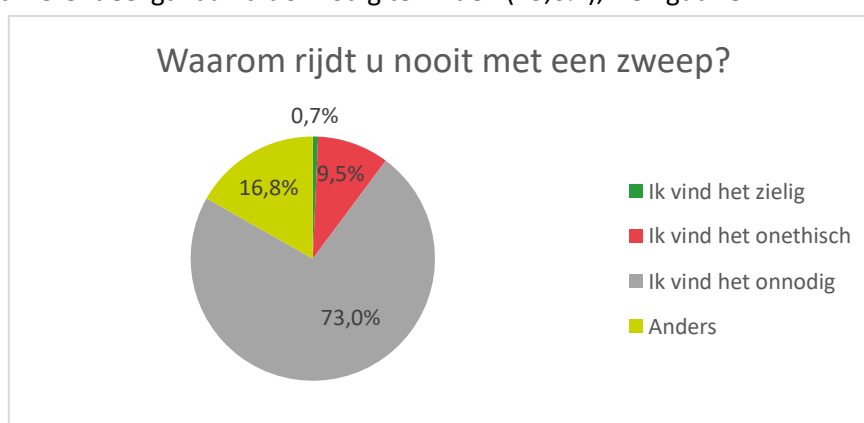
Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens het rijden?

Rijdt u met zweep?			Als noodhulpmiddel	Om mijn beenhulpen te versterken	Om de achterhand van het paard te activeren	Om het paard attent te maken of houden	Om het paard sneller te laten lopen	Om het paard te corrigeren	Om het paard te straffen	Dat moet van mijn instructeur	Anders	Totaal
Zelden (0% - 25%)	Aantal		20	16	10	18	1	6	0	0	11	82
	%		24,3%	19,5%	12,2%	22,9%	1,2%	7,3%	0%	0%	13,4%	100%
Soms (25% - 50% van de tijd)	Aantal		8	17	8	9	1	2	0	0	6	51
	%		15,7%	33,3%	15,7%	17,6%	2,0%	3,9%	0%	0%	11,8%	100%
Regelmatig (50% - 75% van de tijd)	Aantal		9	14	10	12	1	4	0	0	4	54
	%		16,7%	26,0%	18,5%	22,2%	1,9%	7,4%	0%	0%	7,4%	100%
Vaak (75% - 100% van de tijd)	Aantal		12	26	22	20	3	6	0	0	11	100
	%		12,0%	26,0%	22,0%	20,0%	3,0%	6,0%	0%	0%	11,0%	100%
Altijd (100% van de tijd)	Aantal		23	27	22	15	2	9	1	1	16	116
	%		19,8%	23,3%	19,0%	12,9%	1,7%	7,8%	0,9%	0,9%	13,8%	100%
Totaal		Aantal	72	100	72	74	8	27	1	1	48	403
		%	17,8%	24,8%	17,8%	18,4%	2,0%	6,7%	0,2%	0,2%	11,9%	100%

Tabel 17 en 18 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. In tabel 18 is te zien dat de p-waarde van $p = 0,936$ groter is dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet significant zijn, maar op toeval berusten (SPSS Tutorials, sd).

3.3.3 Reden nooit met zweep rijden recreatief

Aan de respondenten die aangaven nooit met een zweep te rijden, werd de reden hiervoor gevraagd. Het merendeel gaf aan dit onnodig te vinden (73,0%), zie figuur 8.

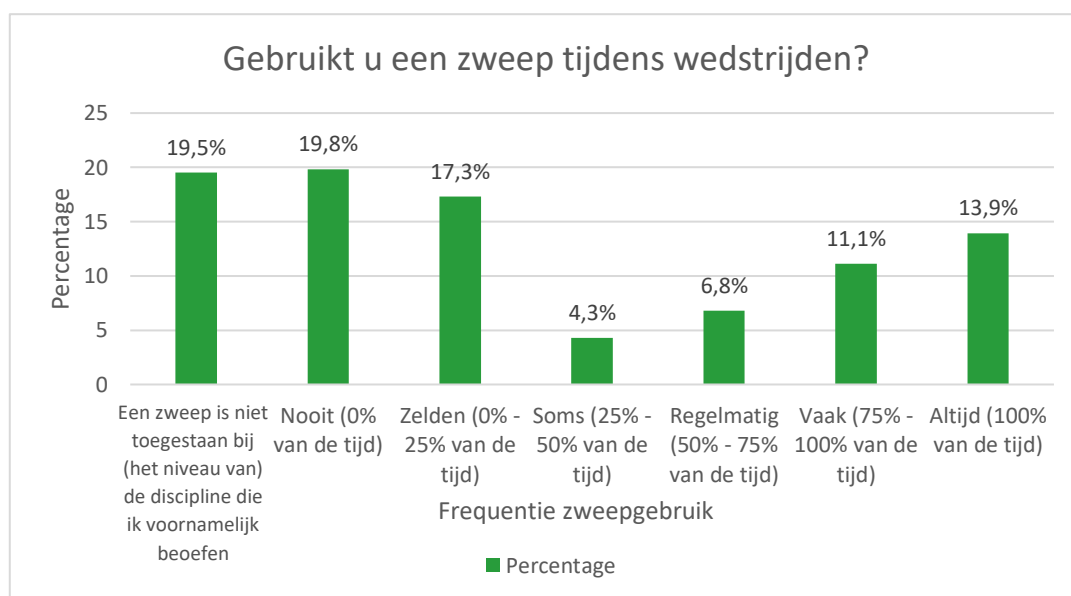

Figuur 8 Reden nooit met zweep rijden recreatief (n=137)

Tabel 19 en 20 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 19 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 34,3. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 19 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n . De p -waarde (tabel 20) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. De meeste recreatieve ruiters binnen de onderzoeksgroep rijden nooit met een zweep omdat de respondenten dit onnodig vinden.

3.3.4 Frequentie zweepgebruik wedstrijden

Aan de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden, werd gevraagd hoe vaak de respondenten een zweep gebruiken tijdens een wedstrijd. In figuur 9 is te zien dat het grootste deel van de respondenten (19,8%) nooit een zweep gebruikt tijdens een wedstrijd. Daarnaast is bij 19,5% van de respondenten een zweep niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die voornamelijk beoefent wordt.

Figuur 9 Frequentie zweepgebruik wedstrijden ($n=323$)

Tabel 21 en 22 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 21 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 46,1. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 21 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n . De p -waarde (tabel 22) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, het grootste deel van de wedstrijdruiters binnen de onderzoeksgroep gebruikt nooit een zweep tijdens wedstrijden.

3.3.5 Redenen zweepgebruik wedstrijden

Vervolgens werd aan de respondenten die een zweep gebruiken tijdens wedstrijden gevraagd welke redenen de respondenten geven voor het gebruiken van een zweep tijdens wedstrijden. De resultaten hiervan zijn te zien in tabel 5. De respondenten die zelden een zweep gebruiken tijdens wedstrijden, gebruiken een zweep voornamelijk om de beenhulpen te versterken (28,6%) of als noodhulpmiddel (21,4%). De respondenten die soms een zweep gebruiken, gebruiken een zweep voornamelijk om beenhulpen te versterken (24,3%) of om de achterhand van het paard te activeren (24,3%). De respondenten die regelmatig een zweep gebruiken, hebben als voornaamste reden ook het versterken van de beenhulpen (27,3%). Daarna zijn het activeren van de achterhand en het

paard attent maken/houden als voornaamste redenen genoemd (beide 22,7%). Respondenten die vaak een zweep gebruiken tijdens wedstrijden gebruiken een zweep daarentegen voornamelijk als noodhulpmiddel (27,8%) of ook om de achterhand van het paard te activeren (22,2%). Daarnaast heeft het grootste deel van de respondenten die altijd een zweep gebruiken tijdens wedstrijden het attent maken/houden van het paard als voornaamste reden genoemd (26,7%). Daarop volgt het versterken van de beenhulpen (22,2%). Tot slot geven de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden gemiddeld als voornaamste reden voor het gebruiken van een zweep tijdens wedstrijden het versterken van de beenhulpen (23,5%).

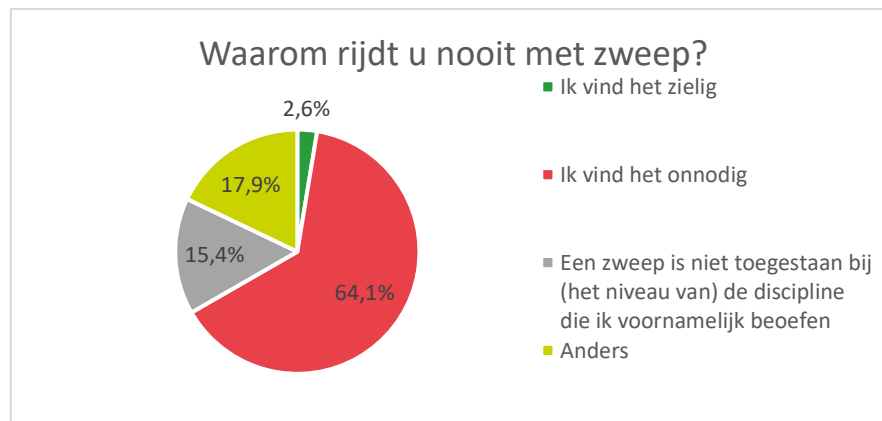
Tabel 5 Redenen zweepgebruik wedstrijd (n=196)

			Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens wedstrijden?									Totaal
			Als noodhulpmiddel	Om mijn beenhulpen te versterken	Om de achterhand van het paard te	Om het paard attent te maken of houden	Om het paard sneller te laten lopen	Om het paard te corrigeren	Om het paard te straffen	Dat moet van mijn instructeur	Anders	
Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?	Zelden (0% - 25%)	Aantal	12	16	8	10	1	5	0	0	4	56
		%	21,4%	28,6%	14,3%	17,9%	1,8%	8,9%	0%	0%	7,1%	100%
	Soms (25% - 50% van de tijd)	Aantal	7	9	9	8	0	3	0	0	1	37
		%	18,9%	24,3%	24,3%	21,6%	0%	8,1%	0%	0%	2,7%	100%
	Regelmatig (50% - 75% van de tijd)	Aantal	1	6	5	5	0	3	1	0	1	22
		%	4,5%	27,3%	22,7%	22,7%	0%	13,6%	4,5%	0%	4,5%	100%
	Vaak (75% - 100% van de tijd)	Aantal	10	5	8	5	0	6	0	0	2	36
		%	27,8%	13,9%	22,2%	13,9%	0%	16,7%	0%	0%	5,6%	100%
	Altijd (100% van de tijd)	Aantal	6	10	5	12	0	6	0	0	6	45
		%	13,3%	22,2%	11,1%	26,7%	0%	13,3%	0%	0%	13,3%	100%
Totaal		Aantal	36	46	35	40	1	23	1	0	14	196
		%	18,4%	23,5%	17,9%	20,4%	0,5%	11,7%	0,5%	0%	7,1%	100%

Tabel 23 en 24 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. In tabel 24 is te zien dat p-waarde van $p = 0,465$ groter is dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet significant zijn, maar op toeval berusten (SPSS Tutorials, sd).

3.3.6 Reden nooit met een zweep rijden wedstrijden

Aan de respondenten die aangaven nooit met een zweep te rijden tijdens wedstrijden, werd de reden hiervoor gevraagd. Het grootste deel gaf aan dit onnodig te vinden (64,1%), zie figuur 10.

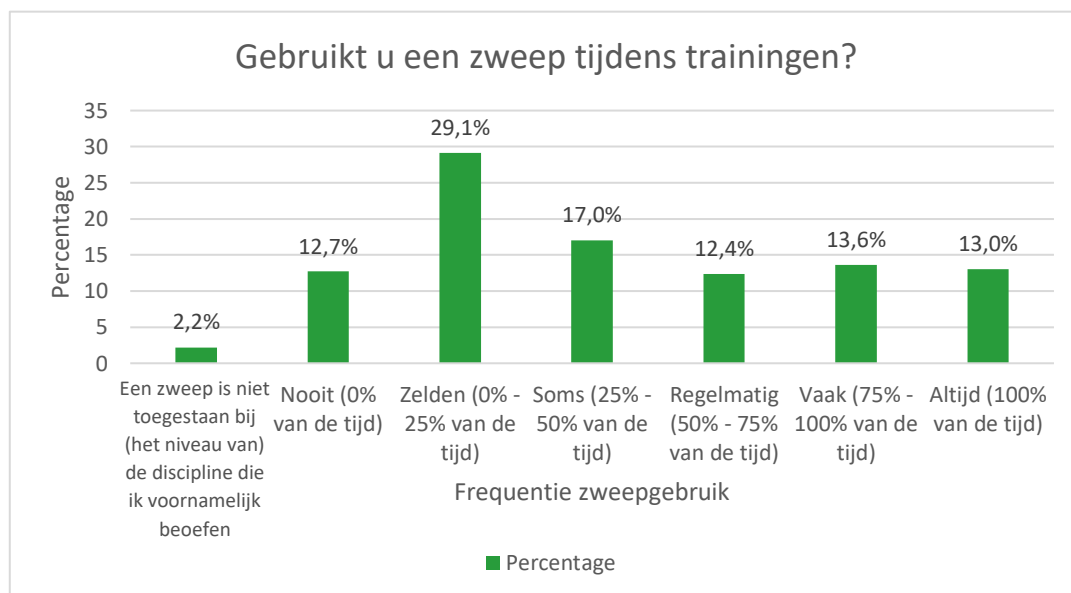

Figuur 10 Reden nooit met zweep rijden wedstrijden (n=39)

Tabel 25 en 26 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 25 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 9,8. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 25 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 26) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. De meeste wedstrijdruiters binnen de onderzoeksgroep rijden nooit met een zweep omdat de respondenten dit onnodig vinden.

3.3.7 Frequentie zweepgebruik trainingen

Aan de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden, werd gevraagd hoe vaak de respondenten een zweep gebruiken tijdens trainingen. In figuur 11 is te zien dat het grootste deel van 29,1% van de respondenten zelden een zweep gebruikt tijdens trainingen.

Figuur 11 Frequentie zweepgebruik trainingen (n=323)

Tabel 27 en 28 in bijlage 4 geeft de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 27 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 46,1. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 27 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 28) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, het grootste deel van de wedstrijdruiters binnen de onderzoeksgroep gebruikt zelden een zweep tijdens trainingen.

3.3.8 Redenen zweepgebruik trainingen

Vervolgens werd aan de respondenten die een zweep gebruiken tijdens trainingen gevraagd welke redenen de respondenten geven voor het gebruiken van een zweep tijdens trainingen. De resultaten hiervan zijn te zien in tabel 6. De respondenten die zelden een zweep gebruiken tijdens trainingen, gebruiken een zweep voornamelijk om de achterhand van het paard te activeren (28,7%), om het paard attent te maken/houden (12,8%) of om het paard te corrigeren (12,8%). De respondenten die soms een zweep gebruiken, gebruiken een zweep voornamelijk om beenhulpen te versterken of om de achterhand van het paard te activeren (beide 30,9%). De respondenten die regelmatig een zweep gebruiken, hebben als voornaamste reden ook het activeren van de achterhand (30,0%). Daarna is het versterken van de beenhulpen als voornaamste reden genoemd (25,0%). Respondenten die vaak een zweep gebruiken tijdens wedstrijden gebruiken een zweep ook voornamelijk om de achterhand van het paard te activeren (31,8%) of om de beenhulpen te versterken (29,5%). Daarnaast heeft het grootste deel van de respondenten die altijd een zweep gebruiken tijdens trainingen het attent maken/houden van het paard als voornaamste reden genoemd (26,2%). Daarop volgt het versterken van de beenhulpen (23,8%). Tot slot geven de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden gemiddeld als voornaamste reden voor het gebruiken van een zweep tijdens trainingen het activeren van de achterhand van het paard (28,0%).

Tabel 6 Redenen zweepgebruik trainingen (n=275)

Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens trainingen?

			Als noodhulpmiddel	Om mijn beenhulpen te versterken	Om de achterhand van het paard te activeren	Om het paard attent te maken of houden	Om het paard sneller te laten lopen	Om het paard te corrigeren	Om het paard te straffen	Dat moet van mijn instructeur	Anders	Totaal
Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?	Zelden (0% - 25%)	Aantal	11	10	27	12	0	12	0	0	11	94
		%	11,7%	10,6%	28,7%	12,8%	0%	12,8%	0%	0%	11,7%	100%
	Soms (25% - 50% van de tijd)	Aantal	1	17	17	8	0	9	0	0	3	55
		%	1,8%	30,9%	30,9%	14,5%	0%	16,4%	0%	0%	5,5%	100%
	Regelmatig (50% - 75% van de tijd)	Aantal	4	10	12	8	1	4	0	0	1	40
		%	10,0%	25,0%	30,0%	20,0%	2,5%	10,0%	0%	0%	2,5%	100%
	Vaak (75% - 100% van de tijd)	Aantal	1	13	14	6	0	7	1	0	2	44
		%	2,3%	29,5%	31,8%	13,6%	0%	15,9%	2,3%	0%	4,5%	100%
	Altijd (100% van de tijd)	Aantal	3	10	7	11	0	7	0	0	4	42
		%	7,1%	23,8%	16,7%	26,2%	0%	16,7%	0%	0%	9,5%	100%
Totaal		Aantal	20	71	77	45	1	39	1	0	21	275
		%	7,3%	25,8%	28,0%	16,4%	0,4%	14,2%	0,4%	0%	7,6%	100%

Tabel 29 en 30 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. In tabel 30 is te zien dat de p-waarde van $p = 0,318$ groter is dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet significant zijn, maar op toeval berusten (SPSS Tutoriels, sd).

3.3.8 Overzicht voornaamste reden zweepgebruik recreatie, wedstrijd en training

In tabel 7 hieronder zijn de resultaten uit tabel 4, 5 en 6 samengevat om inzichtelijk te krijgen welke redenen de respondenten geven voor het gebruiken van een zweep. Bij de respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden, is onderscheid gemaakt tussen het gebruik tijdens wedstrijden en trainingen. In de tabel is te zien dat de respondenten die voornamelijk recreatief rijden, gemiddeld voornamelijk een zweep gebruiken om beenhulpen te versterken (24,8%). Respondenten die voornamelijk wedstrijden rijden, gebruiken de zweep tijdens wedstrijden gemiddeld ook voornamelijk om beenhulpen te versterken (23,5%). Tijdens trainingen gebruiken deze respondenten de zweep daarentegen gemiddeld voornamelijk om de achterhand van het paard te activeren (28,0%).

Tabel 7 Overzicht voornaamste reden zweepgebruik recreatie, wedstrijd en training

Voornaamste reden zweepgebruik			
Frequentie zweepgebruik	Recreatief	Wedstrijden	Trainingen
Zelden (0% - 25% van de tijd)	Als noodhulpmiddel (24,3%)	Om mijn beenhulpen te versterken (28,6%)	Om de achterhand van het paard te activeren (28,7%)
Soms (25% - 50% van de tijd)	Om mijn beenhulpen te versterken (33,3%)	Om mijn beenhulpen te versterken (24,3%) of om de achterhand van het paard te activeren (24,3%)	Om mijn beenhulpen te versterken (30,9%) of om de achterhand van het paard te activeren (30,9%)
Regelmatig (50% - 75% van de tijd)	Om mijn beenhulpen te versterken (26,0%)	Om mijn beenhulpen te versterken (27,3%)	Om de achterhand van het paard te activeren (30,0%)
Vaak (75% - 100% van de tijd)	Om mijn beenhulpen te versterken (26,0%)	Als noodhulpmiddel (27,8%)	Om de achterhand van het paard te activeren (31,8%)
Altijd (100% van de tijd)	Om mijn beenhulpen te versterken (23,3%)	Om het paard attent te maken of houden (26,7%)	Om het paard attent te maken of houden (26,2%)
Gemiddeld	Om mijn beenhulpen te versterken (24,8%)	Om mijn beenhulpen te versterken (23,5%)	Om de achterhand van het paard te activeren (28,0%)

3.4 MENING ZWEEPGEBRUIK

De volgende paragraaf beschrijft de resultaten die antwoord geven op de derde deelvraag. Deze luidde: 'Op welke manier vinden ruiters dat een zweep gebruikt moet worden?'. Eerst wordt beschreven of de respondenten vinden dat zweepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden. Vervolgens wordt beschreven wat de respondenten vinden van het gebruiken van een zweep tijdens het rijden. Daarna wordt beschreven of de respondenten denken dat zweepen pijn veroorzaken bij paarden. Vervolgens wordt toegelicht wanneer de respondenten het niet gerechtvaardigd vinden om een zweep te gebruiken. Tot slot wordt uitgewerkt in hoeverre de respondenten het eens zijn met de gegeven stellingen met betrekking tot zweepgebruik.

3.4.1 Mening zweepgebruik ervarenheid

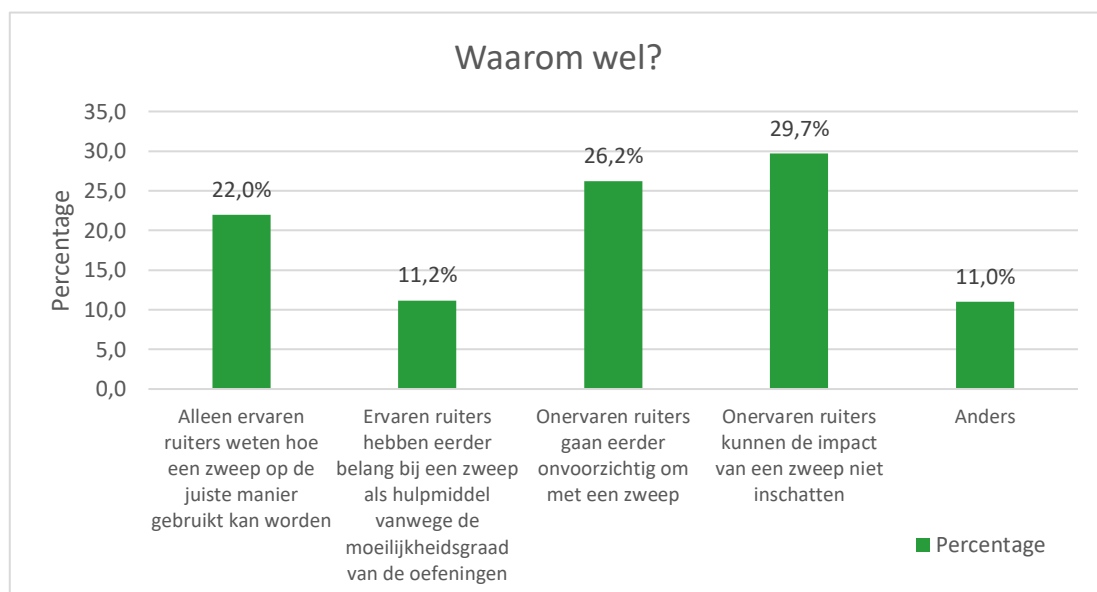
Eerst is in kaart gebracht of de respondenten vonden dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden. In figuur 12 is te zien dat 60,1% het hiermee eens is.

Figuur 12 Zwepen alleen voor ervaren ruiters? (n=863)

Tabel 31 en 32 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 31 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 431,5. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 31 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 32) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep vindt dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden.

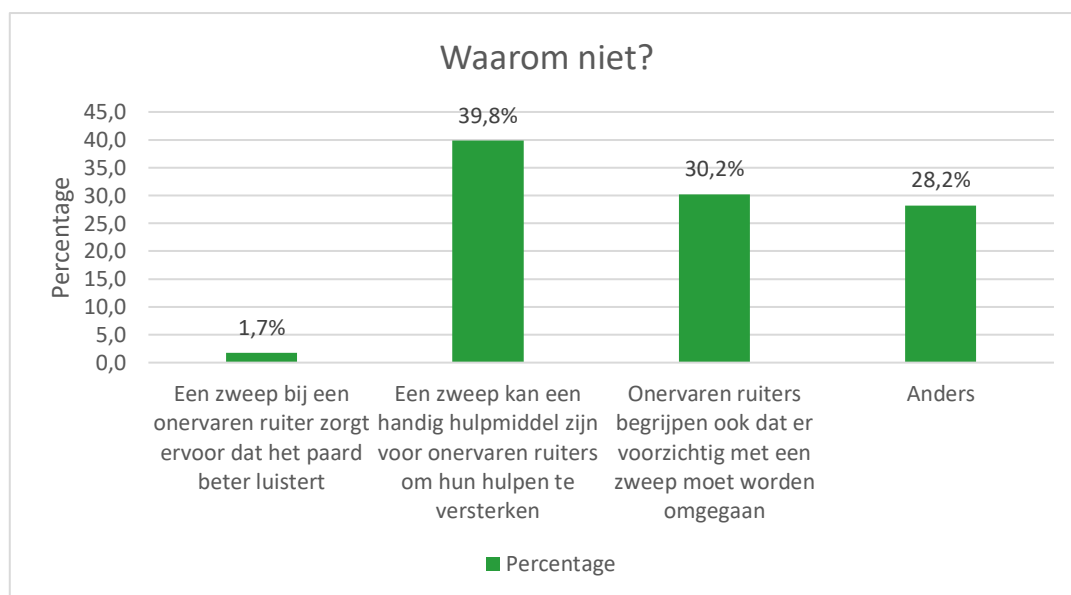
Vervolgens werd aan de respondenten gevraagd om aan te geven waarom zwepen wel of niet alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden. De respondenten die wel vinden dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden, geven als voornaamste reden dat onervaren ruiters de impact van een zweep niet kunnen inschatten. 29,7% van de respondenten was het hiermee eens, zie figuur 13. Daarnaast vindt 26,2% van de respondenten dat onervaren ruiters eerder onvoorzichtig met een zweep omgaan.

Figuur 13 Waarom mogen zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt worden? (n=519)

Tabel 33 en 34 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadrattoets weer. Tabel 33 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 103,8. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 33 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 34) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep vindt dat zweepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden omdat onervaren ruiters de impact van een zweep niet kunnen inschatten.

De respondenten die niet vinden dat zweepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden, geven als voornaamste reden dat een zweep een handig hulpmiddel kan zijn voor onervaren ruiters om de hulpen te versterken. 39,8% van de respondenten is het hiermee eens, zie figuur 14. Slechts 1,7% van de respondenten vindt dat een zweep er bij een onervaren ruiter voor zorgt dat het paard beter luistert.

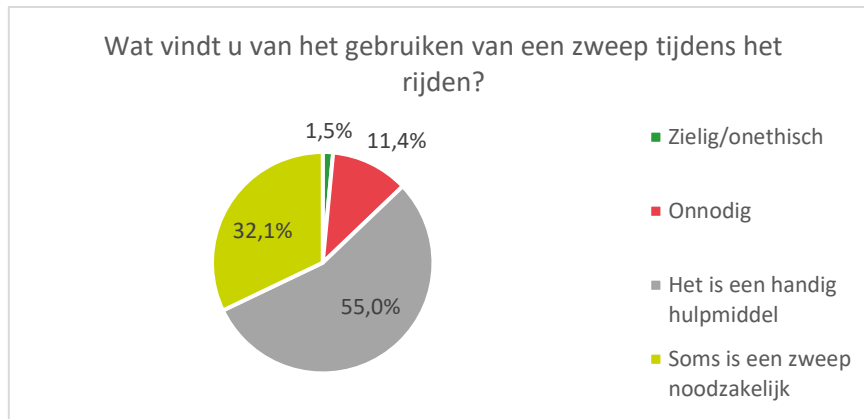

Figuur 14 Waarom mogen zweepen ook door onervaren ruiters gebruikt worden? (n=344)

Tabel 35 en 36 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadrattoets weer. Tabel 35 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 86,0. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 35 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 36) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep vindt dat zweepen ook door onervaren ruiters gebruikt mogen worden omdat een zweep een handig hulpmiddel kan zijn voor onervaren ruiters om de hulpen te versterken.

3.4.2 Mening gebruiken zweep

Ook is de respondenten gevraagd naar de mening over het gebruiken van een zweep tijdens het rijden, zie figuur 15. Meer dan de helft van de respondenten, namelijk 55%, gaf aan de zweep een handig hulpmiddel te vinden. 1,5% van de respondenten vindt het gebruiken van een zweep daarentegen zielig of onethisch.

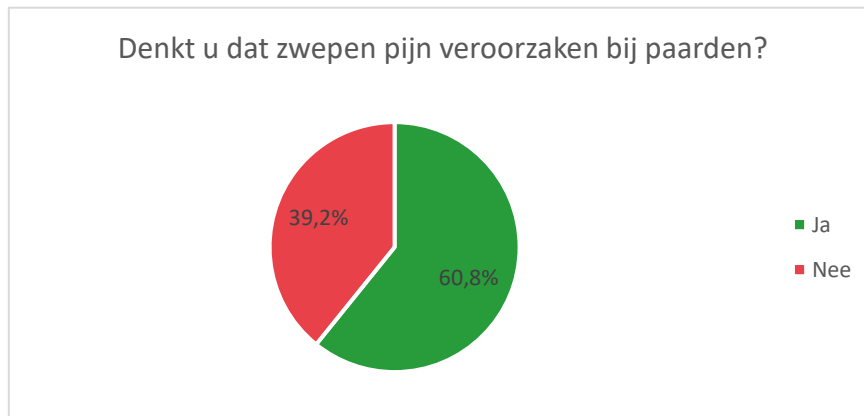

Figuur 15 Mening gebruiken zweep tijdens het rijden (n=863)

Tabel 37 en 38 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 37 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 215,8. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 37 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 38) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep vindt de zweep een handig hulpmiddel.

3.4.3 Mening pijn

Daarnaast werd er in de enquête gevraagd of de respondenten denken dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden. Zoals te zien is in figuur 16, denkt 60,8% van wel.

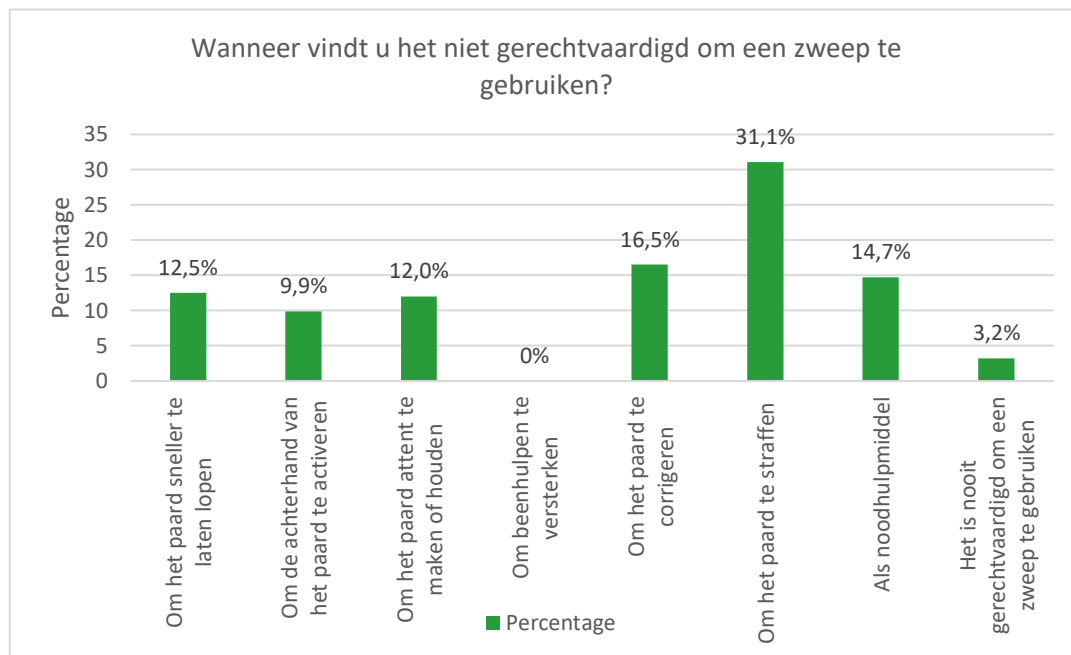
Figuur 16 Denkt u dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden? (n=863)

Tabel 39 en 40 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 39 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 431,5. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 39 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 40) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep denkt dat zwepen wel pijn veroorzaken bij paarden.

3.4.4 Mening rechtvaardigheid

Vervolgens werd in kaart gebracht wanneer respondenten het niet gerechtvaardigd vinden om een zweep te gebruiken, hierbij konden de respondenten meerdere antwoorden geven. De resultaten zijn te zien in figuur 17. Het grootste deel van de respondenten vindt het niet gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken om het paard te straffen, namelijk 31,1%. Alle respondenten vinden het

gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken om beenhulpen te versterken. 3,2% van de respondenten vindt het nooit gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken.

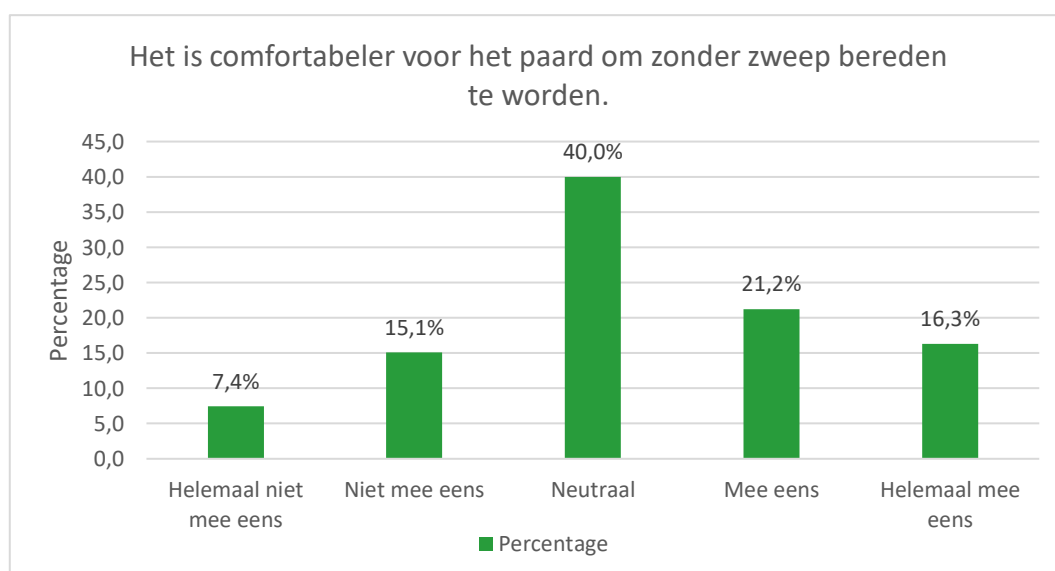

Figuur 17 Mening rechtvaardigheid (n=840)

3.4.5 Stellingen

Tot slot werden de respondenten aan het eind van de enquête gevraagd om aan te geven in hoeverre de respondenten het met de gegeven stellingen eens waren.

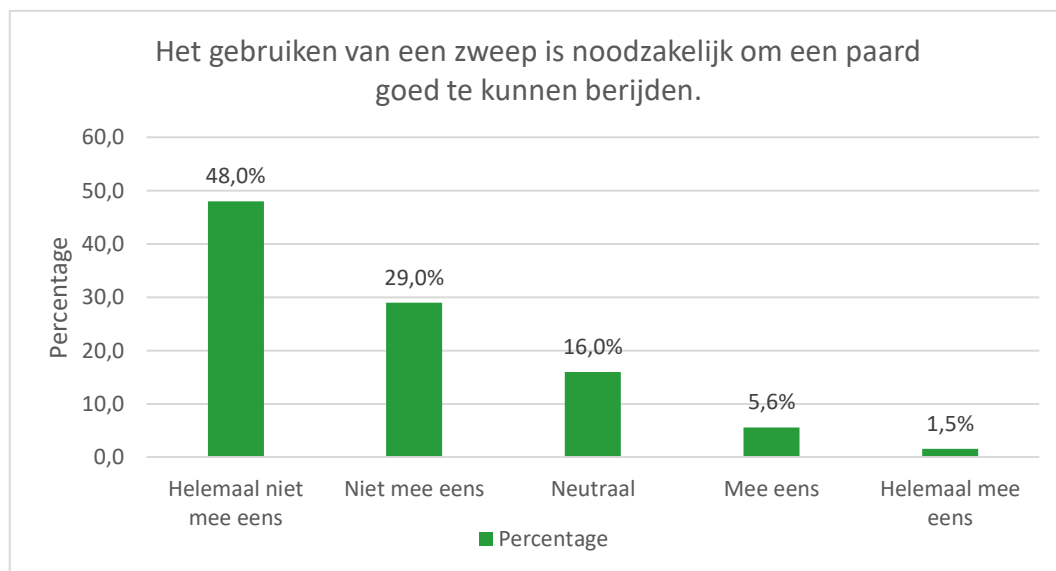
De eerste stelling was: 'Het is comfortabeler voor het paard om zonder zweep bereden te worden.'. In figuur 18 is te zien dat het grootste deel van de respondenten (40,0%) aangegeven heeft een neutrale mening te hebben over deze stelling. Er zijn echter meer respondenten het (helemaal) eens met de stelling (37,5%) dan (helemaal) niet eens.

Figuur 18 Stelling 1: Het is comfortabeler voor het paard om zonder zweep bereden te worden. (n=863)

Tabel 41 en 42 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 41 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 41 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n . De p -waarde (tabel 42) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep heeft een neutrale mening met betrekking tot de stelling 'Het is comfortabeler voor het paard om zonder zweep bereiden te worden.'

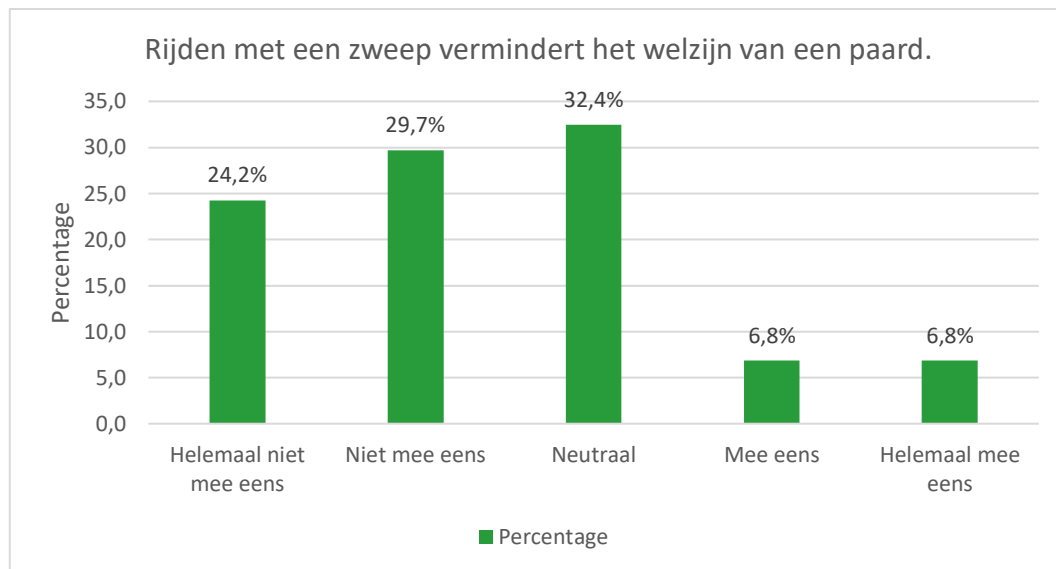
De tweede stelling was: 'Het gebruiken van een zweep is noodzakelijk om een paard goed te kunnen berijden.'. Zoals te zien is in figuur 19, is een grote meerderheid van 77,0% van de respondenten het hier (helemaal) niet mee eens. 48,0% hiervan is het er zelfs helemaal niet mee eens.

Figuur 19 Stelling 2: Het gebruiken van een zweep is noodzakelijk om een paard goed te kunnen berijden. (n=863)

Tabel 43 en 44 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 43 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 43 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n . De p -waarde (tabel 44) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep is het helemaal niet eens met de stelling 'Het gebruiken van een zweep is noodzakelijk om een paard goed te kunnen berijden.'

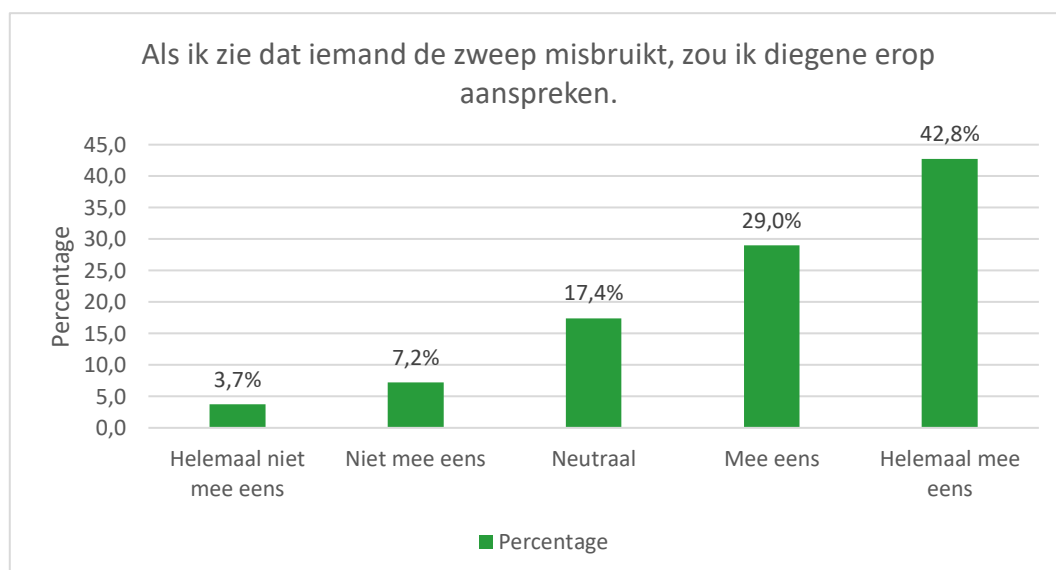
De derde stelling was: 'Rijden met een zweep vermindert het welzijn van een paard.'. De meeste respondenten (32,4%) hebben gekozen voor de neutrale antwoordoptie, zie figuur 20. Er zijn echter meer respondenten het (helemaal) niet eens met de stelling (53,9%) dan (helemaal) eens.

Figuur 20 Stelling 3: Rijden met een zweep vermindert het welzijn van een paard. (n=863)

Tabel 45 en 46 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 45 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 45 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 46) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutoriels, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep heeft een neutrale mening met betrekking tot de stelling 'Rijden met een zweep vermindert het welzijn van een paard.'

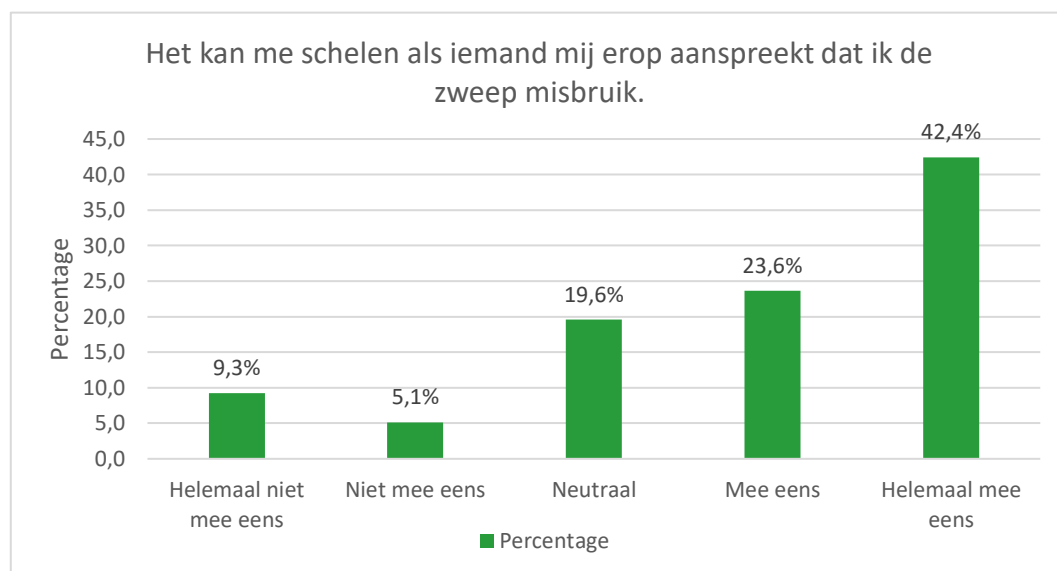
De vierde stelling was: 'Als ik zie dat iemand de zweep misbruikt, zou ik diegene erop aanspreken.' Zoals te zien is in figuur 21, is het grootste gedeelte van 71,8% van de respondenten het hier (helemaal) mee eens. 42,8% hiervan heeft aangegeven het zelfs helemaal met de stelling eens te zijn.

Figuur 21 Stelling 4: Als ik zie dat iemand de zweep misbruikt, zou ik diegene erop aanspreken. (n=863)

Tabel 47 en 48 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 47 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 47 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n . De p -waarde (tabel 48) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep is het helemaal eens met de stelling 'Als ik zie dat iemand de zweep misbruikt, zou ik diegene erop aanspreken.'

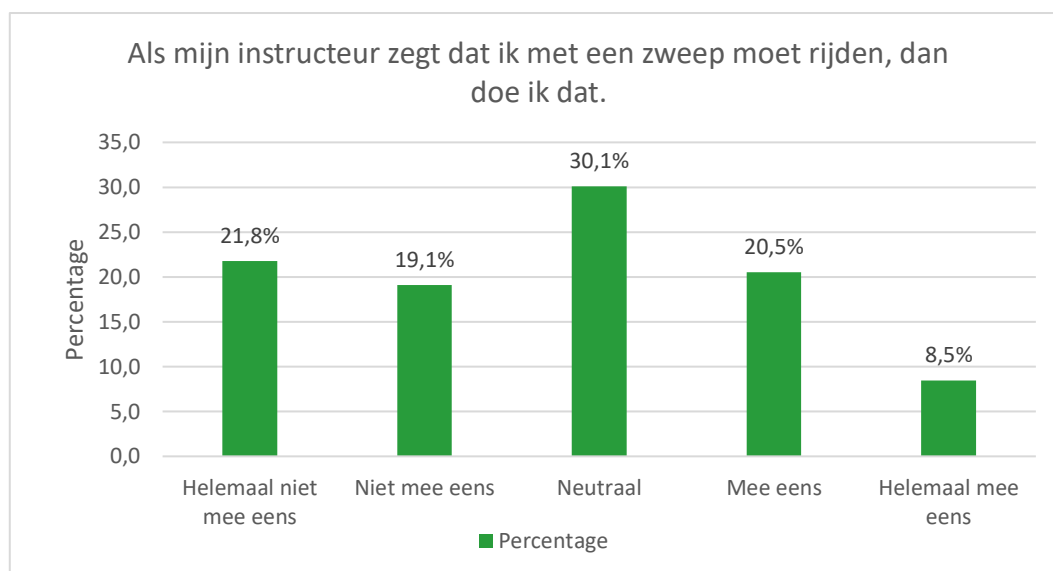
De vijfde stelling was: 'Het kan me schelen als iemand mij erop aanspreekt dat ik de zweep misbruik.' In figuur 22 is te zien dat het merendeel van 66,0% van de respondenten het (helemaal) met deze stelling eens is. Het grootste deel van de respondenten hiervan, namelijk 42,4%, zegt het zelfs helemaal eens te zijn met de stelling.

Figuur 22 Stelling 5: Het kan me schelen als iemand mij erop aanspreekt dat ik de zweep misbruik. ($n=863$)

Tabel 49 en 50 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 49 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 49 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n . De p -waarde (tabel 50) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep is het helemaal eens met de stelling 'Het kan me schelen als iemand mij erop aanspreekt dat ik de zweep misbruik.'

De zesde en laatste stelling was: 'Als mijn instructeur zegt dat ik met een zweep moet rijden, dan doe ik dat.' De meningen over deze stelling zijn verdeeld bij de respondenten. Het grootste deel (30,1%) heeft een neutrale mening, zie figuur 23. Er zijn echter meer respondenten die het (helemaal) niet eens zijn met de stelling (40,9%) dan (helemaal) eens.

Figuur 23 Stelling 6: Als mijn instructeur zegt dat ik met een zweep moet rijden, dan doe ik dat. (n=863)

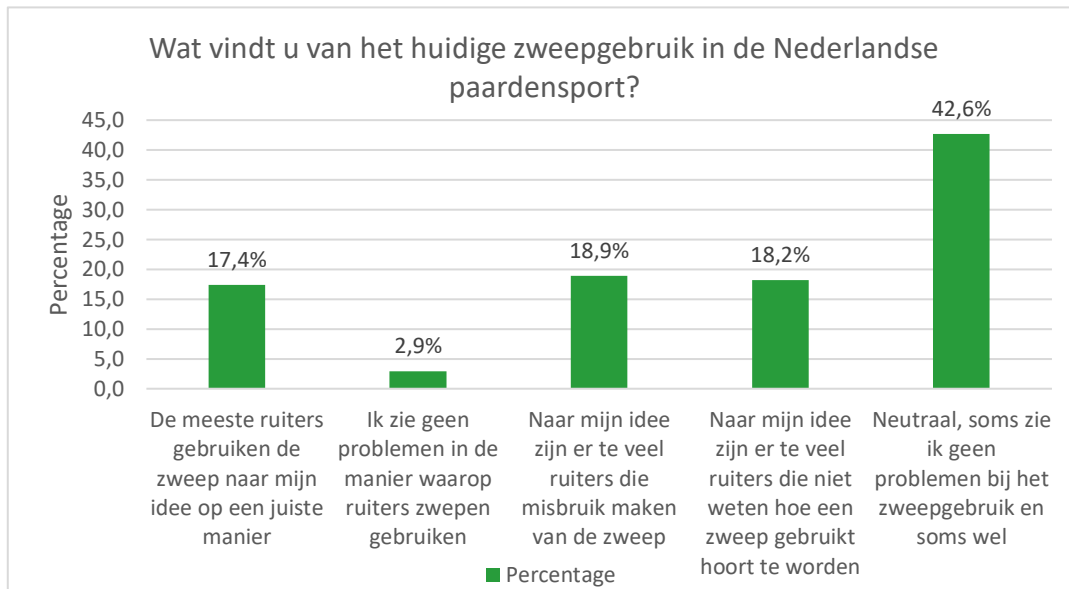
Tabel 51 en 52 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 51 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 51 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 52) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep heeft een neutrale mening met betrekking tot de stelling 'Als mijn instructeur zegt dat ik met een zweep moet rijden, dan doe ik dat.'

3.5 MENING HUIDIGE ZWEEPGEBRUIK IN DE NEDERLANDSE PAARDENSPORT

De volgende paragraaf beschrijft de resultaten die antwoord geven op de vierde deelvraag. Deze luidde: 'Wat vinden ruiters van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?'. Eerst wordt beschreven wat de respondenten vinden van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport. Vervolgens wordt beschreven of de respondenten vinden dat er strengere regels nodig zijn in de Nederlandse paardensport met betrekking tot het zweepgebruik.

3.5.1 Mening huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport

De mening van de respondenten over het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport is in kaart gebracht in figuur 24. Het grootste deel van de respondenten, namelijk 42,6%, heeft een neutrale mening. Deze groep ziet soms geen problemen bij het zweepgebruik en soms wel. Het aantal ruiters dat wel problemen ziet (37,1%), is echter wel groter dan het aantal ruiters dat geen problemen ziet. Slechts 2,9% van de respondenten ziet geen problemen in de manier waarop ruiters zwepen gebruiken.

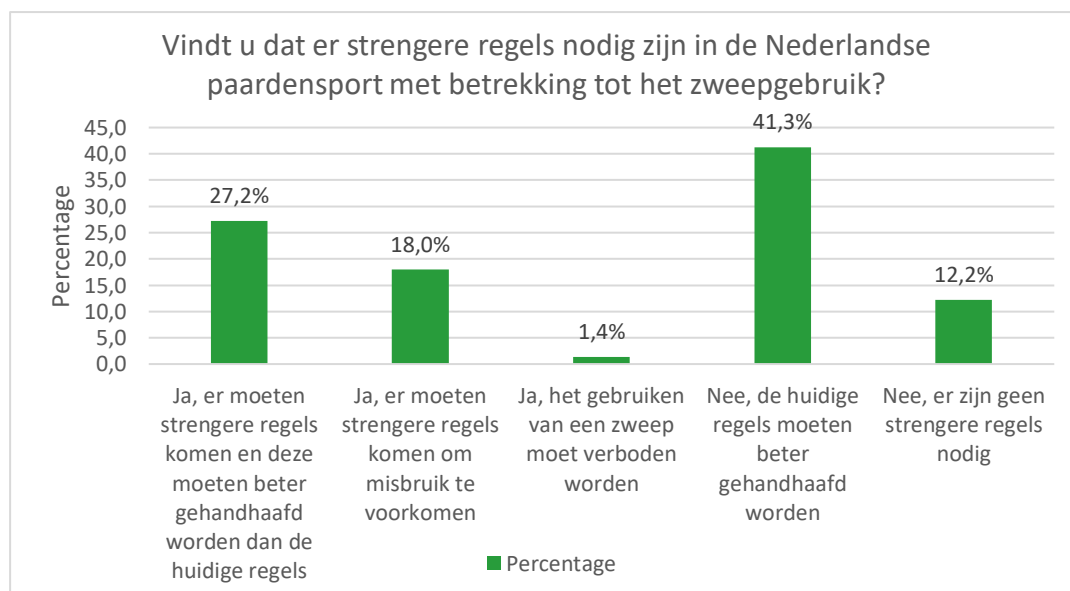

Figuur 24 Mening huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport (n=863)

Tabel 53 en 54 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 53 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 53 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n. De p-waarde (tabel 54) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutoriaal, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten, de meeste respondenten binnen de onderzoeksgroep zien soms geen problemen bij het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport en soms wel.

3.5.2 Mening strengere regels in de Nederlandse paardensport

Vervolgens is aan de respondenten gevraagd of de respondenten vonden dat er strengere regels nodig zijn in de Nederlandse paardensport met betrekking tot het zweepgebruik. De resultaten zijn te zien in figuur 25. Het merendeel van de respondenten, 41,3%, vindt dat er geen strengere regels nodig zijn, maar dat de huidige regels beter gehandhaafd moeten worden. 27,2% vindt dat er wel strengere regels nodig zijn en dat deze beter gehandhaafd moeten worden dan de huidige regels. Slechts 1,4% vindt dat het gebruiken van een zweep verboden moet worden.

Figuur 25 Mening strengere regels in de Nederlandse paardensport met betrekking tot zweepgebruik (n=863)

Tabel 55 en 56 in bijlage 4 geven de resultaten van de chikwadraattoets weer. Tabel 55 laat de verwachte n voor elk van de antwoorden zien, deze bedraagt 172,6. In dat geval is er geen significant verschil tussen de antwoorden. Uit tabel 55 blijkt echter dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met de verwachte n . De p -waarde (tabel 56) van $p = <0,001$ is kleiner dan $\alpha = 0,05$. Dit houdt in dat de resultaten niet op toeval berusten, maar significant zijn (SPSS Tutorials, sd). Er is dus een significant verschil aangetoond bij de respondenten. Het grootste deel van de respondenten binnen de onderzoeksgroep vindt dat er geen strengere regels nodig zijn met betrekking tot het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport, maar dat de huidige regels beter gehandhaafd moeten worden.

HOOFDSTUK 4: DISCUSSIE

Het doel van dit onderzoek is om de huidige situatie met betrekking tot het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport in kaart te brengen, door meer inzicht te krijgen in het huidige zweepgebruik van ruiters binnen de verschillende disciplines in Nederland, en om de mening van ruiters over zweepgebruik te achterhalen. Zo kunnen er conclusies getrokken worden en adviezen opgesteld worden over het zweepgebruik en kan het welzijn van paarden in Nederland ook op het gebied training en wedstrijden verbeterd worden. Om dit te onderzoeken werd er een kwantitatief beschrijvend onderzoek uitgevoerd door middel van een enquête. Deze enquête is uitgezet via het sociale medium Facebook. Er is een totaal van 863 respondenten bereikt. De data is geanalyseerd met het programma SPSS.

4.1 REFLECTIE METHODE

4.1.1 Representativiteit steekproef

De enquête is verspreid via het sociale medium Facebook. Er is gezocht naar specifieke Facebookgroepen over paarden, waarna de enquête in de groep werd gedeeld. Hierbij leent Facebook zich waarschijnlijk niet voor een representatieve afspiegeling van de gehele populatie. Dit geldt ook voor de specifieke Facebookgroepen. Paardeneigenaren met een grote interesse in deze dieren kiezen er namelijk hoogstwaarschijnlijk eerder voor om in een dergelijke Facebookgroep te gaan. Dit kan ervoor zorgen dat de mening over zweepgebruik anders is dan die van de gemiddelde paardeneigenaar.

Daarnaast is de enquête voor het merendeel ingevuld door vrouwen (96,6%). Uit een onderzoek van de KNHS is gebleken dat ongeveer 80% van de paardensporters vrouw is (KNHS, 2015). De onderzoeksgroep is qua geslacht dus geen representatieve afspiegeling van de gehele populatie. Dit grote percentage vrouwen kan echter verklaard worden doordat uit onderzoek gebleken is dat vrouwen meer tijd doorbrengen op Facebook dan mannen (Hoy & Milne, 2010; McAndrew & Jeong, 2012). Ook zijn vrouwen eerder bereid om een enquête in te vullen dan mannen (Smith, 2008).

Uit het hiervoor genoemde onderzoek van de KNHS was ook gebleken dat de gemiddelde paardensporter tussen de 13 en 29 jaar is (KNHS, 2015). Meer dan de helft van de respondenten van dit huidige onderzoek valt in de leeftijdscategorie 19 tot en met 29 (51,6%), dit is dus wel een representatieve afspiegeling van de gehele populatie. Uit onderzoek is ook gebleken dat jongeren, voornamelijk tussen de leeftijd van 18 en 29 jaar, dagelijks tijd besteden aan sociale netwerken zoals Facebook. Ouderen doen dit minder (Duggan & Brenner, 2013; Van den Bighelaar & Akkermans, 2013).

Ook is het aantal respondenten per discipline heel verschillend. De enquête is bij de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, menen en reining onvoldoende aangenomen, waardoor de groepen te klein waren om apart te kunnen analyseren. Over deze disciplines konden daarom apart geen conclusies getrokken worden, aangezien dit een vertekend beeld zou geven van de werkelijkheid. Daarom zijn deze disciplines samengevoegd in de categorie 'overig'.

Omdat de steekproef niet volledig representatief is, kunnen de gevonden resultaten een vertekend beeld geven van de volledige doelgroep. Hierdoor moet er voorzichtig omgegaan worden met het generaliseren van de conclusies voor de hele populatie.

4.1.2 Betrouwbaarheid

Voor het uitzetten van de enquête is er aan de hand van een steekproefcalculator berekend dat de steekproefgrootte ten minste 384 moet bedragen bij een betrouwbaarheidspercentage van 95%. De

enquête is echter ingevuld door 863 respondenten, wat een grotere betrouwbaarheid oplevert. Dit zorgt ervoor dat de resultaten minder afhankelijk zijn van toeval (Baarda, 2014).

4.1.3 Neutrale antwoordopties

Bij vraag 12, 13, 16, 17, 18, 20, 22 en 23 van de enquête (zie bijlage 2) is ervoor gekozen om de antwoordoptie 'Anders' toe te voegen. Deze optie is vooral bij de vragen 'Waarom rijdt u nooit met een zweep?' en 'Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens het rijden?' regelmatig gekozen. Het is nu echter niet bekend welke redenen deze respondenten hebben voor het wel of niet gebruiken van een zweep. De volgende keer kan daarom beter de optie 'Anders, namelijk...' toegevoegd worden, zodat de respondenten het antwoord kunnen toelichten.

Daarnaast is er bij vraag 27 ('Wat vindt u van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?') de antwoordoptie 'Neutraal, soms zie ik geen problemen bij het zweepgebruik en soms wel' gegeven. Ook bij de stellingen van vraag 29 konden mensen de optie 'Neutraal' kiezen. Maar liefst 40,0% heeft bijvoorbeeld bij de stelling 'Het is comfortabeler voor het paard om zonder zweep bereden te worden.' voor de neutrale antwoordoptie gekozen. Mensen zijn sneller geneigd om voor een neutrale antwoordoptie te gaan (Brandsma, 1970), waardoor de respondenten misschien niet de werkelijke mening gegeven hebben.

4.1.4 Gesloten vragen

De enquête bestond uit gesloten vragen met vaste antwoordopties. Gesloten vragen kunnen echter sturend zijn en de antwoorden van de respondenten beperken. Hierdoor bestaat de kans dat de respondenten antwoordopties gekozen hebben waar de respondenten het niet helemaal mee eens zijn. Dit is opgelost door de antwoordoptie 'Anders' toe te voegen. Zoals hierboven echter beschreven staat, had er beter de optie 'Anders, namelijk...' toegevoegd kunnen worden, zodat de respondenten het antwoord hadden kunnen toelichten.

4.1.5 Sociaal gewenste antwoorden

Aangezien zweepgebruik een gevoelig onderwerp is in de paardensport, is er een kans dat de respondenten van de enquête sociaal gewenste antwoorden hebben gegeven. Ondanks dat er bij de inleiding van de enquête is genoemd dat het volledig anoniem is, is het mogelijk dat de respondenten niet naar waarheid hebben ingevuld hoe de respondenten de zweep gebruiken of wat de mening is over zweepgebruik. Deze sociaal gewenste antwoorden kunnen ervoor zorgen dat de resultaten minder valide worden. Daarnaast vertekent het mogelijk het beeld van het werkelijke zweepgebruik in de Nederlandse paardensport.

4.1.6 Subjectiviteit

Mensen kunnen 'juist' en 'onjuist' zweepgebruik op een andere manier interpreteren, dat is voor iedereen verschillend. Hierdoor kunnen vragen door de respondenten verschillend opgevat en ingevuld worden. Ook het verschil tussen 'rijden met zweep' en 'een zweep gebruiken' is subjectief. Sommige ruiters rijden wel met zweep, maar gebruiken de zweep niet.

Daarnaast is het onbekend op welke manier de respondenten die aangegeven hebben een zweep te gebruiken, de zweep gebruiken. De kracht en intensiteit waarmee de zweep gebruikt wordt op het paard is per ruiter verschillend. Dit is bij de vragen niet meegenomen, wat mogelijk een vertekend beeld van de resultaten geeft.

4.2 REFLECTIE RESULTATEN

4.2.1 Zweepgebruik per discipline

Uit de resultaten is gebleken dat in dit onderzoek het vaakst met een zweep gereden wordt binnen de categorie 'overig', recreatieve ruiters en wedstrijdruiters geven hier namelijk aan altijd met een zweep te rijden (44,0% ($p = <0,001$) van de recreatieve ruiters en 22,0% ($p = 4,07$) van de wedstrijdruiters). Onder deze categorie vallen de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, menen en reining. Deze groepen waren te klein om apart te analyseren, waardoor er voor deze disciplines apart geen conclusies getrokken kunnen worden. Hierna volgt de discipline dressuur. Binnen deze discipline rijdt 22,4% ($p = <0,001$) van de recreatieve ruiters en 23,6% ($p = 4,07$) van de wedstrijdruiters in deze steekproef vaak met een zweep. De resultaten met betrekking tot de wedstrijdruiters zijn echter niet significant, waardoor er voorzichtig omgegaan moet worden met het generaliseren van de resultaten voor de gehele populatie. Ook in Australië wordt binnen de discipline dressuur vaker een zweep gebruikt dan bij andere disciplines, zoals western en endurance (Hill, et al., 2015).

4.2.2 Redenen zweepgebruik

Uit de resultaten is gebleken dat recreatieve ruiters in dit onderzoek voornamelijk een zweep gebruiken om beenhulpen te versterken (24,8%; $p = 0,936$). Alleen de ruiters die zelden een zweep gebruiken, gebruiken een zweep voornamelijk als noodhulpmiddel (24,3%; $p = 0,936$). De wedstrijdruiters in dit onderzoek gebruiken de zweep tijdens wedstrijden gemiddeld ook voornamelijk om beenhulpen te versterken (23,5%; $p = 0,465$). Tijdens trainingen gebruiken de wedstrijdruiters in dit onderzoek de zweep echter juist gemiddeld voornamelijk om de achterhand van het paard te activeren (28,0%; $p = 0,318$). De wedstrijdruiters die altijd een zweep gebruiken tijdens trainingen, gebruiken de zweep daarentegen voornamelijk om de het paard attent te maken of te houden (26,2%, $p = 0,318$). Deze resultaten zijn echter niet significant, waardoor het is niet zeker is of deze resultaten voor de gehele populatie gelden. Deze resultaten komen deels overeen met de literatuur. Ruiters in het Verenigd Koninkrijk gebruiken zwepen ook voornamelijk om hulpen te versterken (Williams, et al., 2019). In het Verenigd Koninkrijk werd het gebruiken van de zweep als noodhulpmiddel daarnaast ook vaak genoemd als reden om de zweep te gebruiken (Williams, et al., 2019). Bij dit onderzoek werd deze reden echter gemiddeld alleen vaak genoemd door recreatieve ruiters die zelden een zweep gebruiken tijdens het rijden.

4.2.3 Mening zweepgebruik

Uit de resultaten is gebleken dat de meeste ruiters in dit onderzoek vinden dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden (60,1%; $p = <0,001$), voornamelijk omdat onervaren ruiters de impact van een zweep niet kunnen inschatten (29,7%; $p = <0,001$). Uit een onderzoek in het Verenigd Koninkrijk is gebleken dat ruiters daar ook vinden dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden (Williams, et al., 2019).

Daarnaast vindt een meerderheid van de ruiters in dit onderzoek de zweep een handig hulpmiddel (55,0%; $p = <0,001$). Ook denkt een groot deel van 60,8% ($p = <0,001$) van de ruiters in dit onderzoek dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden. Dit komt niet overeen met de literatuur. In het Verenigd Koninkrijk was slechts 30% van de ruiters van mening dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden (Williams, et al., 2019).

Ruiters in dit onderzoek vinden het daarbij voornamelijk niet gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken om een paard te straffen (31,1%; $p = <0,001$) of te corrigeren (16,5%; $p = <0,001$). Alle ruiters vinden het daarentegen gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken om beenhulpen te versterken (100%; $p = <0,001$). Ruiters in het Verenigd Koninkrijk vinden ook dat zwepen nooit gebruikt mogen worden als straf (Williams, et al., 2019).

Het mereldeel van de ruiters in dit onderzoek is het ermee eens dat het comfortabeler is voor het paard om zonder zweep bereden te worden (37,5%; $p = <0,001$) en vindt niet dat het gebruiken van een zweep noodzakelijk is om een paard goed te kunnen berijden (77,0%; $p = <0,001$). Echter, de meeste ruiters in dit onderzoek vinden niet dat het rijden met een zweep het welzijn van een paard vermindert (53,9%; $p = <0,001$). Daarnaast zou een grote meerderheid van de ruiters in dit onderzoek iemand erop aanspreken als diegene de zweep misbruikt (71,8%; $p = <0,001$) en kan het een grote meerderheid van de ruiters in dit onderzoek schelen als de ruiters er zelf door iemand op worden aangesproken (66,0%; $p = <0,001$). Tot slot zouden de meeste ruiters in dit onderzoek niet met een zweep rijden puur omdat de instructeur zegt dat dat moet (40,9%; $p = <0,001$). Uit een onderzoek in het Verenigd Koninkrijk is gebleken dat ruiters daar ook vinden dat een zweep niet noodzakelijk is om een paard goed te kunnen berijden (Williams, et al., 2019).

4.2.4 Mening huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport

Uit de resultaten is gebleken dat de meeste ruiters in dit onderzoek soms wel problemen bij het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport zien en soms niet (42,6%; $p = <0,001$). Het aantal ruiters dat wel problemen ziet (37,1%; $p = <0,001$), is echter wel groter dan het aantal ruiters dat geen problemen ziet. Slechts 2,9% ($p = <0,001$) van de ruiters in dit onderzoek ziet geen problemen in de manier waarop ruiters zwepen gebruiken. Daarnaast vinden de meeste ruiters in dit onderzoek (41,3%; $p = <0,001$) dat er geen strengere regels nodig zijn in de Nederlandse paardensport met betrekking tot het zweepgebruik, maar dat de huidige regels beter gehandhaafd moeten worden. Slechts 1,4% ($p = <0,001$) van de ruiters in dit onderzoek vindt dat het gebruiken van een zweep verboden moet worden. Deze resultaten komen niet overeen met de literatuur. Ruiters in het Verenigd Koninkrijk zijn wel voorstander van strengere regels met betrekking tot het zweepgebruik bij wedstrijden (Williams, et al., 2019).

HOOFDSTUK 5: CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Het doel van dit onderzoek is om de huidige situatie met betrekking tot het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport in kaart te brengen, door meer inzicht te krijgen in het huidige zweepgebruik van ruiters binnen de verschillende disciplines in Nederland, en om de mening van ruiters over zweepgebruik te achterhalen. Zo kunnen er conclusies getrokken worden en adviezen opgesteld worden over het zweepgebruik en kan het welzijn van paarden in Nederland ook op het gebied training en wedstrijden verbeterd worden. Om dit te onderzoeken werd er een kwantitatief beschrijvend onderzoek uitgevoerd door middel van een enquête. Deze enquête is uitgezet via het sociale medium Facebook. De data is geanalyseerd met het programma SPSS.

5.1 ANTWOORDEN DEELVRAGEN

5.1.1 Deelvraag 1: Binnen welke discipline rijden ruiters het vaakst met een zweep?

De eerste deelvraag van het onderzoek was: 'Binnen welke discipline rijden ruiters het vaakst met een zweep?'. Zoals te zien is in tabel 3, wordt bij de recreatieve ruiters in deze steekproef significant het vaakst met zweep gereden binnen de categorie 'overig'. Hieronder vallen de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, mennen en reining. Deze groepen waren te klein om apart te analyseren. 44,4% van de recreatieve ruiters in deze steekproef rijdt binnen deze categorie altijd met een zweep. Naast deze categorie wordt er binnen de discipline dressuur significant het vaakst met een zweep gereden door de recreatieve ruiters in deze steekproef. 22,4% van de ruiters rijdt binnen deze discipline vaak met een zweep. Bij de wedstrijdruiters in deze steekproef wordt naast de categorie 'overig', waarbinnen 22,0% van de ruiters altijd met een zweep rijdt, ook het vaakst met zweep gereden binnen de discipline dressuur. 23,6% van de wedstrijdruiters rijdt binnen deze discipline vaak met een zweep. De uitkomsten over de wedstrijdruiters in deze steekproef zijn echter niet significant.

5.1.2 Deelvraag 2: Welke redenen geven ruiters voor het gebruiken van een zweep?

De tweede deelvraag van het onderzoek was: 'Welke redenen geven ruiters voor het gebruiken van een zweep?'. In tabel 7 is te zien dat de recreatieve ruiters in dit onderzoek een zweep gemiddeld voornamelijk gebruiken om beenhulpen te versterken (24,8%). Alleen de recreatieve ruiters die zelden een zweep gebruiken, gebruiken de zweep voornamelijk als noodhulpmiddel (24,3%). De wedstrijdruiters in dit onderzoek gebruiken de zweep tijdens wedstrijden gemiddeld ook voornamelijk om beenhulpen te versterken (23,5%). Tijdens trainingen gebruiken de wedstrijdruiters in dit onderzoek de zweep echter juist gemiddeld voornamelijk om de achterhand van het paard te activeren (28,0%). De wedstrijdruiters die altijd een zweep gebruiken tijdens trainingen, gebruiken de zweep daarentegen voornamelijk om het paard attent te maken of te houden (26,2%). Deze resultaten waren echter niet significant, waardoor er voorzichtig moet worden omgegaan met het generaliseren van de resultaten voor de hele populatie. Het is niet zeker of deze conclusies voor de gehele populatie gelden.

De reden voor het nooit gebruiken van een zweep bij recreatieve ruiters en wedstrijdruiters in dit onderzoek is hetzelfde: de meeste ruiters vinden dit onnodig. 73,0% van de recreatieve ruiters geeft dit aan en 64,1% van de wedstrijdruiters (zie figuur 8 en 10). Deze resultaten zijn significant.

5.1.3 Deelvraag 3: Op welke manier vinden ruiters dat een zweep gebruikt moet worden?

De derde deelvraag van het onderzoek was: 'Op welke manier vinden ruiters dat een zweep gebruikt moet worden?'. In figuur 12, 13 en 14 is te zien dat de meeste ruiters in deze steekproef significant vinden dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden (60,1%), voornamelijk omdat onervaren ruiters de impact van een zweep niet kunnen inschatten (29,7%).

Daarnaast vindt een significante meerderheid van 55,0% van de ruiters in deze steekproef de zweep een handig hulpmiddel. Slechts 1,5% van de ruiters geeft aan het gebruiken van een zweep tijdens het rijden zielig of onethisch te vinden. Een groot deel van 60,8% van de ruiters in deze steekproef denkt echter wel dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden (figuur 15 en 16).

Zoals te zien is in figuur 17, vinden ruiters in deze steekproef het voornamelijk niet gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken om een paard te straffen (31,1%) of te corrigeren (16,5%). Alle ruiters vinden het daarentegen gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken om beenhulpen te versterken (100%). 3,2% van de ruiters geeft aan het nooit gerechtvaardigd te vinden om een zweep te gebruiken. Deze uitkomsten zijn significant.

Het mereldeel van de ruiters in deze steekproef (37,5%) is het ermee eens dat het comfortabeler is voor het paard om zonder zweep bereden te worden en 77,0% vindt niet dat het gebruiken van een zweep noodzakelijk is om een paard goed te kunnen berijden. Echter, de meeste ruiters in deze steekproef vinden niet dat het rijden met een zweep het welzijn van een paard vermindert (53,9%), zie figuur 18, 19 en 20. Daarnaast zou een grote meerderheid van 71,8% van de ruiters in deze steekproef iemand erop aanspreken als diegene de zweep misbruikt en kan het een grote meerderheid van 66,0% van de ruiters in deze steekproef schelen als de ruiters er zelf door iemand op worden aangesproken. Tot slot zouden de meeste ruiters in deze steekproef niet met een zweep rijden puur omdat de instructeur zegt dat dat moet (40,9%). Deze resultaten zijn te zien in figuur 21, 22 en 23. Deze resultaten zijn significant.

5.1.4 Deelvraag 4: Wat vinden ruiters van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?

De vierde deelvraag van het onderzoek was: 'Wat vinden ruiters van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?'. Zoals te zien is in figuur 24, zien de meeste ruiters in dit onderzoek soms wel problemen bij het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport en soms niet (42,6%). Het aantal ruiters dat wel problemen ziet (37,1%), is echter wel groter dan het aantal ruiters dat geen problemen ziet. Slechts 2,9% van de ruiters in dit onderzoek ziet geen problemen in de manier waarop ruiters zwepen gebruiken. Deze uitkomsten zijn significant.

Daarnaast vinden de meeste ruiters in dit onderzoek (41,3%) dat er geen strengere regels nodig zijn in de Nederlandse paardensport met betrekking tot het zweepgebruik, maar dat de huidige regels beter gehandhaafd moeten worden. Slechts 1,4% van de ruiters in dit onderzoek vindt dat het gebruiken van een zweep verboden moet worden, zie figuur 25. Deze resultaten zijn significant.

5.2 ANTWOORD HOOFDVRAAG

De hoofdvraag van het onderzoek luidde: 'Wat is de huidige situatie omtrent het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?'.
De hoofdvraag van het onderzoek luidde: 'Wat is de huidige situatie omtrent het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?'.

Uit de resultaten van het onderzoek is gebleken dat er in dit onderzoek voornamelijk met zweep gereden wordt binnen de categorie 'overig'. Hieronder vallen de disciplines aangespannen sport, endurance, eventing, menen en reining. 44,0% van de recreatieve ruiters en 22,0% van de wedstrijdruiters in deze steekproef rijdt altijd met een zweep in deze categorie. Naast deze categorie wordt er binnen de discipline dressuur significant het vaakst met een zweep gereden door 22,4% van de recreatieve ruiters en 23,6% van de wedstrijdruiters in deze steekproef. De resultaten met betrekking tot de recreatieve ruiters zijn significant en berusten niet op toeval. De resultaten met betrekking tot de wedstrijdruiters zijn niet significant.

Recreatieve ruiters in dit onderzoek gebruiken een zweep daarnaast voornamelijk om beenhulpen te versterken (24,8%). Wedstrijdruiters in dit onderzoek gebruiken een zweep tijdens wedstrijden ook voornamelijk om beenhulpen te versterken (23,5%). Tijdens trainingen gebruiken wedstrijdruiters

een zweep daarentegen voornamelijk om de achterhand van het paard te activeren (28,0%). Deze uitkomsten zijn niet significant.

Daarnaast vinden de meeste ruiters in deze steekproef dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden (60,1%), omdat onervaren ruiters de impact van een zweep niet kunnen inschatten (29,7%). De meeste ruiters in deze steekproef staan echter wel positief tegenover het gebruiken van een zweep. Ruiters in deze steekproef vinden zwepen een handig hulpmiddel (55,0%) en vinden niet dat het rijden met een zweep het welzijn van een paard vermindert (53,9%). Daarentegen vinden ruiters in deze steekproef wel dat het comfortabeler is voor het paard om zonder zweep bereden te worden (37,5%) en vinden ruiters in deze steekproef niet dat een zweep noodzakelijk is om een paard goed te kunnen berijden (77,0%). Deze uitkomsten zijn significant en berusten dus niet op toeval.

Een groot deel van de ruiters in dit onderzoek ziet problemen in de Nederlandse paardensport met betrekking tot het zweepgebruik (37,1%). Ruiters in dit onderzoek vinden echter niet dat er strengere regels nodig zijn, maar dat de huidige regels beter gehandhaafd moeten worden (41,3%). Ook deze uitkomsten zijn significant.

5.3 RELEVANTIE

Zweepgebruik in de paardensport is momenteel een veelbesproken onderwerp. De paardensport wordt steeds meer onder de loep genomen en mensen binnen en buiten de paardensector vragen zich af of het gebruik van zwepen ethisch verantwoord en noodzakelijk is. Uit het onderzoek is gebleken dat de meeste ruiters in Nederland positief staan tegenover het gebruiken van een zweep, mits de zweep goed gebruikt wordt. Een significante meerderheid van 55,0% van de ruiters in dit onderzoek vindt zwepen namelijk een handig hulpmiddel, onder andere om beenhulpen te versterken. 53,9% van de ruiters in dit onderzoek vindt bovendien significant niet dat het rijden met een zweep het welzijn van een paard vermindert. Er is echter ook gebleken dat een significant groot deel van 37,1% van de ruiters in dit onderzoek problemen ziet met betrekking tot het zweepgebruik in de Nederlandse paardensport en dat 41,3% van de ruiters in dit onderzoek significant vindt dat de huidige regels beter gehandhaafd moeten worden.

5.4 AANBEVELINGEN

Voor een vervolgonderzoek wordt er geadviseerd om te proberen om van de steekproef een realistischere afspiegeling van de werkelijke populatie te krijgen, door onder andere te zorgen voor meer gelijke aantallen respondenten per discipline, zodat elke discipline groot genoeg is om apart geanalyseerd te worden. Daarnaast wordt geadviseerd om de enquête ook op een andere manier te verspreiden dan alleen via het sociale medium Facebook, bijvoorbeeld via de KNHS. Deze overkoepelende paardensportbond in Nederland heeft een groot bereik en kan de enquête verspreiden via sociale media, maar ook onder de 200.000 leden (KNHS, 2021).

Ook wordt er geadviseerd om de wedstrijdklassen van de verschillende disciplines mee te nemen, om te onderzoeken of daar ook verschillen zijn in het zweepgebruik.

5.5 ADVIEZEN AAN DE DOELGROEP

Een advies aan de paardensector voor de korte termijn is om de huidige regels met betrekking tot het zweepgebruik tijdens wedstrijden beter te handhaven. Wanneer er misbruik gesignaleerd wordt tijdens het inrijden of tijdens de wedstrijd zelf, moet er door juryleden direct ingegrepen worden en moet de ruiter gediskwalificeerd worden. Op deze manier wordt de bewustwording onder ruiters met betrekking tot het zweepgebruik vergroot. Dit zal eraan bijdragen dat er minder misbruik van de zweep zal plaatsvinden. Zo wordt het welzijn van paarden tijdens wedstrijden verbeterd.

Juist zweepgebruik wordt door iedereen in de paardensector anders geïnterpreteerd. Om ervoor te zorgen dat iedereen hetzelfde uitgangspunt heeft, is een advies voor de lange termijn dat de KNHS in samenwerking met deskundigen een film of rapport maakt over juist zweepgebruik en hoe een zweep op de juiste manier kan bijdragen aan de training van een paard. Aan de hand van deze film of dit rapport kunnen de kennis en de bewustwording van iedereen in de paardensector vergroot worden. Ruiters leren zo hoe de zweep op de juiste manier gebruikt dient te worden. Instructeurs kunnen ruiters helpen bij het aanleren van juist zweepgebruik en hebben hierbij een voorbeeldfunctie. Dit advies draagt eraan bij dat mensen in de paardensector meer hetzelfde uitgangspunt hebben met betrekking tot juist zweepgebruik en dat de kennis en bewustwording vergroot wordt. Zo leren ruiters hoe de zweep een handig hulpmiddel kan zijn tijdens trainingen en wedstrijden, zonder het welzijn van het paard te schaden.

BIBLIOGRAFIE

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211.

Algemeen Nederlands Woordenboek. (sd). *Hors concours*. Opgehaald van Algemeen Nederlands Woordenboek: <http://anw.inl.nl/article/hors%20concours>

Baarda, B. (2014). Gaat het om beschrijven, exploreren of toetsen? In B. Baarda, *Dit is onderzoek* (pp. 34-35). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.

Besluit houders van dieren (2014, 5 juni). Geraadpleegd van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0035217/2018-07-01>

Bovenkerk, B. (2020). Ethical perspectives on modifying animals: beyond welfare arguments. *Animal Frontiers*, 10(1), 45-50.

Brandsma, P. (1970). Het probleem der neutrale categorie in het sociaal-wetenschappelijk onderzoek. *Sociologische Gids*, 17(2), 102-106.

Checkmarket. (2020, januari 20). *Steekproefcalculator*. Opgehaald van Checkmarket: <https://nl.checkmarket.com/steekproefcalculator/>

Cooper, J. J. (1998). Comparative learning theory and its application in the training of horses. *Equine Veterinary Journal*, 30(S27), 39-43.

Dierenwelzijnsweb. (2012, november 9). *Paardenwelzijn objectief meten is mogelijk*. Opgehaald van Dierenwelzijnsweb: <https://www.dierenwelzijnsweb.nl/nl/dierenwelzijnsweb/show/Paardenwelzijn-objectief-meten-is-mogelijk.htm#:~:text=De%20Welzijnsmonitor%20Paardenhouderij%20is%20gebaseerd,%2C%20huisvesting%2C%20gezondheid%20en%20gedrag>.

Duggan, M., & Brenner, J. (2013). *The demographics of social media users, 2012* (Vol. 14). Washington, DC: Pew Research Center's Internet & American Life Project.

Evans, D., & McGreevy, P. (2011). An investigation of racing performance and whip use by jockeys in Thoroughbred races. *PLoS One*, 6(1), e15622.

Fédération Equestre Internationale. (2021). *Reining Rules*. Zwisterland: Fédération Equestre Internationale.

Hill, E., McGreevy, P. D., Caspar, G., White, P., & McLean, A. N. (2015). Apparatus use in popular equestrian disciplines in Australia. *Journal of Veterinary Behavior*, 10(2), 147-152.

Hockenhull, J., & Creighton, E. (2013). Training horses: Positive reinforcement, positive punishment, and ridden behavior problems. *Journal of veterinary behavior*, 8(4), 245-252.

Hood, J., McDonald, C., Wilson, B., McManus, P., & McGreevy, P. (2017). Whip rule breaches in a major Australian racing jurisdiction: Welfare and regulatory implications. *Animals*, 7(1), 4.

Hoy, M. G., & Milne, G. (2010). Gender differences in privacy-related measures for young adult Facebook users. *Journal of interactive advertising*, 10(2), 28-45.

KNHS. (2015). *Het grote Paardensportonderzoek 2015*. Ermelo: KNHS.

- KNHS. (2015). *Nederland paardenland*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2019). *Wedstrijdreglement Aangespannen sport*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2020). *Wedstrijdreglement Dressuur*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2020). *Wedstrijdreglement Endurance*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2020). *Wedstrijdreglement Eventing*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2020). *Wedstrijdreglement Mennen*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2020). *Wedstrijdreglement Springen*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2020). *Wedstrijdreglement Voltige*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (sd). *Aangespannen sport*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/aangespannen-sport/>
- KNHS. (sd). *Beginnen met voltigeren*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/voltige/beginnen-met-voltigeren/>
- KNHS. (sd). *Dressuur: klassen en niveaus*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/dressuur-para/dressuur-niveaus-en-klassen/>
- KNHS. (sd). *Endurance*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/endurance/>
- KNHS. (sd). *Eventing*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/eventing/>
- KNHS. (sd). *Meedoen aan wedstrijden*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/reining/meedoen-aan-reining-wedstrijden/>
- KNHS. (sd). *Mendurance*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/mennen/mendurance/>
- KNHS. (sd). *Mennen*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/mennen/>
- KNHS. (sd). *Mennen dressuur*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/mennen/mennen-dressuur/>
- KNHS. (sd). *Mennen vaardigheid*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/mennen/mennen-vaardigheid/>
- KNHS. (sd). *Samengesteld mennen*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/mennen/samengesteld-mennen-swm/>
- KNHS. (sd). *Springsport: klassen en niveaus*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/springen/springsport-klassen-en-niveaus/>
- KNHS. (sd). *TREC*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/trec/>
- KNHS. (sd). *Wat is reining?* Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/top-sport/disciplines/reining/wat-is-reining/>
- Laan, I. v. (2010). *Hoe meet je dierenwelzijn?* Wageningen: Universiteit Wageningen.
- McAndrew, F. T., & Jeong, H. S. (2012). Who does what on Facebook? Age, sex, and relationship status as predictors of Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 28(6), 2359-2365.

- McGilloway, M. (2019). *Whip Use in Equestrian Sports*. Verenigd Koninkrijk : International Society for Equitation Science.
- McGreevy, P. D., Corken, R. A., Salvin, H., & Black, C. M. (2012). Whip use by jockeys in a sample of Australian thoroughbred races—An observational study. *PLoS One*, 7(3), e33398.
- McGreevy, P. D., & McLean, A. (2005). Behavioural problems with the ridden horse. *The domestic horse: The origins, development and management of its behaviour*, 196-211.
- McGreevy, P. D., & McLean, A. N. (2009). Punishment in horse-training and the concept of ethical equitation. *Journal of Veterinary Behavior*, 4(5), 193-197.
- Mellor, D. J., & Beausoleil, N. J. (2015). Extending the 'Five Domains' model for animal welfare assessment to incorporate positive welfare states. *Anim. Welf*, 24(3), 241.
- Mellor, D. J., Beausoleil, N. J., Littlewood, K. E., McLean, A. N., McGreevy, P. D., Jones, B., & Wilkins, C. (2020). The 2020 Five Domains Model: Including Human–Animal Interactions in Assessments of Animal Welfare. *Animals*, 10(10), 1870.
- Mota-Rojas, D., Maurice Broom, D., Orihuela, A., Velarde, A., Napolitano, F., & Alonso-Spilsbury, M. (2020). Effects of human-animal relationship on animal productivity and welfare. *Journal of Animal Behaviour and Biometeorology*.
- Odendaal, T. (2009). Training aids and gadgets (part 2). *SA Horseman*, 4(6), 31-35.
- Raad voor Dierenaangelegenheden. (2019). *Staat van het dier - beschouwingen en opinies over de verschuivende relatie tussen mens en dier in Nederland*. Den Haag: Raad voor Dierenaangelegenheden.
- Raad voor Dierenaangelegenheden. (2019). *'De Staat van het Dier' Beschouwingen en opinies over de verschuivende relatie tussen mens en dier in Nederland*. Opgehaald van Raad voor Dierenaangelegenheden: <https://www.rda.nl/publicaties/publicaties/2019/10/04/de-staat-van-het-dier>
- Raad voor Dierenaangelegenheden. (2019). *Dierbare Hulpverleners*. Den Haag: Raad voor Dierenaangelegenheden.
- RSPCA. (2020, november). *What is the RSPCA's view on whips in Thoroughbred racing?* Opgehaald van RSPCA: <https://kb.rspca.org.au/knowledge-base/what-is-the-rspcas-view-on-whips-in-thoroughbred-racing/#:~:text=These%20rules%20require%20that%20a,100%20metres%20of%20a%20race.>
- Sectorraad Paarden. (2018). *Keurmerk Paard en Welzijn*. Ermelo: Sectorraad Paarden.
- Sectorraad Paarden. (2019). *Gids voor Goede Praktijken*. Ermelo: Sectorraad Paarden.
- Sectorraad Paarden. (2020). *Dierenwelzijn*. Opgehaald van Sectorraad Paarden: <https://sectorraadpaarden.nl/themas/dierenwelzijn/>
- Sectorraad Paarden. (2021). *Paardenwelzijnscheck*. Opgehaald van Paardenwelzijnscheck: <https://www.paardenwelzijnscheck.nl/>
- Smith, G. (2008). Does gender influence online survey participation?: A record-linkage analysis of university faculty online survey response behavior. *ERIC Document Reproduction Service No. ED 501717*.

SPSS Tutorials. (sd). *SPSS One Sample Chi-Square Test*. Opgehaald van SPSS Tutorials: <https://www.spss-tutorials.com/spss-one-sample-chi-square-test/>

Stichting Welzijn Paard. (sd). *Paardenwelzijn en keurmerk*. Opgehaald van Keurmerk Paard en Welzijn: <https://keurmerkpaardenwelzijn.nl/wordpress/#>

Swaen, B. (2013, oktober 10). *Wat is kwalitatief en kwantitatief onderzoek?* Opgehaald van Scribbr: <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/kwalitatief-vs-quantitatief-onderzoek/>

Thompson, K., McManus, P., Stansall, D., Wilson, B. J., & McGreevy, P. D. (2020). Is Whip Use Important to Thoroughbred Racing Integrity? What Stewards' Reports Reveal about Fairness to Punters, Jockeys and Horses. *Animals*, 10(11), 1985.

Tong, L., Stewart, M., Johnson, I., Appleyard, R., Wilson, B., James, O. & McGreevy, P. (2020). A Comparative Neuro-Histological Assessment of Gluteal Skin Thickness and Cutaneous Nociceptor Distribution in Horses and Humans. *Animals*, 10(11), 2094.

TREC club Nederland. (2020). *Reglementen TREC*. Valkenswaard: TREC club Nederland.

Trendpanel Paard. (2019). *Hippische monitor 2019*. Leeuwarden: HAS Hogeschool.

Universiteit Twente. (2017, november 22). *Handleidingen statistiek*. Opgehaald van University of Twente: <https://www.utwente.nl/nl/bms/m-winkel/handleidingen/handleidingen-statistiek/>

Van den Bighelaar, S., & Akkermans, M. (2013). Gebruik en gebruikers van sociale media. *The Hague: Centraal Bureau voor de Statistiek*.

Vilkka, L. (1997). *The intrinsic value of nature* (Vol. 59). Rodopi.

Wageningen UR Livestock Research. (2012). *Welzijnsmonitor Paardenhouderij*. Lelystad: Wageningen UR Livestock Research.

Waran, N., McGreevy, P., & Casey, R. A. (2007). Training methods and horse welfare. In *The welfare of horses* (pp. 151-180). Springer, Dordrecht.

Wet Dieren (2011, 19 mei). Geraadpleegd van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0030250/2021-02-17>

Williams, J., Greening, L., Marlin, D., & Randle, H. (2019). *Understanding whip use in riders in sports horse disciplines*. 43. Abstract from International Society for Equitation Science, Guelph, Canada.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: ZWEEPGEBRUIK IN WEDSTRIJDREGLEMENTEN

Dressuur

Hieronder wordt beschreven wat er in het wedstrijdreglement Dressuur van de KNHS van 2020 genoemd is over het zweepgebruik.

Hulpmiddelen

In Artikel 119 – Hulpmiddelen staat het volgende over in welke klassen een zweep is toegestaan en wat de maximale toegestane lengte van een dressuurzweep is:

“In de klassen B, L1 en L2 is een karwats of dressuurzweep toegestaan. Een reserve-karwats of dressuurzweep is niet toegestaan. De maximaal toegestane lengte van de dressuurzweep is 120 cm bij de paarden en 100 cm bij de pony's. Tijdens een hors concours-start in de klasse M1 en hoger is een dressuurzweep of karwats toegestaan.” (KNHS, 2020)

Een hors concours-start betekent dat de deelnemer niet wordt opgenomen in de eindstand en dus geen recht heeft op een prijs (Algemeen Nederlands Woordenboek, sd).

Diskwalificatie

In Artikel 136 – Uitsluiting/Diskwalificatie staat het volgende over het overmatig gebruik van hulpmiddelen, waaronder ook de zweep valt:

“Het gebruik van niet toegelaten hulpmiddelen (welke ook niet zijn toegestaan tijdens het losrijden), evenals het overmatig gebruik van toegelaten hulpmiddelen heeft, ter beoordeling van de toezichthouder, (voorzitter van de) jury en/of federatievertegenwoordiger, onmiddellijke uitsluiting of diskwalificatie van de deelnemer tot gevolg. Het maakt geen verschil of het misbruik plaatsvindt in de ring of op enig ander deel van het wedstrijdterrein, het oefenterrein en/of in de bijbehorende accommodatie.” (KNHS, 2020)

Springen

Hieronder wordt beschreven wat er in het wedstrijdreglement Springen van de KNHS van 2020 genoemd is over het zweepgebruik.

Hulpmiddelen

In Artikel 257 – Harnachement en hulpmiddelen staat het volgende beschreven over het zweepgebruik in alle klassen:

“Het gebruik van een zweep met een maximale lente van 75cm is in alle klassen toegestaan.” (KNHS, 2020)

Diskwalificatie

In Artikel 241 – Diskwalificatie staat het volgende vermeld over diskwalificatie bij overmatig of verkeerd zweepgebruik:

“Diskwalificatie van de deelnemer betekent dat deze niet (verder) mag deelnemen aan enig onderdeel/rubriek/proef van de wedstrijd, met welk paard dan ook. De jury kan een deelnemer in de volgende omstandigheden diskwalificeren:

- Barreren, overmatig zweepgebruik of andere vormen van misbruik van het paard.
- Het gebruik van een zweep van meer dan 75 cm lengte, bovenhands gebruiken van een zweep, het gebruik van met een zweep met een verzwaard uiteinde of omgedraaid gebruiken in de ring, het losrijterrein of elders in de onmiddellijke omgeving van het wedstrijdterrein. Een zweep mag ook niet door iets anders worden vervangen.” (KNHS, 2020)

Wreedheid

In Artikel 243 – Wreedheid wordt nog verder ingegaan op overmatig zweepgebruik:

“Overmatig gebruik van de zweep:

- a. De zweep mag niet worden gebruikt om door de ruiter om af te reageren. Dit gebruik is altijd buitensporig.
- b. De zweep mag niet gebruikt worden na uitsluiting.
- c. Het gebruik van een zweep op een paard zijn hoofd is altijd buitensporig gebruik.
- d. Als de gevolgen op de huid van het paard zichtbaar zijn, wordt dit beschouwd als overmatig gebruik van de zweep.
- e. De zweep mag maximaal drie keer op rij worden gebruikt.

Bij misbruik of buitensporig gebruik van de zweep door een deelnemer zal deze worden gediskwalificeerd.” (KNHS, 2020)

Eventing

Hieronder wordt beschreven wat er in het wedstrijdreglement Eventing van de KNHS van 2020 genoemd is over het zweepgebruik. Voor het onderdeel dressuur wordt verwezen naar het dressuurreglement en voor het onderdeel springen wordt verwezen naar het springreglement, beide zijn eerder in deze bijlage toegelicht.

Diskwalificatie

In artikel 310 – Uitsluiting en diskwalificatie staat het volgende vermeld over diskwalificatie bij overmatig of verkeerd zweepgebruik:

“Overmatig of buitensporig gebruik van de zweep wordt altijd bestraft met diskwalificatie. Hiervoor wordt het volgende gehanteerd:

- a. De zweep mag niet worden gebruikt om door de ruiter om af te reageren. Dit gebruik is altijd buitensporig.
- b. De zweep mag niet gebruikt worden na uitsluiting.
- c. De zweep mag niet gebruikt worden na het springen van de laatste hindernis van de cross country.
- d. Het gebruik van een zweep op een paard zijn hoofd is altijd overmatig gebruik.
- e. Het bovenhands of overhands gebruik van de zweep is niet toegestaan.
- f. Als de gevolgen op de huid van het paard zichtbaar zijn, wordt dit beschouwd als overmatig gebruik van de zweep.
- g. De zweep mag na een incident maximaal drie keer op rij worden gebruikt.” (KNHS, 2020)

Het volgende wordt ook genoemd in artikel 310:

“Officials hebben het recht om een ruiter te stoppen en eventueel te diskwalificeren bij overmatig of buitensporig zweep- of spoorgebruik.” (KNHS, 2020)

Endurance

Hieronder wordt beschreven wat er in het wedstrijdreglement Endurance van de KNHS van 2020 genoemd is over het zweepgebruik.

Hulpmiddelen

In artikel 607 – Hulpmiddelen staat het volgende beschreven over in welke klassen een zweep is toegestaan:

“In de impulsrubriek, klasse I en klasse II is het gebruik van een zweep toegestaan. De zweep mag maximaal 90 cm lang zijn.” (KNHS, 2020)

Diskwalificatie

In artikel 623 – Uitsluiting/diskwalificatie staat het volgende vermeld over uitsluiting bij niet toegestane hulpmiddelen:

“Onder andere de volgende zaken kunnen uitsluiting tot gevolg hebben, dit ter beoordeling van het jurylid:

- Niet toegestane hulpmiddelen.” (KNHS, 2020)

Mennen

Hieronder wordt beschreven wat er in het wedstrijdreglement Mennen van de KNHS van 2020 genoemd is over het zweepgebruik.

Wreedheid

In artikel 422 – Tijdwaarnemers, hoofd hinderniswaarnemers en assistent hinderniswaarnemers staat het volgende genoemd over het noteren van incidenten van wreedheid die tot maatregelen kunnen leiden:

“De assistent hinderniswaarnemers moeten alle incidenten die tot maatregelen kunnen leiden op het hindernisformulier vermelden, in het bijzonder in geval van wreedheid zoals bovenmatig zweepgebruik, buitensporig aanzetten van uitgeputte paarden door de deelnemer, of paarden die belemmerd worden in hun bewegingsvrijheid van lijf en benen.” (KNHS, 2020)

Hulpmiddelen

In artikel 435 – Kleding en uitrusting staat het volgende benoemd over de zweep tijdens proef A en C en dressuur-vaardigheidswedstrijden:

“De deelnemer is verplicht tijdens de gehele proef A en C een zweep in de hand te houden. De slag van de zweep mag vastzitten, maar de zweep moet van dusdanige lengte zijn dat alle paarden aangedreven kunnen worden, op straffe van 5 strafpunten.” (KNHS, 2020)

In artikel 435 staat ook het volgende over de zweep tijdens proef B en minimarathon:

“De deelnemers zijn niet verplicht een zweep op het rijtuig te voeren.” (KNHS, 2020)

Aangespannen sport

Hieronder wordt beschreven wat er in het wedstrijdreglement Aangespannen sport van de KNHS van 2019 genoemd is over het zweepgebruik.

Harnachement

In artikel 813 – Harnachement wordt het volgende beschreven over welke zweep er gebruikt mag worden:

“De zweep moet worden aangepast aan het formaat van het paard en moet zijn van het model boogzweep. Bij langspannen moet de zweep zijn voorzien van een lange slag welke de boeg van het voorste paard kan raken. De stok mag echter niet langer zijn dan 2 meter. Ook deze zweep moet zijn van het model boogzweep.” (KNHS, 2019)

Diskwalificatie

In de bijlage met de gedragscode voor de deelnemers in de discipline aangespannen sport staat het volgende over misdragingen met betrekking tot de zweep die leiden tot uitsluiting of diskwalificatie:

“De volgende overtredingen/misdragingen leiden tot uitsluiting of diskwalificatie:

- Onjuist en/of buiten proportioneel zweepgebruik.” (KNHS, 2019)

Reining

De KNHS heeft geen eigen wedstrijdreglement voor reining, daarom wordt hieronder beschreven wat er in de Reining Rules van FEI (Fédération Équestre Internationale) van 2021 genoemd is over het zweepgebruik.

Hulpmiddelen

In artikel 328 – Geen score wordt genoemd dat het gebruik van een zweep leidt tot ‘geen score’ tijdens een poef:

“Het volgende zal resulteren in "geen score", naast een eventuele andere straf opgelegd onder het FEI Algemeen Reglement:

- Gebruik van zweepen.” (Fédération Equestre Internationale, 2021)

Diskwalificatie

In de FEI gedragscode voor het welzijn van het paard staat daarnaast het volgende genoemd over diskwalificatie bij misbruik van hulpmiddelen:

“Misbruik van een paard met gebruikmaking van natuurlijke hulpmiddelen of kunstmatige hulpmiddelen (bijvoorbeeld zweepen, sporen, enz.) wordt niet getolereerd.” (Fédération Equestre Internationale, 2021)

TREC

De KNHS heeft geen eigen wedstrijdreglement voor TREC, daarom wordt hieronder beschreven wat er in de Reglementen TREC van TREC club Nederland van 2020 genoemd is over het zweepgebruik.

Uitrusting

In de algemene regels staat bij uitrusting het volgende over welke zweepen zijn toegestaan:

“Sporen en zweep (maximaal 75 cm) zijn toegestaan, mits correct gebruikt. Een dressuurzweep (>75 cm) is alleen toegestaan tijdens de gangenbeheersingsproef.” (TREC club Nederland, 2020)

Brutaliteit

Over het zweepgebruik met betrekking tot de score wordt genoemd dat brutaliteit wordt bestraft met 5 strafpunten:

“Elke vorm van brutaliteit wordt bestraft met 5 stafpunten. Wat is brutaliteit:

- 1 keer met de zweep slaan op het hoofd van het paard.
- 3 keer of meer met de zweep op de achterhand slaan van het paard.” (TREC club Nederland, 2020)

Voltige

Hieronder wordt beschreven wat er in het wedstrijdreglement Voltige van de KNHS van 2020 genoemd is over het zweepgebruik.

Harnachement

In artikel 717 – Harnachement wordt genoemd dat een longeerzweep verplicht is:

“Een longeerzweep is verplicht en dient inclusief slag minimaal 7 meter lang te zijn.” (KNHS, 2020)

Een longeerzweep wordt gehanteerd door de longeur, de ruiter draagt in deze discipline dus geen zweep (KNHS, sd).

BIJLAGE 2: ENQUÊTEVRAGEN

1. Rijdt u momenteel paard?

Toelichting: in de afgelopen 3 maanden minimaal één keer per week.

- ☐ Ja
- ☐ Nee

➔ Bij 'nee' enquête afronden.

2. Heeft u een eigen paard?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

➔ Bij 'ja' naar vraag 4. Bij 'nee' naar vraag 3.

3. Heeft u een verzorgpaard?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

➔ Bij 'nee' enquête afronden.

4. Wat is uw leeftijd?

- ☐ 18 of jonger
- ☐ 19 t/m 29
- ☐ 30 t/m 39
- ☐ 40 t/m 49
- ☐ 50 t/m 59
- ☐ 60 t/m 69
- ☐ 70 t/m 80

5. Wat is uw geslacht?

- ☐ Man
- ☐ Vrouw
- ☐ Anders

6. In welke provincie woont u?

- ☐ Drenthe
- ☐ Flevoland
- ☐ Friesland
- ☐ Gelderland
- ☐ Groningen
- ☐ Limburg
- ☐ Noord-Brabant
- ☐ Noord-Holland
- ☐ Overijssel
- ☐ Utrecht
- ☐ Zeeland
- ☐ Zuid-Holland

7. Hoe lang rijdt u al paard?

- ☐ 0 t/m 2 jaar
- ☐ 3 t/m 5 jaar
- ☐ 6 t/m 8 jaar
- ☐ 9 t/m 11 jaar
- ☐ 12 t/m 14 jaar
- ☐ 15 jaar of langer

8. Hoe vaak rijdt u gemiddeld paard?

- ☐ 1 keer per week
- ☐ 2 keer per week
- ☐ 3 keer per week
- ☐ 4 keer per week
- ☐ 5 keer per week
- ☐ Vaker dan 5 keer per week

9. Rijdt u voornamelijk recreatief of wedstrijden (normaal gesproken buiten de coronacrisis)?

- ☐ Recreatief
- ☐ Wedstrijden

➔ Bij 'recreatief' vraag 10 t/m 13 beantwoorden en vraag 14 t/m 20 overslaan. Bij 'wedstrijden' vraag 10 t/m 13 overslaan en naar vraag 14.

10. Welke discipline beoefent u voornamelijk recreatief?

Toelichting: kies de discipline die u het vaakst beoefent.

- ☐ Buiten rijden
- ☐ Dressuur
- ☐ Springen
- ☐ Eventing
- ☐ Endurance
- ☐ Mennen
- ☐ Aangespannen sport
- ☐ Reining
- ☐ TREC
- ☐ Voltige
- ☐ Anders, namelijk...

11. Rijdt u met zweep?

- ☐ Altijd (100% van de tijd)
- ☐ Vaak (75% – 100% van de tijd)
- ☐ Regelmatig (50% – 75% van de tijd)
- ☐ Soms (25% – 50% van de tijd)
- ☐ Zelden (0% – 25% van de tijd)
- ☐ Nooit (0% van de tijd)

➔ Bij 'noot' naar vraag 12, bij alle andere antwoorden naar vraag 13.

12. Waarom rijdt u nooit met een zweep?

- ☐ Ik vind het zielig
- ☐ Ik vind het onethisch
- ☐ Ik vind het onnodig
- ☐ Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen
- ☐ Mag niet van mijn instructeur
- ☐ In mijn omgeving rijdt (bijna) niemand met een zweep
- ☐ Anders

➔ Bij alle antwoorden vraag 13 t/m 20 overslaan.

13. Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens het rijden?

Definities

Straffen: een reactie op ongewenst gedrag, vaak uitgevoerd door emoties. Straffen vindt plaats ná het ongewenste gedrag.

Corrigeren: het assertief bijsturen van gedrag, om ongewenst gedrag te voorkomen.

Noodhulpmiddel: wanneer u geen andere opties meer ziet of zo snel mogelijk wilt handelen in een bepaalde situatie.

- Om het paard sneller te laten lopen
- Om de achterhand van het paard te activeren
- Om het paard attent te maken of houden
- Om mijn beenhulpen te versterken
- Om het paard te corrigeren
- Om het paard te straffen
- Als noodhulpmiddel
- Dat moet van mijn instructeur
- Anders

➔ Bij alle antwoorden vraag 14 t/m 20 overslaan.

14. Welke discipline beoefent u voornamelijk op wedstrijden?

Toelichting: kies de discipline die u het vaakst beoefent.

- Dressuur
- Springen
- Eventing
- Endurance
- Mennen
- Aangespannen sport
- Reining
- TREC
- Voltige

15. Rijdt u met zweep?

- Altijd (100% van de tijd)
- Vaak (75% – 100% van de tijd)
- Regelmatig (50% – 75% van de tijd)
- Soms (25% – 50% van de tijd)
- Zelden (0% – 25% van de tijd)
- Nooit (0% van de tijd)

➔ Bij 'nooit' naar vraag 16, bij alle andere antwoorden naar vraag 17.

16. Waarom rijdt u nooit met een zweep?

- Ik vind het zielig
- Ik vind het onethisch
- Ik vind het onnodig
- Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen
- Mag niet van mijn instructeur
- In mijn omgeving rijdt (bijna) niemand met een zweep
- Anders

17. Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?

- Altijd (100% van de tijd)
- Vaak (75% – 100% van de tijd)
- Regelmatig (50% – 75% van de tijd)
- Soms (25% – 50% van de tijd)
- Zelden (0% – 25% van de tijd)
- Nooit (0% van de tijd)
- Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen

➔ Bij 'altijd', 'vaak', 'regelmatig', 'soms' en 'zelden' naar vraag 18. Bij 'nooit' en 'een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen' naar vraag 19.

18. Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens wedstrijden?

Definities

Straffen: een reactie op ongewenst gedrag, vaak uitgevoerd door emoties. Straffen vindt plaats ná het ongewenste gedrag.

Corrigeren: het assertief bijsturen van gedrag, om ongewenst gedrag te voorkomen.

Noodhulpmiddel: wanneer u geen andere opties meer ziet of zo snel mogelijk wilt handelen in een bepaalde situatie.

- Om het paard sneller te laten lopen
- Om de achterhand van het paard te activeren
- Om het paard attent te maken of houden
- Om mijn beenhulpen te versterken
- Om het paard te corrigeren
- Om het paard te straffen
- Als noodhulpmiddel
- Dat moet van mijn instructeur
- Anders

19. Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?

- ☐ Altijd (100% van de tijd)
- ☐ Vaak (75% – 100% van de tijd)
- ☐ Regelmatig (50% – 75% van de tijd)
- ☐ Soms (25 – 50% van de tijd)
- ☐ Zelden (0 – 25% van de tijd)
- ☐ Nooit (0% van de tijd)
- ☐ Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen

➔ Bij 'altijd', 'vaak', 'regelmatig', 'soms' en 'zelden' naar vraag 20, bij 'nooit' en 'een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen' naar vraag 21.

20. Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens trainingen?**Definities**

Straffen: een reactie op ongewenst gedrag, vaak uitgevoerd door emoties. Straffen vindt plaats ná het ongewenste gedrag.

Corrigeren: het assertief bijsturen van gedrag, om ongewenst gedrag te voorkomen.

Noodhulpmiddel: wanneer u geen andere opties meer ziet of zo snel mogelijk wilt handelen in een bepaalde situatie.

- ☐ Om het paard sneller te laten lopen
- ☐ Om de achterhand van het paard te activeren
- ☐ Om het paard attent te maken of houden
- ☐ Om mijn beenhulpen te versterken
- ☐ Om het paard te corrigeren
- ☐ Om het paard te straffen
- ☐ Als noodhulpmiddel
- ☐ Dat moet van mijn instructeur
- ☐ Anders

21. Vindt u dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

➔ Bij 'ja' naar vraag 22, bij 'nee' naar vraag 23.

22. Waarom?

- Alleen ervaren ruiters weten hoe een zweep op de juiste manier gebruikt kan worden
- Onervaren ruiters gaan eerder onvoorzichtig om met een zweep
- Onervaren ruiters kunnen de impact van een zweep niet inschatten
- Ervaren ruiters hebben eerder belang bij een zweep als hulpmiddel vanwege de moeilijkheidsgraad van de oefeningen
- Anders

➔ Bij alle antwoorden vraag 23 overslaan.

23. Waarom?

- Onervaren ruiters begrijpen ook dat er voorzichtig met een zweep moet worden omgegaan
- Een zweep kan een handig hulpmiddel zijn voor onervaren ruiters om hun hulpen te versterken
- Een zweep bij een onervaren ruiter zorgt ervoor dat het paard beter luistert
- Anders

24. Wat vindt u van het gebruiken van een zweep tijdens het rijden?

- Zielig/onethisch
- Onnodig
- Het is een handig hulpmiddel
- Soms is een zweep noodzakelijk

25. Denkt u dat zwepen pijn veroorzaken bij paarden?

- Ja
- Nee

26. Wanneer vindt u het niet gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Definities

Straffen: een reactie op ongewenst gedrag, vaak uitgevoerd door emoties. Straffen vindt plaats ná het ongewenste gedrag.

Corrigeren: het assertief bijsturen van gedrag, om ongewenst gedrag te voorkomen.

Noodhulpmiddel: wanneer u geen andere opties meer ziet of zo snel mogelijk wilt handelen in een bepaalde situatie.

- Om het paard sneller te laten lopen
- Om de achterhand van het paard te activeren
- Om het paard attent te maken of houden
- Om beenhulpen te versterken
- Om het paard te corrigeren
- Om het paard te straffen
- Als noodhulpmiddel
- Het is nooit gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken

27. Wat vindt u van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?

- Ik zie geen problemen in de manier waarop ruiters zwepen gebruiken
- De meeste ruiters gebruiken de zweep naar mijn idee op een juiste manier
- Neutraal, soms zie ik geen problemen bij het zweepgebruik en soms wel
- Naar mijn idee zijn er te veel ruiters die niet weten hoe een zweep gebruikt hoort te worden
- Naar mijn idee zijn er te veel ruiters die misbruik maken van de zweep

28. Vindt u dat er strengere regels nodig zijn in de Nederlandse paardensport met betrekking tot het zweepgebruik?

- Ja, er moeten strengere regels komen om misbruik te voorkomen
- Ja, er moeten strengere regels komen en deze moeten beter gehandhaafd worden dan de huidige regels
- Ja, het gebruiken van een zweep moet verboden worden
- Nee, de huidige regels moeten beter gehandhaafd worden
- Nee, er zijn geen strengere regels nodig

29. Tot slot ziet u hieronder een aantal stellingen. Wilt u aangeven in hoeverre u het met de stellingen eens bent?

1 = helemaal niet mee eens, 2 = niet mee eens, 3 = neutraal, 4 = mee eens, 5 = helemaal mee eens

- Het is comfortabeler voor het paard om zonder zweep bereiden te worden.

	1	2	3	4	5	
Helemaal niet mee eens	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

- Het gebruiken van een zweep is noodzakelijk om een paard goed te kunnen berijden.

	1	2	3	4	5	
Helemaal niet mee eens	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

- Rijden met een zweep vermindert het welzijn van een paard.

	1	2	3	4	5	
Helemaal niet mee eens	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

- Als ik zie dat iemand de zweep misbruikt, zou ik diegene erop aanspreken.

	1	2	3	4	5	
Helemaal niet mee eens	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

- Het kan me schelen als iemand mij erop aanspreekt dat ik de zweep misbruik.

	1	2	3	4	5	
Helemaal niet mee eens	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

- Als mijn instructeur zegt dat ik met een zweep moet rijden, dan doe ik dat.

	1	2	3	4	5	
Helemaal niet mee eens	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

BIJLAGE 3: VARIABELEN EN MEETNIVEAUS

Tabel 8 Overzicht variabelen, waarden en meetniveaus

Vraag	Variabele	Mogelijke waarde	Meetniveau
1	Rijden	☐ Ja ☐ Nee	Nominaal
2	Eigen paard	☐ Ja ☐ Nee	Nominaal
3	Verzorgpaard	☐ Ja ☐ Nee	Nominaal
4	Leeftijd	☐ 18 of jonger ☐ 18 t/m 29 ☐ 30 t/m 39 ☐ 40 t/m 49 ☐ 50 t/m 59 ☐ 60 t/m 69 ☐ 70 t/m 80	Ordinaal
5	Geslacht	☐ Man ☐ Vrouw ☐ Anders	Nominaal
6	Provincie	☐ Drenthe ☐ Flevoland ☐ Friesland ☐ Gelderland ☐ Groningen ☐ Limburg ☐ Noord-Brabant ☐ Noord-Holland ☐ Overijssel ☐ Utrecht ☐ Zeeland ☐ Zuid-Holland	Nominaal
7	Hoe lang	☐ 0 t/m 2 jaar ☐ 3 t/m 5 jaar ☐ 6 t/m 8 jaar ☐ 9 t/m 11 jaar ☐ 12 t/m 14 jaar ☐ 15 jaar of langer	Ordinaal
8	Hoe vaak	☐ 1 keer per week ☐ 2 keer per week ☐ 3 keer per week ☐ 4 keer per week ☐ 5 keer per week ☐ Vaker dan 5 keer per week	Ordinaal
9	Recreatief of wedstrijden	☐ Recreatief ☐ Wedstrijden	Nominaal
10	Discipline recreatief	☐ Buiten rijden ☐ Dressuur	Nominaal

		○ Springen ○ Eventing ○ Endurance ○ Mennen ○ Aangespannen sport ○ Reining ○ TREC ○ Voltige ○ Anders, namelijk...	
11	Zweep disciplines recreatief	○ Altijd (100% van de tijd) ○ Vaak (75% – 100% van de tijd) ○ Regelmatig (50% – 75% van de tijd) ○ Soms (25% – 50% van de tijd) ○ Zelden (0% – 25% van de tijd) ○ Nooit (0% van de tijd)	Nominaal
12	Nooit zweep recreatief	○ Ik vind het zielig ○ Ik vind het onethisch ○ Ik vind het onnodig ○ Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen ○ Mag niet van mijn instructeur ○ In mijn omgeving rijdt (bijna) niemand met een zweep ○ Anders	Nominaal
13	Waarom zweep rijden	○ Om het paard sneller te laten lopen ○ Om de achterhand van het paard te activeren ○ Om het paard attent te maken of houden ○ Om mijn beenhulpen te versterken ○ Om het paard te corrigeren ○ Om het paard te straffen ○ Als noodhulpmiddel ○ Dat moet van mijn instructeur ○ Anders	Nominaal
14	Discipline wedstrijden	○ Dressuur ○ Springen ○ Eventing ○ Endurance ○ Mennen ○ Aangespannen sport ○ Reining ○ TREC ○ Voltige	Nominaal
15	Zweep disciplines wedstrijden	○ Altijd (100% van de tijd) ○ Vaak (75% – 100% van de tijd) ○ Regelmatig (50% – 75% van de tijd) ○ Soms (25% – 50% van de tijd)	Nominaal

		○ Zelden (0% – 25% van de tijd) ○ Nooit (0% van de tijd)	
16	Nooit zweep wedstrijden	○ Ik vind het zielig ○ Ik vind het onethisch ○ Ik vind het onnodig ○ Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen ○ Mag niet van mijn instructeur ○ In mijn omgeving rijdt (bijna) niemand met een zweep ○ Anders	Nominaal
17	Zweep wedstrijden	○ Altijd (100% van de tijd) ○ Vaak (75% – 100% van de tijd) ○ Regelmatig (50% – 75% van de tijd) ○ Soms (25% – 50% van de tijd) ○ Zelden (0% – 25% van de tijd) ○ Nooit (0% van de tijd) ○ Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen	Nominaal
18	Waarom zweep wedstrijden	○ Om het paard sneller te laten lopen ○ Om de achterhand van het paard te activeren ○ Om het paard attent te maken of houden ○ Om mijn beenhulpen te versterken ○ Om het paard te corrigeren ○ Om het paard te straffen ○ Als noodhulpmiddel ○ Dat moet van mijn instructeur ○ Anders	Nominaal
19	Zweep trainingen	○ Altijd (100% van de tijd) ○ Vaak (75% – 100% van de tijd) ○ Regelmatig (50% – 75% van de tijd) ○ Soms (25 – 50% van de tijd) ○ Zelden (0 – 25% van de tijd) ○ Nooit (0% van de tijd) ○ Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen	Nominaal
20	Waarom zweep trainingen	○ Om het paard sneller te laten lopen ○ Om de achterhand van het paard te activeren ○ Om het paard attent te maken of houden ○ Om mijn beenhulpen te versterken ○ Om het paard te corrigeren ○ Om het paard te straffen ○ Als noodhulpmiddel	Nominaal

		○ Dat moet van mijn instructeur ○ Anders	
21	Ervaren ruiters	○ Ja ○ Nee	Nominaal
22	Waarom ervaren ruiters	○ Alleen ervaren ruiters weten hoe een zweep op de juiste manier gebruikt kan worden ○ Onervaren ruiters gaan eerder onvoorzichtig om met een zweep ○ Onervaren ruiters kunnen de impact van een zweep niet inschatten ○ Ervaren ruiters hebben eerder belang bij een zweep als hulpmiddel vanwege de moeilijkheidsgraad van de oefeningen ○ Anders	Nominaal
23	Waarom onervaren ruiters	○ Onervaren ruiters begrijpen ook dat er voorzichtig met een zweep moet worden omgegaan ○ Een zweep kan een handig hulpmiddel zijn voor onervaren ruiters om hun hulpen te versterken ○ Een zweep bij een onervaren ruiter zorgt ervoor dat het paard beter luistert ○ Anders	Nominaal
24	Mening zweep	○ Zielig/onethisch ○ Onnodig ○ Het is een handig hulpmiddel ○ Soms is een zweep noodzakelijk	Nominaal
25	Pijn	○ Ja ○ Nee	Nominaal
26	Rechtvaardig	○ Om het paard sneller te laten lopen ○ Om de achterhand van het paard te activeren ○ Om het paard attent te maken of houden ○ Om beenhulpen te versterken ○ Om het paard te corrigeren ○ Om het paard te straffen ○ Als noodhulpmiddel ○ Het is nooit gerechtvaardigd om een zweep te gebruiken	Nominaal
27	Zweepgebruik	○ Ik zie geen problemen in de manier waarop ruiters zwepen gebruiken ○ De meeste ruiters gebruiken de zweep naar mijn idee op een juiste manier ○ Neutraal, soms zie ik geen problemen bij het zweepgebruik en soms wel	Nominaal

		○ Naar mijn idee zijn er te veel ruiters die niet weten hoe een zweep gebruikt hoort te worden ○ Naar mijn idee zijn er te veel ruiters die misbruik maken van de zweep	
28	Regels	○ Ja, er moeten strengere regels komen om misbruik te voorkomen ○ Ja, er moeten strengere regels komen en deze moeten beter gehandhaafd worden dan de huidige regels ○ Ja, het gebruiken van een zweep moet verboden worden ○ Nee, de huidige regels moeten beter gehandhaafd worden ○ Nee, er zijn geen strengere regels nodig	Nominaal
29	Comfortabeler	○ 1 – Helemaal niet mee eens ○ 2 – Niet mee eens ○ 3 – Neutraal ○ 4 – Mee eens ○ 5 – Helemaal mee eens	Ordinaal
	Noodzakelijk	○ 1 – Helemaal niet mee eens ○ 2 – Niet mee eens ○ 3 – Neutraal ○ 4 – Mee eens ○ 5 – Helemaal mee eens	Ordinaal
	Welzijn	○ 1 – Helemaal niet mee eens ○ 2 – Niet mee eens ○ 3 – Neutraal ○ 4 – Mee eens ○ 5 – Helemaal mee eens	Ordinaal
	Aanspreken misbruik	○ 1 – Helemaal niet mee eens ○ 2 – Niet mee eens ○ 3 – Neutraal ○ 4 – Mee eens ○ 5 – Helemaal mee eens	Ordinaal
	Mij aanspreken misbruik	○ 1 – Helemaal niet mee eens ○ 2 – Niet mee eens ○ 3 – Neutraal ○ 4 – Mee eens ○ 5 – Helemaal mee eens	Ordinaal
	Instructeur	○ 1 – Helemaal niet mee eens ○ 2 – Niet mee eens ○ 3 – Neutraal ○ 4 – Mee eens ○ 5 – Helemaal mee eens	Ordinaal

BIJLAGE 4: ONDERBOUWING RESULTATEN

Tabel 9 Resultaten 'Rijdt u voornamelijk recreatief of wedstrijden?'

Rijdt u voornamelijk recreatief of wedstrijden?

	Observed N	Expected N	Residual
Recreatief	540	431,5	108,5
Wedstrijden	323	431,5	-108,5
Total	863		

Tabel 10 Output SPSS 'Rijdt u voornamelijk recreatief of wedstrijden?'

Test Statistics

Rijdt u
voornamelijk
recreatief of
wedstrijden?

Chi-Square	54,564 ^a
df	1
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 431,5.

Tabel 11 Resultaten crosstabel 'Welke discipline beoefent u voornamelijk recreatief?' en 'Rijdt u met zweep?'

Welke discipline beoefent u voornamelijk recreatief? * Rijdt u met zweep? Crosstabulation

			Rijdt u met zweep?						Total
			Altijd (100% van de tijd)	Nooit (0% van de tijd)	Regelmati g (50% – 75% van de tijd)	Soms (25% – 50% van de tijd)	Vaak (75% – 100% van de tijd)	Zelden (0% – 25% van de tijd)	
Welke discipline beoefent u voornamelijk recreatief?	Anders	Count	5	15	4	0	4	8	36
		%	13,9%	41,7%	11,1%	0,0%	11,1%	22,2%	100,0%
	Buiten rijden	Count	35	61	15	15	24	17	167
		%	21,0%	36,5%	9,0%	9,0%	14,4%	10,2%	100,0%
	Dressuur	Count	64	52	32	28	65	49	290
		%	22,1%	17,9%	11,0%	9,7%	22,4%	16,9%	100,0%
	Overig	Count	8	4	1	1	2	2	18
		%	44,4%	22,2%	5,6%	5,6%	11,1%	11,1%	100,0%
	Springen	Count	4	5	2	7	5	6	29
		%	13,8%	17,2%	6,9%	24,1%	17,2%	20,7%	100,0%
Total	Count		116	137	54	51	100	82	540
	%		21,5%	25,4%	10,0%	9,4%	18,5%	15,2%	100,0%

Tabel 12 Output SPSS crosstabel 'Welke discipline beoefent u voornamelijk recreatief?' en 'Rijdt u met zweep?'

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	47,712 ^a	20	,000
Likelihood Ratio	48,079	20	,000
Linear-by-Linear Association	4,545	1	,033
N of Valid Cases	540		

a. 11 cells (36,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,70.

Tabel 13 Resultaten crosstabel 'Welke discipline beoefent u voornamelijk op wedstrijden?' en 'Rijdt u met zweep?'

Welke discipline beoefent u voornamelijk op wedstrijden? * Rijdt u met zweep? Crosstabulation

			Rijdt u met zweep?					Total	
			Altijd (100% van de tijd)	Nooit (0% van de tijd)	Regelmati g (50% – 75% van de tijd)	Soms (25% – 50% van de tijd)	Vaak (75% – 100% van de tijd)		Zelden (0% – 25% van de tijd)
Welke discipline beoefent u voornamelijk op wedstrijden?	Dressuur	Count	22	23	28	36	48	46	203
		%	10,8%	11,3%	13,8%	17,7%	23,6%	22,7%	100,0%
	Overig	Count	9	8	5	6	4	9	41
		%	22,0%	19,5%	12,2%	14,6%	9,8%	22,0%	100,0%
	Springen	Count	9	8	12	14	14	22	79
		%	11,4%	10,1%	15,2%	17,7%	17,7%	27,8%	100,0%
Total	Count	40	39	45	56	66	77	323	
	%	12,4%	12,1%	13,9%	17,3%	20,4%	23,8%	100,0%	

Tabel 14 Output SPSS crosstabel 'Welke discipline beoefent u voornamelijk op wedstrijden?' en 'Rijdt u met zweep?'

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	10,393 ^a	10	,407
Likelihood Ratio	10,063	10	,435
Linear-by-Linear Association	,050	1	,823
N of Valid Cases	323		

a. 1 cells (5,6%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,95.

Tabel 15 Resultaten 'Rijdt u met zweep?' (recreatief)

Rijdt u met zweep?			
	Observed N	Expected N	Residual
Altijd (100% van de tijd)	116	90,0	26,0
Nooit (0% van de tijd)	137	90,0	47,0
Regelmatig (50%)	54	90,0	-36,0
Soms (25%)	51	90,0	-39,0
Vaak (75%)	100	90,0	10,0
Zelden (0%)	82	90,0	-8,0
Total	540		

Tabel 16 Output SPSS 'Rijdt u met zweep?' (recreatief)

Test Statistics

Rijdt u met
zweep?

Chi-Square	65,178 ^a
df	5
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 90,0.

Tabel 17 Resultaten crosstabel 'Rijdt u met zweep?' en 'Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens het rijden?' (recreatief)

Rijdt u met zweep? * Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens het rijden? Crosstabulation

Count

		Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens het rijden?									Total
		Als noodhulpmiddel	Anders	Dat moet van mijn instructeur	Om de achterhand van het paard te activeren	Om het paard attent te maken of houden	Om het paard sneller te laten lopen	Om het paard te corrigeren	Om het paard te straffen	Om mijn beenhulpen te versterken	
Rijdt u met zweep?	Altijd (100% van de tijd)	23	16	1	22	15	2	9	1	27	116
	Regelmatig (50%)	9	4	0	10	12	1	4	0	14	54
	Soms (25%)	8	6	0	8	9	1	2	0	17	51
	Vaak (75%)	12	11	0	22	20	3	6	0	26	100
	Zelden (0%)	20	11	0	10	18	1	6	0	16	82
Total		72	48	1	72	74	8	27	1	100	403

Tabel 18 Output SPSS crosstabel 'Rijdt u met zweep?' en 'Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens het rijden?' (recreatief)

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	20,807 ^a	32	,936
Likelihood Ratio	21,283	32	,925
Linear-by-Linear Association	,000	1	,986
N of Valid Cases	403		

a. 17 cells (37,8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,13.

Tabel 19 Resultaten 'Waarom rijdt u nooit met een zweep?' (recreatief)

Waarom rijdt u nooit met een zweep?			
	Observed N	Expected N	Residual
Anders	23	34,3	-11,2
Ik vind het onethisch	13	34,3	-21,2
Ik vind het onnodig	100	34,3	65,8
Ik vind het zielig	1	34,3	-33,2
Total	137		

Tabel 20 Output SPSS 'Waarom rijdt u nooit met een zweep?' (recreatief)

Test Statistics

Waarom rijdt u
nooit met een
zweep?

Chi-Square	175,380 ^a
df	3
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 34,3.

Tabel 21 Resultaten 'Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?'

Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?			
	Observed N	Expected N	Residual
Altijd (100% van de tijd)	45	46,1	-1,1
Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen	63	46,1	16,9
Nooit (0% van de tijd)	64	46,1	17,9
Regelmatig (50%)	22	46,1	-24,1
Soms (25%)	37	46,1	-9,1
Vaak (75%)	36	46,1	-10,1
Zelden (0%)	56	46,1	9,9
Total	323		

Tabel 22 Output SPSS 'Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?'

Test Statistics

Gebruikt u een
zweep tijdens
wedstrijden?

Chi-Square	31,876 ^a
df	6
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 46,1.

Tabel 23 Resultaten crosstabel 'Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?' en 'Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens wedstrijden?'

Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden? * Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens wedstrijden? Crosstabulation

Count

		Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens wedstrijden?								Total
		Als noodhulpmiddel	Anders	Om de achterhand van het paard te activeren	Om het paard attent te maken of houden	Om het paard sneller te laten lopen	Om het paard te corrigeren	Om het paard te straffen	Om mijn beenhulpen te versterken	
Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?	Altijd (100% van de tijd)	6	6	5	12	0	6	0	10	45
	Regelmatig (50%)	1	1	5	5	0	3	1	6	22
	Soms (25%)	7	1	9	8	0	3	0	9	37
	Vaak (75%)	10	2	8	5	0	6	0	5	36
	Zelden (0%)	12	4	8	10	1	5	0	16	56
Total		36	14	35	40	1	23	1	46	196

Tabel 24 Output SPSS crosstabel 'Gebruikt u een zweep tijdens wedstrijden?' en 'Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens wedstrijden?'

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	27,991 ^a	28	,465
Likelihood Ratio	25,423	28	,605
Linear-by-Linear Association	,227	1	,634
N of Valid Cases	196		

a. 21 cells (52,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,11.

Tabel 25 Resultaten 'Waarom rijdt u nooit met een zweep?' (wedstrijden)

Waarom rijdt u nooit met een zweep?			
	Observed N	Expected N	Residual
Anders	7	9,8	-2,7
Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen	6	9,8	-3,7
Ik vind het onnodig	25	9,8	15,3
Ik vind het zielig	1	9,8	-8,7
Total	39		

Tabel 26 Output SPSS 'Waarom rijdt u nooit met een zweep?' (wedstrijden)

Test Statistics

Waarom rijdt u
nooit met een
zweep?

Chi-Square	33,923 ^a
df	3
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 9,8.

Tabel 27 Resultaten 'Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?'

Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?			
	Observed N	Expected N	Residual
Altijd (100% van de tijd)	42	46,1	-4,1
Een zweep is niet toegestaan bij (het niveau van) de discipline die ik voornamelijk beoefen	7	46,1	-39,1
Nooit (0% van de tijd)	41	46,1	-5,1
Regelmatig (50%)	40	46,1	-6,1
Soms (25%)	55	46,1	8,9
Vaak (75%)	44	46,1	-2,1
Zelden (0%)	94	46,1	47,9
Total	323		

Tabel 28 Output SPSS 'Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?'

Test Statistics

Gebruikt u een
zweep tijdens
trainingen?

Chi-Square	86,402 ^a
df	6
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 46,1.

Tabel 29 Resultaten crosstabel 'Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?' en 'Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens trainingen?'

Gebruikt u een zweep tijdens trainingen? * Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens trainingen? Crosstabulation

Count

		Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens trainingen?								Total
		Als noodhulpmiddel	Anders	Om de achterhand van het paard te activeren	Om het paard attent te maken of houden	Om het paard sneller te laten lopen	Om het paard te corrigeren	Om het paard te straffen	Om mijn beenhulpen te versterken	
Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?	Altijd (100% van de tijd)	3	4	7	11	0	7	0	10	42
	Regelmatig (50%)	4	1	12	8	1	4	0	10	40
	Soms (25%)	1	3	17	8	0	9	0	17	55
	Vaak (75%)	1	2	14	6	0	7	1	13	44
	Zelden (0%)	11	11	27	12	0	12	0	21	94
Total		20	21	77	45	1	39	1	71	275

Tabel 30 Output SPSS crosstabel 'Gebruikt u een zweep tijdens trainingen?' en 'Waarom gebruikt u voornamelijk een zweep tijdens trainingen?'

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	30,984 ^a	28	,318
Likelihood Ratio	28,804	28	,423
Linear-by-Linear Association	,563	1	,453
N of Valid Cases	275		

a. 18 cells (45,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,15.

Tabel 31 Resultaten 'Vindt u dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden?'

Vindt u dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden?

	Observed N	Expected N	Residual
Ja	519	431,5	87,5
Nee	344	431,5	-87,5
Total	863		

Tabel 32 Output SPSS 'Vindt u dat zwepen alleen door ervaren ruiters gebruikt mogen worden?'

Test Statistics

Vindt u dat
zwepen alleen
door ervaren
ruiters gebruikt
mogen worden?

Chi-Square	35,487 ^a
df	1
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 431,5.

Tabel 33 Resultaten 'Waarom?' (wel)

Waarom?			
	Observed N	Expected N	Residual
Alleen ervaren ruiters weten hoe een zweep op de juiste manier gebruikt kan worden	114	103,8	10,2
Anders	57	103,8	-46,8
Ervaren ruiters hebben eerder belang bij een zweep als hulpmiddel vanwege de moeilijkheidsgraad van de oefeningen	58	103,8	-45,8
Onervaren ruiters gaan eerder onvoorzichtig om met een zweep	136	103,8	32,2
Onervaren ruiters kunnen de impact van een zweep niet inschatten	154	103,8	50,2
Total	519		

Tabel 34 Output SPSS 'Waarom?' (wel)

Test Statistics	
Waarom?	
Chi-Square	76,578 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 103,8.

Tabel 35 Resultaten 'Waarom?' (niet)

Waarom?			
	Observed N	Expected N	Residual
Anders	97	86,0	11,0
Een zweep bij een onervaren ruiter zorgt ervoor dat het paard beter luistert	6	86,0	-80,0
Een zweep kan een handig hulpmiddel zijn voor onervaren ruiters om hun hulpen te versterken	137	86,0	51,0
Onervaren ruiters begrijpen ook dat er voorzichtig met een zweep moet worden omgegaan	104	86,0	18,0
Total	344		

Tabel 36 Output SPSS 'Waarom?' (niet)

Test Statistics	
Waarom?	
Chi-Square	109,837 ^a
df	3
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 86,0.

Tabel 37 Resultaten 'Wat vindt u van het gebruiken van een zweep tijdens het rijden?'

Wat vindt u van het gebruiken van een zweep tijdens het rijden?

	Observed N	Expected N	Residual
Het is een handig hulpmiddel	475	215,8	259,3
Onnodig	98	215,8	-117,7
Soms is een zweep noodzakelijk	277	215,8	61,3
Zielig/onethisch	13	215,8	-202,7
Total	863		

Tabel 38 Output SPSS 'Wat vindt u van het gebruiken van een zweep tijdens het rijden?'

Test Statistics

Wat vindt u van
het gebruiken
van een zweep
tijdens het
rijden?

Chi-Square	583,707 ^a
df	3
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 215,8.

Tabel 39 Resultaten 'Denkt u dat zweepen pijn veroorzaken bij paarden?'

Denkt u dat zweepen pijn veroorzaken bij paarden?

	Observed N	Expected N	Residual
Ja	525	431,5	93,5
Nee	338	431,5	-93,5
Total	863		

Tabel 40 Output SPSS 'Denkt u dat zweepen pijn veroorzaken bij paarden?'

Test Statistics

Denkt u dat
zweepen pijn
veroorzaken bij
paarden?

Chi-Square	40,520 ^a
df	1
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 431,5.

Tabel 41 Resultaten stelling 'Het is comfortabeler voor het paard om zonder zweep bereiden te worden.'

**Het is comfortabeler voor het paard om
zonder zweep bereiden te worden.**

	Observed N	Expected N	Residual
1 Helemaal niet mee eens	64	172,6	-108,6
2 Niet mee eens	130	172,6	-42,6
3 Neutraal	345	172,6	172,4
4 Mee eens	183	172,6	10,4
5 Helemaal mee eens	141	172,6	-31,6
Total	863		

Tabel 42 Output SPSS stelling 'Het is comfortabeler voor het paard om zonder zweep bereiden te worden.'

Test Statistics

Het is
comfortabeler
voor het paard
om zonder
zweep bereiden
te worden.

Chi-Square	257,458 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 172,6.

Tabel 43 Resultaten stelling 'Het gebruiken van een zweep is noodzakelijk om een paard goed te kunnen berijden.'

Het gebruiken van een zweep is noodzakelijk om een paard goed te kunnen berijden.

	Observed N	Expected N	Residual
1 Helemaal niet mee eens	414	172,6	241,4
2 Niet mee eens	250	172,6	77,4
3 Neutraal	138	172,6	-34,6
4 Mee eens	48	172,6	-124,6
5 Helemaal mee eens	13	172,6	-159,6
Total	863		

Tabel 44 Output SPSS stelling 'Het gebruiken van een zweep is noodzakelijk om een paard goed te kunnen berijden.'

Test Statistics

Het gebruiken
van een zweep
is noodzakelijk
om een paard
goed te kunnen
berijden.

Chi-Square	616,797 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 172,6.

Tabel 45 Resultaten stelling 'Rijden met een zweep vermindert het welzijn van een paard.'

Rijden met een zweep vermindert het welzijn van een paard.

	Observed N	Expected N	Residual
1 Helemaal niet mee eens	209	172,6	36,4
2 Niet mee eens	256	172,6	83,4
3 Neutraal	280	172,6	107,4
4 Mee eens	59	172,6	-113,6
5 Helemaal mee eens	59	172,6	-113,6
Total	863		

Tabel 46 Output SPSS stelling 'Rijden met een zweep vermindert het welzijn van een paard.'

Test Statistics

Rijden met een
zweep
vermindert het
welzijn van een
paard.

Chi-Square	264,341 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 172,6.

Tabel 47 Resultaten stelling 'Als ik zie dat iemand de zweep misbruikt, zou ik diegene erop aanspreken.'

**Als ik zie dat iemand de zweep misbruikt,
zou ik diegene erop aanspreken.**

	Observed N	Expected N	Residual
1 Helemaal niet mee eens	32	172,6	-140,6
2 Niet mee eens	62	172,6	-110,6
3 Neutraal	150	172,6	-22,6
4 Mee eens	250	172,6	77,4
5 Helemaal mee eens	369	172,6	196,4
Total	863		

Tabel 48 Output SPSS stelling 'Als ik zie dat iemand de zweep misbruikt, zou ik diegene erop aanspreken.'

Test Statistics

Als ik zie dat
iemand de zweep
misbruikt, zou ik
diegene erop
aanspreken.

Chi-Square	446,554 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 172,6.

Tabel 49 Resultaten stelling 'Het kan me schelen als iemand mij erop aanspreekt dat ik de zweep misbruik.'

**Het kan me schelen als iemand mij erop
aanspreekt dat ik de zweep misbruik.**

	Observed N	Expected N	Residual
1 Helemaal niet mee eens	80	172,6	-92,6
2 Niet mee eens	44	172,6	-128,6
3 Neutraal	169	172,6	-3,6
4 Mee eens	204	172,6	31,4
5 Helemaal mee eens	366	172,6	193,4
Total	863		

Tabel 50 Output SPSS stelling 'Het kan me schelen als iemand mij erop aanspreekt dat ik de zweep misbruik.'

Test Statistics

Het kan me schelen
als iemand mij erop
aanspreekt dat ik de
zweep misbruik.

Chi-Square	367,991 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected
frequencies less than 5. The minimum
expected cell frequency is 172,6.

Tabel 51 Resultaten stelling 'Als mijn instructeur zegt dat ik met een zweep moet rijden, dan doe ik dat.'

Als mijn instructeur zegt dat ik met een zweep moet rijden, dan doe ik dat.

	Observed N	Expected N	Residual
1 Helemaal niet mee eens	188	172,6	15,4
2 Niet mee eens	165	172,6	-7,6
3 Neutraal	260	172,6	87,4
4 Mee eens	177	172,6	4,4
5 Helemaal mee eens	73	172,6	-99,6
Total	863		

Tabel 52 Output SPSS stelling 'Als mijn instructeur zegt dat ik met een zweep moet rijden, dan doe ik dat.'

Test Statistics

Als mijn instructeur
zegt dat ik met een
zweep moet rijden,
dan doe ik dat.

Chi-Square	103,553 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 172,6.

Tabel 53 Resultaten 'Wat vindt u van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?'

Wat vindt u van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?

	Observed N	Expected N	Residual
De meeste ruiters gebruiken de zweep naar mijn idee op een juiste manier	150	172,6	-22,6
Ik zie geen problemen in de manier waarop ruiters zwepen gebruiken	25	172,6	-147,6
Naar mijn idee zijn er te veel ruiters die misbruik maken van de zweep	163	172,6	-9,6
Naar mijn idee zijn er te veel ruiters die niet weten hoe een zweep gebruikt hoort te worden	157	172,6	-15,6
Neutraal, soms zie ik geen problemen bij het zweepgebruik en soms wel	368	172,6	195,4
Total	863		

Tabel 54 Output SPSS 'Wat vindt u van het huidige zweepgebruik in de Nederlandse paardensport?'

Test Statistics

Wat vindt u van
het huidige
zweepgebruik in
de Nederlandse
paardensport?

Chi-Square	352,336 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 172,6.

Tabel 55 Resultaten 'Vindt u dat er strengere regels nodig zijn in de Nederlandse paardensport?'

**Vindt u dat er strengere regels nodig zijn in de
Nederlandse paardensport?**

	Observed N	Expected N	Residual
Ja, er moeten strengere regels komen en deze moeten beter gehandhaafd worden dan de huidige regels	235	172,6	62,4
Ja, er moeten strengere regels komen om misbruik te voorkomen	155	172,6	-17,6
Ja, het gebruiken van een zweep moet verboden worden	12	172,6	-160,6
Nee, de huidige regels moeten beter gehandhaafd worden	356	172,6	183,4
Nee, er zijn geen strengere regels nodig	105	172,6	-67,6
Total	863		

Tabel 56 Output SPSS 'Vindt u dat er strengere regels nodig zijn in de Nederlandse paardensport?'

Test Statistics

Vindt u dat er
strengere regels
nodig zijn in de
Nederlandse
paardensport?

Chi-Square	395,140 ^a
df	4
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 172,6.

Checklist Schriftelijk Rapporteren 2021

Naam: Myrna Schonewille
 Klas: 4DG

*De beoordelingscriteria die met een * zijn aangegeven, zijn 'killing points'. Wanneer de beoordelaar daarvan meer dan vijf heeft aangekruist, dien je het rapport/verslag op alle onvoldoende onderdelen te verbeteren. In het afstudeerwerkstuk zijn geen 'killing points' toegestaan.*

1. Het taalgebruik

- ☐ Bevat niet meer dan drie grammaticale, spel- en typefouten per duizend woorden; het rapport/verslag is dan afgekeurd*
- ☐ Heeft een actieve schrijfstijl*
- ☐ Is zakelijk, formeel en objectief *
- ☐ Is coherent (verwijs- en verbindingswoorden)*
- ☐ Heeft een adequate interpunctie*
- ☐ Bevat niet de persoonlijke voornaamwoorden 'ik/mij/me, jij/je/jou, jullie, u, wij/we/ons' *
- ☐ Is doelgroepgericht*
- ☐ Heeft een uniforme stijl*

2. De ordening

- ☐ Het verslag/rapport heeft een logisch opbouw
- ☐ Elk hoofdstuk heeft een logische alineastructuur
- ☐ Elk hoofdstuk kent een introductie (m.u.v. H.1)

3. Het rapport/verslag

- ☐ Is vrij van plagiaat*
- ☐ De pagina's zijn genummerd*
- ☐ Heeft een uniforme opmaak

4. De omslag

- ☐ Bevat de titel
- ☐ Vermeldt de auteur(s)

5. De titelpagina/het titelblad

- ☐ Heeft een specifieke titel*
- ☐ Vermeldt de auteur(s)*
- ☐ Vermeldt de plaats en de datum*
- ☐ Vermeldt de opdrachtgever(s)*

6. Het voorwoord:

- ☐ Bevat de persoonlijke aanleiding tot het schrijven van het rapport/verslag
- ☐ Bevat persoonlijke bedankjes (persoonlijke voornaamwoorden toegestaan)

7. De inhoudsopgave:

- ☐ Vermeldt alle genummerde onderdelen van het rapport/verslag*
- ☐ Vermeldt de samenvatting en de bijlage(n)
- ☐ Is overzichtelijk/gestructureerd
- ☐ Heeft een correcte paginaverwijzing

8. De samenvatting:

- ☐ Is een verkorte versie van het gehele rapport/verslag
- ☐ Bevat de conclusies
- ☐ Bevat suggesties voor verder onderzoek

- ☐ Bevat geen persoonlijke mening
- ☐ Staat direct na de inhoudsopgave

9. De inleiding

- ☐ Is hoofdstuk 1*
- ☐ Beschrijft het kader/de context en de aanleiding*
- ☐ Geeft inhoudelijke relevante achtergrondinformatie*
- ☐ Bevat de probleemstelling/de onderzoeksvraag*
- ☐ Vermeldt het doel*
- ☐ Bevat een leeswijzer voor het rapport/verslag*

10. Materiaal en methode

- ☐ Beschrijft de gevolgde onderzoeksmethode
- ☐ Motiveert de keuze voor de gevolgde onderzoeksmethode
- ☐ Past bij de probleemstelling/de onderzoeksvraag*
- ☐ Beschrijft de variabelen/eenheden
- ☐ Beschrijft de methode van data-analyse

11. De (opmaak van de) kern

- ☐ De hoofdstukken en de (sub)paragrafen met maximaal drie niveaus zijn genummerd*
- ☐ De hoofdstukken en (sub)paragrafen hebben een passende titel
- ☐ Een hoofdstuk beslaat ten minste één pagina
- ☐ Een nieuw hoofdstuk begint op een nieuwe pagina
- ☐ De zinnen lopen door (geen 'enter' binnen een alinea gebruiken)
- ☐ De figuren zijn (door)genummerd en hebben een passende titel (onder de figuur)*
- ☐ De tabellen zijn (door)genummerd en hebben een passende titel (boven de tabel)*
- ☐ Tabellen en figuren zijn zelfstandig te begrijpen
- ☐ In de tekst zijn er verwijzingen naar figuren en/of tabellen*
- ☐ De tekst bevat verwijzingen naar de desbetreffende bijlage(n)
- ☐ De tekst is ook zonder verwijzingen te begrijpen

12. De discussie

- ☐ Vermeldt de interpretatie(s) van de resultaten
- ☐ Bevat een vergelijking met relevante literatuur
- ☐ Geeft de valide argumentatie weer
- ☐ Evalueert de gevolgde onderzoeksmethode
- ☐ Bevat een kritische reflectie op de eigen bevindingen

13. De conclusies en aanbevelingen

- ☐ Bevatten antwoord(en) op de onderzoeksvraag
- ☐ Zijn gebaseerd op relevante feiten
- ☐ Bevatten geen nieuwe informatie*

14. De bronvermelding

- ☐ Verwijzingen in de tekst zijn conform de APA-normen*
- ☐ De bronnenlijst is conform de APA-normen*

15. De bijlagen

- ☐ Zijn genummerd
- ☐ Zijn voorzien van een passende titel
- ☐ Bevatten geen eigen analyse
- ☐ Zijn overzichtelijk weergegeven